

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Stotič smo z vami

Prebirate GLAS, njegovo letošnjo zadnjo številko in obenem stoto. Številka 100 na nameni pomeni za nas že dolgo zaključek stotega leta in napoved prihoda novega, napoved stotih 100 števil vašega in našega Glasa, kolikor ga nameravamo izdati prihodnje 1983. leto.

Kmalu bomo ocenili, ali je bil Glas v letu 1982 takšen, za kakršnega smo se dogovorili v začetku leta, kakršnega želite vi, naročniki in bralci, prav tako pa tudi mi, ki nam je zaupano to delo. Vendarle lahko ob prelomu leta brez pretiravanja in samohvale zapišemo, da naše delo ni bilo brez haska, da smo skladno s svojim znanjem in močmi opravljali dogovorjene obveznosti, da je bilo treba v preteklem letu večkrat priznati, da so redno in pravočasno izšle številke Glasa, čeprav so tiskarski stroji večkrat nepričakovano zastali. Napeli smo moč, saj je to dolžnost do naročnikov in bralcev, do naših ustanoviteljev, občinskih odborov in Socialistične zveze gorenjskih občin.

Ko se takole srečujemo, nas večkrat upravičeno pokarata, da bi lahko še več in bolje pisali o tem in onem, obenem pa nam poveste, da je Glas dober in prijeten. Tudi vi imate pri tem obveznosti, saj se je letos povečalo število predlogov za boljše delo, pisem uredništvu in naročnikom. Za vsak časnik je to bogastvo in tako želimo tudi za Glas. Konec koncev število naročnikov ne pada, ampak je naša družina vedno večja. 21.000 se bližamo, če pa upoštevamo, da vsak izvod Glasa preberejo še trije ali štirje, potem pa nas je resnično veliko.

Ne nameravamo se poslabšati prihodnje leto, čeprav vemo, da nam bo veliko težje kot v letu 1982. Vendar je Glas v 35 letih izhajal, čeprav je marsikaj preživel in zagradel smo ga, kar kaže na to, da bo Glas ponovno zvesto z vami.

Namesto novoletne voščilnice so napisane besede, vendar vsem naročnikom, bralcem, prijateljem z Gorenjske in od drugod ter vsem, ki nam lahko ali drugače sodelujete z nami, ponovno voščujemo:

**SREČNO, ZDRAVO, ZADOVOLJNO
IN USPEŠNO 1983. LETO!**

J. Košnjek

Cena elektrike v prihodnjem letu

Letošnje leto bodo v slovenskem elektrogospodarstvu končali z okoli 1,2 milijarde dinarjev izgube, za najnujnejše sklade pa bo zmanjkalo dodatnih 500 milijonov dinarjev. Cena elektrike je v vse večjem razkoraku s stroški in računajo, da bi prihodnje leto vsak mesec v povprečju prinesel dodatnih 700 milijonov dinarjev izgube.

Koliko se bo prihodnje leto podražila elektrika, je zdaj še težko reči, saj bo težko premostiti prepad med splošno energetske problematiko in politiko cen in torej sestaviti elektroenergetsko bilanco za prihodnje leto. Zada je moč izračunati samo, kolikšen bi bil razkorak, če elektrike ne bi podražili. Slovenska elektroenergetska bilanca lahko prihodnje leto računa s prodajo 8.254 milijonov kilovatih ur, po zdajšnjih cenah pa bi za tekočo proizvodnjo ustvarili le nekaj več kot 18 milijard dinarjev skupnega prihodka. Za tolikšno proizvodnjo pa bi elektrogospodarstvo potrebovalo kar 28 milijard dinarjev. Torej bi bil razkorak kar 54-odstoten.

Vsekakor bi bil razkorak manjši, če bi letos namesto za 15 odstotkov elektriko podražili že s 1. januarjem za 27,7 odstotkov, kolikor slovensko elektrogospodarstvo. Na drugi strani pa je seveda tudi res, da bi tolikšna podražitev sprožila plaz drugih podražitev.

Zanimivi so podatki, za koliko so lani in letos v posameznih republikah in pokrajinah podražili elektriko. V Bosni in Hercegovini se je v zadnjih dveh letih električna energija podražila za 53,4 odstotka, v Črni gori za 56,25 odstotka, v Hrvaški za 53,75 odstotka, v Makedoniji za 53,6 odstotka, v Srbiji za 53,6 odstotka, v Vojvodini za 52,64 odstotka, na Kosovu za 51,2 odstotka in v Sloveniji za 37,12 odstotka. Najmanjši odstotek podražitev je imela torej prav Slovenija.

Naslednja številka Glasa in prva v letu 1983 bo izšla v petek, 7. januarja. Ob tej priložnosti bi vas radi opozorili, da bo precej škofjeloško obarvana, saj ta občina praznuje v spomin na slavno dražgoško bitko občinski praznik!

ČP GLAS

BOJAN KRIŽAJ ŠPORTNIK LETA SLOVENIJE IN GORENJSKE — Naš najboljši alpski smučar, član smučarskega kluba Tržič, Bojan Križaj je to leto v vseh anketah jugoslovanskih časnikov najboljši športnik Jugoslavije. To najvišje priznanje so mu za uspehe, srebrno kolajno na svetovnem prvenstvu v Schladmingu in prvo mesto na svetovnem pokalu v Kranjski gori ter vrsto dobrih uvrstitev v veleslalomu in slalomu v svetovnem pokalu, dodelili jugoslovanski športni novinarji. Na najvišji stopnici kot najboljši športnik Jugoslavije je Bojan Križaj v nedeljo v Zagrebu prejel zasluženo priznanje. Iz rok glavnega urednika Sportskih novosti Zvoneta Mornarja je prejel letošnje najvišje športno priznanje Jugoslavije. V tej najstarejši in najbolj cenjeni športni anketi pri izbiri najboljših je bil bronasti iz svetovnega prvenstva na 1500 m kralj v Ekvadorju, Kranjčan Darjan Petrič četrti. Poleg tega je Darjan Petrič za svoje uspehe na svetovnem prvenstvu prejel nagrado »Sedem sekretarjev SKOJ« in Bloudkovo nagrado.

Tudi slovenski športni novinarji in tudi gorenjski smo Bojana Križaja proglasili za najboljšega v Sloveniji in Gorenjski. V obeh anketah je bila Darjan Petrič drugi, Ločan Boris Strel pa tretji. Naš najboljši alpski smučar Bojan Križaj z maskoto olimpijskih iger »Volkom«, ki je delo kranjskega akademskega slikarja Jožeta Trobca. (-dh) — Foto: F. Perdan

Aktivni tržiški alpinisti

Tržič — Člani Alpinističnega oddelka v Tržiču so na nedavnem občnem zboru pregledali svoje delo v minulem letu. Kot so med drugim ugotovili, članstvo ni veliko po številu, vendar ga odlikuje precejšna zavzetost. Alpinisti so opravili skupno 918 tur, kar je blizu štirideset na aktivnega člana. Med njimi je Filip Bence opravil že do 1. decembra letos kar 212 plezalnih vzponov in se tako kot drugi slovenski alpinist vpisal v »Klub 200«. Zanimivo je tudi to, da so med vsemi vzponi tržiških alpinistov kar štirje z oceno VII. Med najpomembnejše domače vzpo-

ne štejejo 1. PP Klina v Paklenici, pozimi pa so plezali največ v gorah krog domačega kraja. Dva člana sta bila v gorah Južne Amerike, plezali pa so tudi v Zahodnih Alpah in Dolomitih. Ob tem so organizirali dve smučarski tekmovanji, obnovili so bivak v Severni steni Storžiča, pomagali pa so tudi v gospodarski dejavnosti tržiškega planinskega društva.

Na zboru so izvolili novo vodstvo oddelka. Za načelnika so imenovali Dušana Markiča, za vodjo alpinistične šole pa Boruta Berganta. (S)

V Dražgošah slovesno in množično

LJUBLJANA — Prireditelji šestindvajsetih jubilejnih prireditev »Po stezah partizanske Jelovice 1983« se skrbno pripravljajo na letošnje ponovno srečanje, ki bo 9. januarja v Dražgošah. Tudi januarske športne in rekreativne prireditve bodo v počastitev legendarne dražgoške bitke. Hkrati bodo te prireditve tudi v počastitev občinskega praznika Škofje Loke.

Vse športne in rekreativne prireditve bodo v Dražgošah, v katerih na dan slovesnosti pričakujejo nad šest tisoč udeležencev. Za januarska srečanja so organizatorji pripravili lepo število smučarskih tekmovanj in rekreativnih pohodov. To so smučarski tek in biatlon, dvanajsto odprto patrolno tekmovanje smučarskih

patrulj enot TO Slovenije, patrolno tekmovanje ZRVS in ZSMS, veleslalom za cicibane, sankarsko tekmovanje za vse kategorije, v okviru prireditev pa bo smučarski klub Triglav v Nemiljah organiziral tudi smučarski tek za članice, člane, mladinke in mladince za kategorizirane tekmovalke in tekmovalce.

Kot vsako leto bo tudi 9. januarja v Dražgošah sedem pohodov. Med njimi je vsekakor najtežji od Pasje ravni do Dražgoš. Ta pohod traja dva dni. V Dražgošah bo tudi srečanje borcev Cankarjevega bataljona. Osrednja slovesnost bo pred spomenikom v Dražgošah, slavnostni govornik bo član predsedstva republiškega odbora ZZB NOV Slovenije Franc Perovšek.

-dh

lesnina

Trgovina lesa
in gradbenega materiala
Kranj, Primskovo

SREČNO 1983

Šepava šolska samouprava

Občinski komite ZKS Kranj in občinska konferenca ZSMS bosta na podlagi analize pripravila problemsko konferenco o vlogi in delu mladinske organizacije ter samoupravljanju v srednjih šolah — Rezultati ankete med dijaki prikazujejo porazno sliko samoupravnega odločanja srednješolcev

Kranj — V anketi so dijaki postavili vprašanja o samoupravljanju, odnosu do predmeta »samoupravljanje s temelji marksizma«, o samoupravni praksi in delegatskem sistemu, o vključenosti v šolsko skupnost in osnovno organizacijo ZSMS, o mentorstvu v tej organizaciji, o smiselnosti oddelčnih konferenc in o članstvu v zvezi komunistov.

Glede predmeta, ki bi moral najverneje odlikovati samoupravno prakso in mlade seznanjati s prvimi našega sistema, analiza ugotavlja, da je med najmanj priljubljenimi. To pa zato, ker je predmet samoupravljanje s temelji marksizma preveč teoretičen, preveč suhoparno predavan, ki vsemu pa še učenje na pamet, ki dijaka odvrača od predmeta. Znanje, pridobljeno pri pouku tega predmeta, bi bilo lahko idealno izhodišče za samoupravno življenje na šoli, tako pa je oboje kaj klavno. V samoupravni praksi šole namreč dijaki težko uveljavljajo svoje interese. Čeprav so njihovi delegati v svetu šole, dnevne reče narekuje profesorji, obsegajo pa navadno probleme, ki »se dijakov ne tičejo«. Tako dijaki lahko uveljavljajo svoje interese zgolj v mladinski organizaciji ali v šolski skupnosti, pa še tu jim ni docela jasno, katera vprašanja sodijo v »pristojnost« enega ali drugega. Če se sestanejo na oddelčnih konferencah, kjer bi prav tako radi izrabili svojo samoupravno besedo, obravnavajo zgolj učni uspeh in disciplino. Resda sta ti dve vprašanji za dijaka na prvem mestu, nikakor pa ne edini, s katerima se lahko mladinec srednješolec, torej že zrel samoupravljalec, lahko ukvarja. Gre pa za članstvo dijakov v zvezi komunistov. Od 2000 dijakov, kolikor se jih šola v kranjski občini, jih je v zvezi komunistov natanko deset (trije gimnazijci, šest na ekonomski šoli in eden v Iskrinem centru). Razlog, da je število tako nizko, je v nezrelosti, mladosti in neizkušeno-

sti, kakor izjavljajo profesorji. Če je mlad človek zrel za delo, samoupravljanje, kopico dolžnosti, zakaj potem ne bi bil tudi za zvezo komunistov?

Tudi o aktivnosti v mladinski organizaciji je bila beseda. Vprašljivo je namreč, ali naj ima srednješolska mladinska organizacija mentorja, ko jo bo vodil skozi viharje, ali ji mentorja ni treba. Očitno je dvom nastal ob mentorski praksi iz osnovnih šol, kjer novepeeni mladinci res še niso docela sposobni samostojnosti in odločanja brez vodenja. V srednji šoli je od mladih med 15 in 20 leti pričakovati kaj več, sicer pa tudi njihovi vrstniki v združenem delu in krajevni skupnosti niso mentorsko vodeni. Nimajo pa mladi srednješolci nič proti temu, da bi v mladinski organizaciji več delali profesorji, ki po letih še spadajo vanjo. Če bi, se mnoga generacijska nesoglasja ne bi zaostrovala.

D. Z. Žebir

Slabosti delavske kontrole

Kranj — Pred leti so v organizacijah združenega dela osnovali organe samoupravne delavske kontrole, vendar jih je desetina danes docela nedejavnih, medtem ko delo ostalih organov delavskega nadzora zaznamujejo številne slabosti. Na kranjskem občinskem svetu zveze sindikatov so izdelali analizo, o kateri je razpravljalo predsedstvo, širše pa se bodo o njej pomenili kranjski delegati na februarjski skupščini.

Anketa je povpraševala pretežno po organizacijskih prvih organov delavskega nadzora: število sej, strukturi, povezavi z delavskim svetom in drugimi samoupravnimi organi, urejenosti samoupravnih aktov, učinkovitosti... Končne ugotovitve kažejo, da postajajo organi delavske kontrole aktivnejši, da sčasoma dobivajo v združenem delu mesto, ki jim pripada po ustavi in zakonu o združenem delu. Toda še vedno je čutiti nemoč in premajhno avtoritativnost delavskega nadzora, kar je pripisati premajhni strokovnosti njegovih članov, nedoslednemu izobraževanju in še vedno premajhni podpori v delavskem svetu in drugih samoupravnih organih. Ker se monopoli obveščanja še vedno drže nekje pri vrhu in mnoge informacije ne prodó do članov samoupravne delavske kontrole, slednji tudi ne morejo biti prav učinkoviti. Analiza je pokazala, da delavci terjajo večjo odgovornost vseh za delo samoupravne delavske kontrole, za pravičen izbor njenega članstva in za aktivnost tega članstva. Slednjemu pogosto primanjkuje samozavesti za opravljanje nadzora, kar pa je posledica njihovega dosedanjega neupoštevanja, ko se krivcev ni kaznovalo na predlog organov delavskega nadzora.

Ko je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta razpravljalo, kdo naj bdi nad dejavnostjo organov nadzora, se je ogrevalo za samoupravne organe, zlasti delavski svet, in sindikat.

Pomoč brezposelnim

Radovljica — V radovljiški občini je novembra letos zaradi brezposelnosti prejelo denarna nadomestila 25 delavcev, 11 upravičencev pa denarno pomoč. Do denarnega nadomestila zaradi brezposelnosti so upravičeni delavci, ki so brez presledka delali najmanj devet mesecev ali dvanajst mesecev s presledki v zadnjih osemnajstih mesecih. Pri skupnosti za zaposlovanje se morajo prijaviti najkasneje v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja. Pravico do nadomestila seveda ne morajo uveljaviti delavci, ki so prenehali delati po svoji volji ali krivdi, razen če je do prekinitve delovnega razmerja prišlo zaradi zdravstvenih razlogov, zaposlitve delavčevega zakonca v drugem kraju ali zaradi sklenitve zakonske zveze v drugem kraju. Glavni razlog za uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila v radovljiški občini pa je bilo prenehanje delovnega razmerja, ki je bilo sklenjeno za določen čas.

Delegatski vprašaj

Delegacija LIP Bled je na zasedanju zbora združenega dela radovljiške občinske skupščine zastavila vprašanje o sezonskem zaposlovanju. Odgovor je pripravila skupnost za zaposlovanje Gorenjske, po katerem je sezonsko zaposlovanje prevelika oblika ter da se njegov obseg in pomen zmanjšujeta. Tudi v naprej ga bo vse manj, saj delovne organizacije razvijajo takšno tehnologijo in izpopolnjujejo programe dela, ki zmanjšujejo možnost sezonskega zaposlovanja. Vendar pa ga seveda ni moč omejiti čez noč in tudi v celoti ga verjetno ne bo moč odpraviti.

Delovne organizacije sezonsko zaposlujejo še vedno predvsem delavce iz drugih republik in pokrajin. Napovedane potrebe po sezonskih delavcih predstavljajo v vseh potrebah po delavcih 13,5 odstotka, vseh zaposlenih ob koncu leta 1981 pa 0,8 odstotka. Sezonske delavce zaposlujejo predvsem v gostinstvu in turizmu, gozdarstvu, gradbeništvu in deloma tudi v industriji. Kar 75 odstotkov napovedanih potreb predstavljajo delavci

manj pa za individualne poslovodne organe, saj je delavska kontrola na ta način pod dodatnim pritiskom.

Terjali so tudi strokovnejše delo organov (dobro poznavanje poslovanja, finančnega položaja in samoupravljanja v delovni organizaciji), ustrezno sestavo organov in zategadelj skrbno kadrovanje in nenehno usposabljanje. V organe je treba kadrovati sposobne ljudi z zadostnim znanjem, da bodo kos obsežnemu področju dela, in hkrati samozavestne, da bodo kos tudi morebitnemu metanju polen pod nože.

D. Ž.

Sezonsko zaposlovanje

ozkega profila, slaba petina širokega profila, 5 odstotkov je potreb po sezonskih s srednjo strokovno izobrazbo, potreb po sezonskih delavcih z višjo in visoko izobrazbo pa skoraj ni.

V zvezi s zmanjševanjem sezonskega zaposlovanja je bilo sprejetih več ukrepov. Ker ga spremlja vrsta negativnih karakteristik, materialnih in socialnih, ga je treba skrbno zgotjati na primer, kjer to zahteva značaj dela. O sezonskem zaposlovanju v posameznih organizacijah združenega dela naj bi razpravljali in dal soglasje izvršni svet. Postopke

in načine zmanjševanja sezonskega zaposlovanja naj bi zaradi specifičnosti posameznih dejavnosti opredelili znotraj posameznih organizacij združenega dela ter v širši družbeno politični skupnosti. V času mrtve sezone pa naj temeljne organizacije rešujejo zaposlitev sezoncev v okviru svojih asociacij, da bodo lahko opravljali tudi druga dela. Pri ponovni zaposlitvi sezoncev pa naj bi imeli prednost pri zaposlitvi tudi delavci, ki so v prejšnjem obdobju dobivali pri skupnostih za zaposlovanje nadomestila za čas brezposelnosti.

Utrujajoče seje

Večkrat smo poudarjali, kako dragocen je čas, ki ga vložimo v neko delo. Takrat smo se tudi v praksi že precej približali ugotovitvam, da so takšni ali drugačni sestanki (pa če so še tako pomembni), ki so daljši kot dve uri, predolg. Človek ni stroj in strokovnjaki so ugotovili, da sta dve uri menda tista meja, ko povprečen in zrel človek lahko še sledi določenemu umskemu delu in je v primerih ko gre za odločanje le-to še pomembnejše. Kasneje postanemo preutrujeni in potrebujemo predah.

Četrkova seja skupščine kranjske samoupravne stanovanske skupnosti bi trajala dve uri, če bi za vsako točko dnevnega reda porabili povprečno 8 minut. Verjamem, da je tako natrpan in hkrati še pomemben dnevni red težko »stlačiti« v ta okvir. Pa tudi če bi to uspelo, so bile nekatere točke tako pomembne ter odločitve zahtevne, da bi bili za marsikoga že dve uri predlogi.

Ob piči sklepčnosti obeh zborov že na začetku zasedanja, takšna je bila tudi že na prejšnjih sejah, se je nazadnje zgodilo, da je moral predsednik sejo prekiniti, ker zbor

uporabnikov ni imel več zahtevane večine. Predsednik je sicer ugotovil, da je od zadnje seje minilo le tri tedne in da je bilo vse točke moč šele sedaj uvrstiti na dnevni red. Morda bi na primer vsaj predlog pravilnika o osnovah in merilih za določanje mesečnega povračila nagrad in povračil materialnih stroškov delegatov članom in voljenim ali imenovanim funkcionarjem skupščine (gradivo ima datum november 82), ki je povzročil precej dolgo razpravo, lahko uvrstili na dnevni red ene prejšnjih sej ali pa tudi kasneje. Ne vem, zakaj si med sejo od časa do časa niso s pavzo omogočili rahlega predaha. Morda bi nekateri delegati (tisti, ki so nazadnje odločali o sklepčnosti) lažje vztrajali do konca Tako pa so pač morali sejo po pičlih štirih urah prekiniti z dvema neobdelanimi točkama dnevnega reda.

Predsedujoč se je upravičeno vprašal, kako v bazi sploh poteka organizirano delegatsko obravnavanje in odločanje s področja stanovanske problematike v občini. Po sicer nepreverjenih podatkih se v nekaterih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih delegacije od začetka mandata sploh še niso sestale. Spodrsljaji se kot kaže začenejajo pri napačnih naslovih posameznikov, se nadaljujejo pri kadrovske zasedi in odgovornosti in nazadnje končujejo pri sklepčnosti. Zato se upravičeno zastavlja vprašanje, kakšna je vrednost tako sprejetih sklepov.

Prav gotovo je na mestu ugotovitev, da bo treba pregledati politično odgovornost v posameznih sredinah. Pojmovanje, če že moramo odločati, potem je pač vseeno kako, nam bo kmalu v škodo. Zato slabih delegatskih skupščin prav gotovo ne potrebujemo. Vendar pa morajo za boljše potrditev sklepov narediti za marsikaj tudi najbolj poklicani za to. Predvsem ne širimo dnevnih redov in razprav. Naj bodo se dobro pripravljene, uvodne razlage in razprave pa jasne in jedrnat.

Tudi to bo nedvomno prispevalo k boljši sklepčnosti in občutju boljše priprave.

JR

A. Zalar

Bogata dejavnost upokojujencev

Radovljica — Pred časom so se na občnem zboru zbrali radovljiški upokojujenci, da bi ocenili delo enega leta in se dodelili o nadaljnji dejavnosti. Slabo vreme je bilo bržčas krivo, da udeležba ni bila kot so pričakovali. Pogrešali so zlasti predstavnik občinskih in krajevnih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti. Na letni konferenci so upokojujenci razvili dva prapora, katerih pokrovitelj sta SGP Gorenjci in KS Ljubno. Na slovesnosti so zapeli pevci in pevke zbora Lipa.

Društvo upokojujencev Radovljica združuje 746 članov in sicer iz Radovljice, Lancovega, Mošenj, Brezij in Ljubnega. Kakih 200 upokojujencev še ni včlanjenih, zato so si na skupščini zadali nalogo, da tudi teh dvesto sprejmejo medse.

Društvo ima svoje prostore, kjer se srečujejo, kjer vadi njihov zbor, imajo tudi kegljišče, odprto balinišče in okrepevalnico, zraven pa pisarno. V društvu je aktivna pevska sek-

cija. Moški pojejo že 11 let, od predlani pa nastopa tudi ženski zbor. Oboji so poželi že lepe uspehe. Prav tako sta uspešni kegljaška in bali-narska sekcija, zadnje čase pa se urijo tudi šahisti. Čeprav igralce že breme leta, na občinskih, regijskih in tudi republiških tekmovanjih posegajo po visokih uvrstitvah. Poglavitni namen dela sekcij pa je razumno izkoriščanje prostega časa z rekreacijo, športom in kulturo. Pogosto se upokojujenci odpravijo tudi na izlete.

Prihodnje leto bodo verjetno ustanovili tudi strelsko sekcijo in krožek ročnih del. Za uspehe društva gre precejšnja zasluga predsedniku Alojzu Spilarju, sposobnemu organizatorju, podpredsedniku Karlu Pogačarju in tajnici Jelki Janševi. S ponovno izvolitvijo so jim člani izrekli priznanje in zaupanje.

LIP LESNA INDUSTRIJA BLEĐ, n. sol. o.
Delovna skupnost skupnih služb

na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. VODJE PRODAJE NA DT
2. KOMERCIALISTA
3. REFERENTA ZA UVOZ

Pogoji za zasedbo:

- pod 1. — VS komercialne oziroma druge ustrezne smeri in 2 leti delovnih izkušenj ali VIŠ komercialne oziroma druge ustrezne smeri in 4 leta delovnih izkušenj
- pod 2. — VIŠ komercialne oziroma druge ustrezne smeri in 2 leti delovnih izkušenj ali SS komercialne oziroma druge ustrezne smeri in 4 leta delovnih izkušenj
- pod 3. — VIŠ ekonomske oziroma druge ustrezne smeri in 1 leto delovnih izkušenj ali SS ekonomske oziroma druge ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
- 1 tuj jezik aktivno (angl., nemščina, italijanščina)
 - zunanjetrgovinski izpit

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazilom o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh to je do 14. 1. 1983 na naslov: LIP Lesna Industrija Bled, DSSS, odbor za delovna razmerja, 64260 Bled.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po sprejetem sklepu na odboru za delovna razmerja.

Jezikovno razsodišče

Obvezno slovensko podnaslavljanje tujejezičnih filmov

Janez Kraševac z Vrhnik je jezikovno razsodišče opozoril na članek v Delu z dne 20. novembra 1982, kjer piše, da je sodnik za prekrške kaznoval mariborsko kinopodjetje zaradi predvajanja neslovensko podnaslovljenega filma in s tem dosledno uveljavljal dosedanja Zakon o kulturnoumetniških dejavnostih in o posredovanju kulturnih vrednot. Ta določa, da mora biti vsak tujejezični film pri nas slovensko podnaslovljen.

Novi osnutek tega zakona pa je nekoliko spremenjen, saj v 3. odstavku 31. člena beremo: »Kulturnoumetniške in posredovalne organizacije najjavljajo, propagirajo in pojasnjujejo kulturnoumetniške prireditve v slovenščini. Izjeme dovoli na predlog sveta kulturnoumetniške ali posredovalne organizacije za kulturo pristojni republiški upravni organ« (podčrtalo JR). V našem primeru je ta organ Republiški komitej za kulturo.

Osnutek zakona ne določa, kaj velja za izjemo. Kot slišimo, si kinematografi to razlagajo tako, da bi pri filmih, ki imajo skromen obisk, a so umetniško kakovostni, slovenski podnaslovi ne bili obvezni. Tako so pred kratkim brez slovenskih podnaslovov že predvajali filma *Človek iz železa* in *Priča*.

Kam taka praksa vodi? Ali ne morebiti k temu, da bodo kinematografska podjetja čedalje pogosteje poskušala vsiliti Republiškemu komiteju za kulturo svoja merila o potrebnosti podnaslavljanja filmov v slovenščino. Torej naj bi kvalitetni filmi, ki imajo po naravi manj obiska, ostali brez slovenskih podnaslovov!

Ali ne bo jezikovno manj večjemu občinstvu s tem oteženo sprejemanje filmske umetnosti in na tej ravni uveljavljeno socialno razlikovanje?

Ker so posledice take zakonske popustljivosti lahko skrajno negativne, menimo, da izjem ne more biti. To pomeni, da morajo kinematografska podjetja v Sloveniji vse tujejezične filme predvajati s slovenskimi podnaslovi.

Jezikovno razsodišče zato predlaga, naj se iz osnutka novega zakona črta določilo o izjemah. S tem bo tudi zadoščeno enemu izmed temeljnih stališč naše ustave.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Uresničljivi načrti

Kamnik – Čeprav vse organizacije združenega dela v kamniški občini še nimajo do konca izdelanih načrtov za prihodnje gospodarsko leto, imajo domala povsod razjasnjene naložbene načrte. Skoraj vsaka organizacija združenega dela za prihodnje leto načrtuje kako naložbo. V industriji in rudarstvu jih bo menda dvanajst, po ena v gradbeništvu, trgovini in obrti, vlaganje pa terja tudi združeno kmetijstvo. Skupna vrednost naložb v prihodnjem letu naj bi znašala 976.380.000 dinarjev.

Glavnino sredstev, kar 893.355.000 dinarjev, bo terjala industrija z rudarstvom. Največje naložbe, vredne 189.121.000 dinarjev, se loteva Kemijska industrija Kamnik, ki bo temeljito prenovila proizvodnjo v dveh temeljnih organizacijah. Kemijska industrija namreč že dolga leta ni bila deležna obnove, zaradi česar je šepala proizvodnjo, poznalo pa se je tudi pri dohodku. Tudi Stol bo porabil precejšnja sredstva, kar 168.580.000 dinarjev, za izgradnjo linije za obdelavo ploskovnega in kovnega pohištva z opremo in računalniškimi krmiljenjem proizvodnje. Večje naložbene apetite ima tudi Eksperimentalna tkalnica, ki zadnja leta veliko investira. Prihodnje leto bo pretežno obnavljala strojni park, kupili pa bodo tudi zemljišče za morebitno kasnejše širjenje. V Titanu bodo domala 90.000.000 dinarjev potrebovali za odpravo ozkih grl v proizvodnji temeljne organizacije Livarna. Slednja je tudi med glavnimi kamniškimi izgubarji, zato bodo del naložbenega dinarja namenili sanaciji. Alprem si že dlje časa želi moderno lakirnico. Čeprav to delo poteka zdaj pod milim nebom in deloma v sila neprimernih prostorih, jih doslej še niso uslišali. V posodobitev proizvodnega procesa bodo vlagale tudi Rudnik kaolina in kalcita, Kemostik, Menina, Svilanit, Tovarna usnja Utok, Živilska industrija Eta in komendsko lončarsko podjetje. Razveseljivo je, da ni več toliko vlaganja v gole zidove, temveč pretežno v izboljševanje tehnologije in sodobnejše proizvodne prijeme.

V gradbeništvu je seveda drugače. Prihodnje leto bodo dograjevali bencinsko črpalko in skladišče goriv. Gradili bodo novo Kočino samopostrežno trgovino v Nevljah. Kočna in pa bo dobila tudi nove rastlinjake in ob njih prodajne prostore vrtnine. Kmetijstvo je poglavje zase. Prihodnje leto mu bodo namenili 37.525.000 dinarjev. Zgradili bodo 280 stojišč za živino, 850 kvadratnih metrov silosov, kupili 15 traktorjev s priključki, čredo pomnožili s 15 plemenskimi telicami, zmogljivosti kmečkega turizma pa dopolnili z 10 novimi posteljami.

Bolj umirjena bo stanovanjska gradnja. V letu 1983 jih bodo zgradili 147, 107 pa jih bodo obnovili. D. Ž.

NAŠ SOGOVORNIK

Miloš Čabarkapa, delegat XI. kongresa ZSMJ Kongres – odsev mladinske stvarnosti

Vzdušje na XI. kongresu jugoslovanske mladine je bilo precej drugačno kot na minulih. Na obrazih mladih sta se risali zaskrbljenost in obremenjenost s težavami, ki jih tarejo. Čeprav je bilo mnogo ostrih, pogumnih razprav, ki so med prisotnimi izzvale burno ploskanje, je kongres nekako zdrsnil mimo večine mladih in ni docela izpolnil njihovih pričakovanj.

Tako je svoje vtise strnil Miloš Čabarkapa, 29-letni delavec kranjske Save, več let aktiven mladinec, ki se je decembra kot delegat kranjske občinske konference Zveze socialistične mladine udeležil XI. kongresa jugoslovanske mladine. Kongresne prakse nima, zato pa ima pri svojih ne več ravno »mladinskih letih« obilo izkušenj o današnjih tegobah mladih. Mnoge občuti tudi na lastni koži. Na kongresu je sodeloval v komisiji za družbenoekonomske odnose, kjer so delegati pretežno iz neposredne proizvodnje nizali probleme nezaposlenosti, stanovanjske tegobe mladih, težko uveljavljanje v združenem delu, negotovo prihodnost kmečke mladine...

»Pokazalo se je, da so problemi vsepovsod podobni,« razglablja Miloš Čabarkapa, »kajti razprave so se ponavljale, kar je tudi razlog, da nisem stopil na govorniški oder. Razprave so me spominjale na domače naloge, ki skušajo odgovoriti na isto vprašanje. Nekateri so nastopili le zaradi želje po nastopu, bilo pa je tudi mnogo kritičnih, razgaljajočih besed, tehtnih predlogov in odločnih zahtev. Veliko smo govorili o zaposlovanju pa o bremenih stabilizacije, ki so težko obležala tudi na mladih ramenih, težko uveljavljanje v združenem delu, trdimo, da je množična, deluje pa kot forum.«

Miloš torej ni na kongresu razpravljal, a je o težavah mladih z velikokrat spregovoril v tovarni in na občini. Dejal je, da bi isto pripočel tudi delegatom, ki so glasni samo na kongresu, kjer so hoteli pokazati le svoje govorniške sposobnosti.

»Če bi sam spregovoril, bi verjetno omenil neučinkovitost mladih, saj se na vseh kongresih kopičijo isti problemi. Posebno ostri smo vselej do birokratizma, tehnokratizma in kraterija pravice do samoupravljanja. Delavci, kot kaže, nismo dovolj močni, da bi se zoperstavili tem pojavom. Vsem občinskim možem, ki jih kdaj prinese v tovarno na obisk, da bi kaj izvedeli o problemih, bi priporočil, da prisluhnejo delavcem, ne vedno le direktorju, predsednikom in sekretarjem. Slednji radi tudi kaj prikrijejo, da si zavarujejo položaj. V tovarni so še mnogi delavci izkoriščani: kje je pravica, če delavec na težaškem troizmenskem delu zasluži toliko kot tajnica za nekajurno tipkanje!

Mladi smo ob takih pojavih premalo ostri in revolucionarni. Običajno zato, ker v tovarni še vedno vladajo 'sefi', od katerih so običajno odvisni položaj, dohodek in prihodnost mladega človeka, pa se slednji raje poslušno prilagodi in pritrjuje. Med mladimi je opaziti karierizem, brezvoljnost in medlost, veliko jih teži k čim lažjemu delu in boljšemu zaslužku. To je tudi posledica vzgoje, ki je zapostavila vrednote dela. Težaški delavec je še vedno zaničevan, brezdelneža pa smo povzdignili do zvezd. Ni krivda le pri mladih, da silnih zamisli in mladostne energije ne izkoristimo za velika dela. Brez volje smo tudi zato, ker smo bojda enakopravni, v organizaciji pa nam domala branijo, da bi sodelovali pri odločanju o resnih družbenih problemih.«

Kongres je zvesto odslikal današnjo mladinsko stvarnost, trdi Miloš Čabarkapa, toda nad njegovo medlostjo je bil razočaran. Pravi, da je kongres prelagal formuliral stališča, ki bi morala biti zahteve. Mladi so se sicer razšli z zagotovilom, da se bodo po kongresu odločno zoperstavili ugotovljenim težavam. Kako jim bo to uspelo, je odvisno od moči mlade generacije, od njenega lastnega dela. Do odgovornih, ki so zdaj sprejeli zadolžitve, ne kaže biti več popustljiv in samo v odločnosti je kaneč upanja na uspešnejša leta do prihodnjega kongresa. Če so take manifestacije sploh potrebne, saj se stvarnost ne kroji z govorniških odrov, temveč v tovarni, šoli, v mestu, na vasi...

D. Z. Žlebir

Več povezovanja

V prihodnje trdnejši stiki gorenjske mladine z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami – Več organizacijskih kot vsebinskih sprememb

Kranj – Bilanca gorenjskega mladinskega dogajanja je bila v letu 1982 piča. Tekmovanji »Mladost v besedi in spretnosti« ter »Mladost, revolucija, mir«, gorenjske mlade brez meja, shod brigadirjev in gorenjske regijske posvetovanj je bila domala vsa dejavnost minulega leta. Prihodnje, kakor obetajo, bodo zato drugače, bolj vsebinsko zastavili. Zbogosti so zlasti v preveč avtonomnem delovanju medobčinskega združenja ZSMS za Gorenjsko, ki ne govori skupnega jezika z ostalimi organi gorenjskih družbenopolitičnih organizacij. Metode dela, ki se uporabljajo kot najboljše in med mladimi najbolj odmevne, v minulih letih niso našle mesta, ki jim jih Le dva regijska posveta pred kongresom slovenske mladine sta pokazala kopic problemov, ki bi jih bilo treba obširneje, podrobneje in uspešneje obdelati. Za različna področja dejavnosti ima medobčinski svet gorenjske mladine zadolžene nosilce, toda ta metoda še ni našla za živila.

Mladina gorenjskih občin je bila v letu 1982 dejavna, saj jo je k temu spodbujal čas in dva mladinska kongresa. Veliko ima gorenjska mladi

dina tudi skupnih problemov, glede katerih pa se niso skupaj pogovarjali in jim iskali primerne rešitve. Medobčinski svet, ki povezuje in usklajuje njihovo dejavnost, še ni v zadostni meri uspel, kako bi bili družno lahko kos nekaterim važnim vprašanjem, od tod tudi zgolj tradicionalne skupne dejavnosti, ki z resno problematiko nimajo veliko skupnega, saj so zgolj manifestacije. Zaposlovanje, negotovost družbenoekonomske prihodnosti, neenakopravnost pri odločanju, nezaupanje do mladih strokovnjakov... o vsem tem so sicer razpravljali na omenjenih regijskih posvetih hkrati z razpravo o kongresnih dokumentih, toda le nemočno ugotavljanje problemov je premalo. Tudi to so ugotovili ob koncu leta. Slabosti so jih napeljele na razmišljanje o trdnejših temeljih za prihodnje delovanje. Pomoč izkušnja in mnenje članov drugih družbenopolitičnih organizacij (zlasti sindikata in zveze komunistov) pri tem ne bi bile odveč. Mladina sicer rada odklanja pokroviteljski odnos, dobrodošla pa je mladim beseda starejših in bolj izkušenih ter kajpada tudi vpliv, ki si ga sami še niso docela izbojevali. D. Z. Žlebir

MI PA NISMO SE UKLONILI

Konj v vati

Rebol-Planinc

Z Rodin je doma. Pri Klemencu se je včeraj reklo. Od tam je tudi 26. junija 1942 odšel na partizane. Ze prej je delal organizirano in med tistimi desetimi fanti, ki so jeseni 1941 čakali četo, ki naj bi prišla s Pokljuke, da skupaj napadli begunjske zapore. Pa je bilo že v naprej izdano. Ko pa je postal partizan, je že drugi dan padel v največjo akcijo, tudi najbolj uspelo kar so jih imele enote. Kasneje sestavljale Gorenjski odred: polna oboja mostov v Mostah pri Žirovnici. Planinc je bil tistikrat v zaščitnici. Kasneje so po železniško postajo v Žirovnici in opravili drugih diverzantskih akcij.

V Cankarjevem bataljonu je Planinc začel svoje partizanstvo. Albin Žemlja, ki je potem padel v Hrušah, je bil njegov prvi komandant, Tone Matoh-Štepsel pa komandir. Planinc je hudo zbolel in se je »zabil« toliko, da se je pozdravil. Medtem se je njegov bataljon preselil na Jelovico in se razformiral po četah. Sem pod Stol je prišla le majhna enota, kakšnih dvanajst fantov, ki jih je vodil Žemlja. Tem se je januarja 1943 priključil tudi Planinc, konec maja pa je postal komandir te enote.

Poleti 1943 je postal vodja minerskega voda Grintovec. Okrog Planince, Lavtarskega vrha, Bukovščice so se držali. V hribu Hrastniku so imeli tabor. Železnica je bila njihova. Od Škofje Loke do Radovljice. Koliko akcij! Oktobra 1943 so menda, doživeli pri miniranju največji uspeh. Nemci so dobro pazili progo in strojevodje so daleč od naselij vozili čisto počasi, da bi se izognili najhujšemu, proti postaji pa so spet pognali. Tu so jih čakali Planinc in njegovi: Tistikrat jim je uspelo »prešibati« tire tik pred škofjeloško železniško postajo. Dve lokomotivi sta vlekli težko tovorno kompozicijo. Takoj za njima sta se držala dva osebna vagona, polna oficirjev in vojaščin. Kako se je to lomilo, ko sta lokomotivi iztirili! Težak transport zadaj je pritisnil in zmečkal oba vagona. Govorilo se je, da je bilo okrog sto mrtvih.

Največ so hodili v akcije čez Čepulje, Javornik in Stražišče, ker je bilo okrog Bitnja toliko močvirja. Planinc je vodil akcijo, ko so šli likvidirati Besarabca, ki je takrat imel v lasti likvidirani vrtnarijo. Franc Dornik-Jaka je takrat padel. Hkrati z onim sta ustrelila. Oni s pištolo, Jaka pa je isti trenutek še spustil vanj rafal iz mitraljeza. Samo se obrnil se je, zakril z rokami, zaklical »Planinc!« in padel. Daleč so ga nosili. V neki gmajni so ga položili v praprot, da ga bodo naslednjo noč pokopali.

li. Pa so ga prej našli gobarji. V stražiški »kajnar« so ga nesli. Nemci so ga secirali. Tudi želedec so mu odprli, in ker so v njem našli kuhano hrano, so bili prepričani, da ni partizan. Tedaj so se mislili, da jedo partizani le korenice in zelišča... Potem so ga pokopali na stražiškem pokopališču.

Ob novem letu, s 1943 na 1944, so se spet preformirali. Planinc naj bi s svojimi šel spet pod Stol. Takrat so popraznovali novo leto kot še nikoli. Veliko hrane so imeli, tako da sta njihovi kuharici Ljudmila in Tončka Kozelj celo spekli potico pri gospodinjah v Knapih. Kakšni trenutki so bili to. Toliko hudega je bilo že za njimi, kaj so vedeli, koliko se pred njimi. Spet bo treba leči pod smreko, v sneg. Pa so si znali tudi tu najti dober koticček. Star partizan je že vedel, da je najtopleje med deset do petnajst metrov visokimi smrekami. Tam notri sneg nikoli ni zmrznil...

3. januarja 1944 so bili v Knapih, 4. januarja so bili že v Stolu. Lovske kočje so zasedli. To je bil bolj kazenski teren. Velik pritisk Nemcev je bil tod. Skriti se skoraj niso imeli kam: zgoraj golo, ozek pas ponekod prav redkega gozda, spodaj pa cesta. Nič čudnega, da so Stol imeli za strah: če je kdo kaj zagrešil, so mu zagrozili, da bo šel pod Stol.

Ko se je marca 1944 formiral 3. bataljon Gorenjskega odreda, je Planinc postal njegov komandant. Maja 1944 je šel v politično šolo v Belo Krajino. Zahtevna šola. Posebno zanj. Mizar je bil in nič drugega. Le dober, srčen borec. In potem se je zgodilo, da mu je bil poročnik stare jugoslovanske vojske podrejen. Šolo je dobro naredil, čeprav se mu je sprva zdelo, da vsem tistim šolanim okrog njega niti do gležnja ne sega.

Ko je prišel nazaj na Gorenjsko, se je Gorenjski odred preformiral in Planinc je postal namestnik komandanta Kokrškega odreda. Z njim je tudi na Koroškem zaključil boje.

Najbolj napeto, se mu zdi, je bilo 1943, takrat, ko je vodil tisto četico pod Stolum. Nemškega učitelja so imeli likvidirati neko jutro, ko je ta šel v šolo. Vendar je bilo toliko otrok na cesti, da niso mogli streljati. Mitraljezec je sicer spustil rafal, a dedec se je znašel, zgrabil prvega otroka in se z njim vrgel na tla. Morali so se umakniti. Že takrat se jih je lotil avion, ki se je vzel od nekod. Potem jih je še v Dragi pričakala nemška zaseda. Takrat ga je rešil nahrbtnik. V njem je imel oedejo in površnik. Oboje je bilo od krogel vse scefano...

Kako je Planinc vodil konja štabu 9. korpusa na Primorsko. Jahnega konja so hoteli imeti in ko se je Planinc ravno odpravil v šolo v Belo krajino, naj bi ga pripeljal s seboj. Kristančevega konja v Zupazah so vzeli. Bil pa je to poseben konj. Rjav in velike bele tolarje je imel. Šekast kot krava, pravi. Ne prej ne posej ni videl takšnega. Sprva ga je jahal. A le do Jamnika. Tu ga je že tako bolela zadnjica in je bil tako ožuljen, da se hoditi skoraj ni mogel. Bukovščica, Martinj vrh, Novaki. Čez Idrijo je moral. Borci so se tu slačili, da bodo prebredli, on pa je le sedel na konja. A glej vraga, ko se ti konj prav v največji vodi povalja z jezdecem vred... Spraševali so ga o konju.

»Ja, kristeš, kakšen pa je?«
»Ves je bil v vato zavit.« je pribil Planinc. In glas o konju je šel naprej.
Ko pa je prišel v Čepovan, ga je dobil Debeljak iz Dvorske vasi pri Begunjah: »Ja kaj pa ti s Kristančevim konjem!«
Pa zgodbe o konju, šekastem kot krava, še ni bilo konec. Nekaj let po vojni se je z Dolenske pripeljala na Brezje imenitna kočija, polna božjepotnikov. In kateri drug je bil vprežen vanjo kot Kristančev konj? Spet se je tu našel Debeljak in Kristanc je po dolgih letih dobil nazaj svojega plemenitega konja. D. Dolenc

Pokorno javljam, leto 1983 poprečno leto!

Himmellaudan, smo se mu smeja-
li večer v ljubljanskih Mostah,
ko je s svojim stabilizacijskim Sve-
žim gostoval v lepem novem Domu
ljudskih borcev. Res je imel polno
starih štosov, takih, ki smo jih že sli-
kali v moped šovu pa prebrali v Ne-
briškem, ampak, ko se je prikazal v
svojih starih češki uniformi, z
svojimi hlačami, ki jih je ves čas
imel gor, z odpetim sukničjem,
smečano modro majico in poklapa-
no vojaško kapo, pošvedranimi če-

vliji in s tistim svojim smehom skozi
zajčja zobka spredaj... so bili vsi
stari vici kar naenkrat spet novi. Od
srca se mu nasmeješ, ko komentira
presežke odhodkov v našem gospo-
darstvu, govore naših govornikov, ki
bi, če bi iz njih pobrali tujke, ostali
le še telegrami, ko zapoje pesmico o
vseh tistih, ki jim je mandat naen-
krat potekel... Dvorana je valovala
kot Rifletov trebuh, ko je pel. Kak-
šen glas ima! Saj se kar z opernimi
kosa!

Janez Hočevnar-Rifle

Ampak mimo Gorenjcev ne more.
Tudi tokrat se nas je sposodil. V toč-
ki, ki jo je posvetil akciji NNNP in je
nazorno pokazal, kako je treba odvi-
ti bombo, rdečo paradajzrco, in jo
aktivirati pa šteti do deset, je opozoril,
da to ne velja za jecljavca, pa tu-
di za Gorenjca ne, ker ga bo prej,
preden bo začel šteti, ta ohrna prijela,
pa bo rekel: »Ejga, madonca, kako
je fletna, a je ni škoda...« Pa bo
prepozno!

Ob koncu predstave sem ga ujela
v garderobi. Utrujen je bil, kot bi res
prišel z ruske fronte. Predstava za
predstavo. Sam na odru uro in dvaj-
set minut. Prej popoldne je že od-
gral predstavo v Domžalah, zdajle
tole v Mostah, jutri drvi spet v Novo
Gorico... Saj se bo pretgal, kaj pa
pol? Najmanj šestdeset predstav
ima že za sabo. Od Križank do tovar-
niških dvoran. Med delavci, kjer so
kulise stroji, se mu zdi najlepše.

Poprosila sem ga, da bi zdajle ob
novem letu Gorenjcem kaj lepega
povedal, ko nas ima že tako v želod-
cu. Pa pravi, da nas ima rad, da smo
fejs, ker nič ne zamerimo in se celo
sami znamo pošaliti na svoj račun.

In kaj bi nam rekel ob novem letu,
ki prihaja? Rad bi nas potrošal. »Ne
bo tako hudo, kot pričakujemo,« pravi.
»Sploh bo leto 1983 nekako popreč-
no. Še kar šlo bo, kajti leto 1983 bo
veliko slabše kot letošnje, pa veliko
boljše kot leto 1984...«

»In kdaj boš prišel na Gorenjsko,
Rifle?«

»Kadar me boste poklicali!«

Tekst in fotografija:
D. Dolenc

Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega v Kranju — V dneh od
5. do vključno 12. januarja prihodnje leto bo v kranjskem Prešernovem
gledališču gostovalo Mestno gledališče ljubljansko. Obiskovalci abon-
majskih predstav si bodo lahko ogledali uprizoritev Brešanove igre
»Hudič na filozofski fakulteti«.

Koledva v Kropi

Kropa — Kulturno umetniško
društvo Staneta Žagarja Plamen
Kropa je v nedeljo, 26. decembra, že
petič priredilo novoletni koncert.
Lani leti je bil to celovečerni koncert
zabavnega pevskega zbora. Dirigent
je bil lani različnih poti, da bi bilo
več privlačno in primerno čusu,
najbolj dnev starega leta. Iz kro-
panske stoletne pevske in še starejše
kulturne tradicije je začel oživljati
besedila, ki so jih pripovedovali ali
peli koledniki, ko so hodili po hišah
in voščili ljudem novo leto. Včasih
so program popestrili, tako da so
povabili še druge glasbene skupine
in soliste. To so bili instrumentalisti
in goviljske glasbene šole, lani pa je
v koncertu prispeval moški
amatorski pevski zbor DPD Svoboda
Podnarta.

Dvorana se nikoli ni bila tako polna
kot letos. Ljudje so se že navadili
novoletnega koncerta pred novim
domom, domači zbor in dirigent pa ne-
kako navezujeta stike z drugimi
glasbenimi skupinami in posrečeno
ustavljajo spored. Oboževalce solo-
stevanja in klavirja je letos navdušila
muzična Ognjanovič, ki je prepevala
in igrala znane tuje in slovenske pe-
smi oziroma klavirske skladbe. Za
klavirček je hči Tatjana na klavirju
premišljala mater Zlato in očeta Dra-
žana v slovenski narodni »Odpiraj,
kavle, kamrico«. Veliko mamic in
stevov pa je seveda prišlo poslušat
mlade, sedem, osem in devet-
letne pevke in pevce, ki so se potili
na prvem javnem nastopu. Tretji del
koncerta je nastopil moški pevski
zbor pod vodstvom dirigenta Egija
Knaparja. Zapeli so kolede, nekaj
popskih in klavirskih skladb, ki so
znane, iz Krope in okolice.
Zadnji »Preč je zdaj to staro leto« pa
so ponovili in se obrnili k dvorani, da
jim pritegnila.

Dvajset let okteta iz Žirovnice — Oktet DPD Svoboda France Prešeren
Žirovnica-Breznica letos praznuje dvajsetletnico svojega obstoja in
uspešnega dela. Od vsega začetka ga vodi Marjan Jemec, zdaj pa poje-
valci Stane Lužnik, Jože Legat, Stane Dolžan, Janez Legat, Anton Dolan,
Ivo Govedič in Franc Legat. Poje na raznih praznovah in prireditvah
ter srečanjih pevskih zborov in oktetov. — Branko Blenkuš

Povezovalce sporeda je povabil še
k zadnji točki. Luč je ugasnila, na
filmskem platnu so oživele vice, zna-
ni vigenje. K njemu je vodila gaz,
vodno kolo pa je bilo zamrznjeno,
kovač in njegova žena kovačica sta s
težavo pripravljala ješo. Sreča, prišli
so mladi fantje in ju spomnili, da se
bliža novo leto. Zapustili so vigenje,
vzeli harmoniko, klarinet, cekarje,
sanj pa še psička in potem od vasi do
vasi, dokler se polni klobas in žganja
niso znašli v debeli smreki. Tako je
kratek barvni film Koledniki zaba-
val publiko in jo spomnil na to, kako
so nekoč resnično koledvali.

Stane Mihelič

Muzejski depoji v opuščeni graščini

Ker so depoji Gorenjskega muzeja na podstrešju mestne hiše v
Kranju pretesni in za mnoge umetnine neprimerni, jih bodo pre-
selili v Velesovo, kjer v ta namen preurejajo poslopje stare šole

Velesovo — Pred tremi leti je
kranjska občinska skupščina zago-
tovila del sredstev za vzdrževanje
nekdanje velesovske šole in tedaj se
je rodila tudi zamisel, da bi poslopje
stare šole v graščini, kjer je tudi
samostan, preuredili za potrebe Go-
renjskega muzeja. Slednji namreč
gospodari s prostori v prvem nad-
stropju, ki bi ob razumni ureditvi
zadostili za hrambo nekaj sto večjih
muzejskih eksponatov in precejšnje
število drobnih predmetov. Dva
večja prostora, ki merita po 50 kva-

dratnih metrov, bodo uredili v
depoja za predmete etnološke vred-
nosti in splošne zgodovinske kulture,
manjši prostor bodo namenili kusto-
som za delovni kotiček, širok hodnik
pa hrambi večjih predmetov, zlasti
kmečkega orodja in opreme.

Sedanji muzejski depoji na pod-
strehi mestne hiše v Kranju niso le
pretesni za nakopičene eksponate,
temveč je hramba muzejskih vred-
nosti tod vprašljiva tudi zaradi slabe
zaščite pred sajamami in iz požarnov-
arnostnih razlogov. Čeprav v velesov-
skih depojih vsi predmeti ne bodo
našli mesta, bodo tiste, ki se naprej
ostanejo pod streho mestne hiše,
vsaj laže razvrstili in zaščitili.

Trenutno bodo v velesovski gra-
ščini uredili le »skladiščne prostore«. V
naslednji fazi pa bo na vrsti odpi-
ranje takomenovanih oglednih, raz-
stavnih depojev. V njih primerno
shranjeni predmeti bodo lahko
nekajkrat tedensko na ogled. S tem
bodo dosegli, da bo kulturna dediš-
čina živeča med ljudmi, ne pa ob-
ležala v skladišču kot mrtev kapital.
Ob prenovi, ki se je začela sredi
decembra in bo bržkone končana
februarja, so se pri Gorenjskem
muzeju zamislili tudi glede drugih
prostorov, ki bi jih kazalo obnoviti
in uporabiti, kajti zdaj so opuščeni.
Zlasti jih je navdušila prostorna
obokana klet, idealen prostor za
shranjevanje arheoloških predme-
tov.

Zelje bodo morale še nekaj časa
počakati na izpolnitev. Najprej
namreč kaže opraviti najnujnejša
dela in preseliti depoje, nato pa raz-
mišljati o nadaljnjih fazah prenove.
Za prvo fazo je na voljo 400.000 dinarjev,
namensko zbranih pri občin-
ski kulturni skupnosti. D. Z.

Bojan Vasilič v avli Iskre na Laborah

Ujeta večplastnost

Nadrealistične tendence se v slovenskem slikarstvu pojavljajo v po-
sameznih časovnih razmakih, vzkipijo in zopet zamrejo. Pri nas se
surrealizem kot stil ni nikoli uveljavil v večji meri, nikoli ga nismo do
kraja sprejeli in se zato oglašajo sporadično, navezujoč se na posame-
zna imena, ki mu vsako zase vtisne določen pečat. Mednje do neke
mere sodi tudi mladi absolvent ljubljanske akademije za likovno
umetnost Bojan Vasilič. Vendar se pri našem slikarju nadrealistične
sestavine največkrat povezujejo z likovnimi prizadevanji, ki korenini-
jo v simbolizmu.

Zdi se, da je simbolična komponenta v Vasiličevi likovni produkciji
celo močnejša od nadrealistične, saj ima vsak predmet v njegovih
slikah odrejen pomen. Iz zakladnice simbolizma prevzema Bojan Va-
silič različne attribute: pristan, kačo, ujejo, plitje pero, jajce, drevo,
ustnice, različne sadeže, liste itd. Skoraj ne dvomimo, da slikar s taki-
mi in podobnimi simboli posega na področje lastne življenjske usode.
Svet slikarjeve notranje večplastnosti je morda simboliziran tudi v sa-
mi strukturi kompozicije, ki navadno razpade v več ploskev, od kate-
rih je vsaka nosilec posebnega dogajanja ali vsaj razpoloženja.

Sleherina od Vasiličevih slik obravnava določeno temo: zdaj ljube-
zen in spet razočaranje, zvestoba in ogroženost, nemalokrat spomin
na neki dogodek itd. Predmetni simbolizem krepi barva, ki je združna,
pogosto celo orkna in na svoj način prispeva k vzdušju slike.

Medtem ko Vasiličev simbolizem sega predvsem na področje
umetniškega lastnega doživljanja, se slikarjeve nadrealistične kom-
pozicije usmerjajo v zunanji svet, v usodo človeštva in posameznika, v
njegovo preteklost in bodočnost. Problem človekove odtujenosti, ogro-
ženosti, izolacije in pretirane introvertiranosti je prikazan v več različ-
nicah: v kompoziciji morske krajine z balonom, piramide, ki izginja v
megleni zavesti, oceana z ujeto ribo v prozornem kvadru, človeka —
tarče ali slikarskega ateljeja, vključenega v razsežnosti ribjega očesa
itd.

Dve kompoziciji mlajšega datuma kažeta nov slikarjev pristop
k slikarski tvorini. Iluzija slikarskega prostora se umakne črtovju,
nekdanjo predmetnost zamenja geometrijski lik. Intenzivno obarvan
trikotnik ali pravokotnik, ujet v mrežo črt, postane dominantni nosilec
kompozicije in zraven tega poglaviti posredovalec vsebinske zasnove
slikarskega dela. To nas potrjuje v misli, da se slikar počasi odmika od
nekdanje predmetnosti in se pri svojem delu začinja posluževati dru-
gačnih, bolj abstraktnih likovnih pripomočkov in sestavin.

Cene Avguštin

Premiera na jeseniškem odru — V Amaterskem gledališču Toneta Ču-
farja so v sredo, 29. decembra, premierno uprizorili komedijo Iva Bre-
šana »Igra Hamleta in Mrduši Donji«. Delo je pripravila režiserka Vera
Smukavec, sceno Jože Bedič, nastopajo Ivan Berlot, Rado Mužan, Bo-
rut Verovšek, Janez Kristan, Tatjana Košir, Klemen Košir, Klemen
Klemenc, Julči Štamfelj in drugi. Komedijo bodo za abonma in za iz-
ven ponavljali od torka 4. januarja do vključno sobote, 8. januarja,
vselej ob 19.30.

Koncert za starše

Kranj — V sredo, 22. decembra, je
pevski zbor Osnovne šole Simona
Jenka v Kranju izvedel pod vod-
stvom pevovodkinje Draguške Vla-
šič celovečerni koncert. Poslušali so
ga starši pevcev, delavci šole in kra-
jani krajevne skupnosti Vodovodni
stoip.

Glasbena vzgoja na osnovnih šo-
lah je v zadnjih letih vse bolj odrin-
jena in ure zanj so okrnjene; zato
so šolski pevski zbori vse bolj redki,
še manjkrat pa priredijo koncert.
Običajno le popestrijo različne pro-
slave. Na tej šoli pa je učiteljica nav-
dušila 110 pevk in jih zbraira v dveh
zborih, starejšem troglasnem in
mlajšem dvoglasnem.

Koncert so začeli skupno s pesmi-
jo Radovana Gobca »Zapojmo pe-
sem«, nato je nadaljeval starejši
zbor. Zapel je devet pesmi domačih
in tujih skladateljev. Pevovodkinja
zajema veliko sporeda iz jugoslovanske
literature, posebej je navdušila
Paljetkova »Pala«. Mlajši zbor je za-
pel osem pesmi. Ni se tako ubran,
saj prepeva šele od srede oktobra.
Poskusili pa so raznovrstno literatu-
ro, naše bojne pesmi kot je »Jutri
gremo v napad«, češko ljudsko »Čož
se mne na mila« in našo narodno
»Polka«. Troglasni zbor je nastopil

še enkrat, to pot je pel pretežno na-
rodne pesmi, slovenske, slovaško, ni-
zozemsko, mehiško, Straussov valček
»Na lepi modri Donavi« in »Zbor
sužnjev« iz Verdijeve opere »Nabuc-
co«. Zelo se jim je posrečila zadnja
skupna pesem »Orkester«, ko se je v
obliki kanona oglasilo šest zborov, ki
so ponazarjali violino, klarinet, dru-
go violino, trobento, pavke in rog.
S starejšim zborom je pevovodki-
nja študirala spored leto in pol, zato
je seveda dosegla večje učinke v rit-
mu, intonaciji in uglašenosti.

Stane Mihelič

Nove razstave v Kranju

Kranj — V galeriji Prešernove hi-
še, so v sredo, 29. decembra, odprli
razstavo, na kateri se predstavlja li-
terarna skupina Studio Signum: Živ-
ko Kladnik, Gordana Kunaver, Nejc
Slapar, Andrej Pibernik, Breda
Orest in Franci Zagoričnik. V gale-
rijskih prostorih baročne stavbe v
Tavčarjevi ulici 43 pa so v prvem
nadstropju odprli razstavo »Sloven-
ska fotografija med obema vojna-
ma«. Pripravil jo je Kabinet sloven-
ske fotografije pri Gorenjskem mu-
zeju.

Dopoldne z najmlajšimi v vrtcu Kekec

»Tovarišica, mene lulat!«

... z ledenimi dihi
... nos, oči. Jutro
... zime, zimsko jutro, v kate-
rega se človek najbrž nikoli ne bi po-
dal, če se ne bi moral, če ga ne bi kli-
cala tovarniška sirena, stroj, ki čaka
na njegove roke in ob katerem bo
prestal naslednjih osem ur.

Nadležno, prav kruto je zgodnje
vstajanje pozimi, ko se oči med umi-
vanjem, pripravljanjem zajtrka,
oblačenjem poželjivo ozirajo na to-
plo posteljo. Otrok, ki še na pol
dremilje v materinem naročju, se hu-
duje, zakaj ni sobota ali nedelja, ko
sta očka in mamica doma in se lahko
prekopice na njuno ležišče, ju vleče
za roke, nos, vabi k igri.

Vrata kranjskega vrtca Kekec,
kjer je osemdeset otrok od dveh let
do predšolskih, razdeljenih v štiri
starostne skupine, nekateri prestopi-
jo že kmalu po peti uri zjutraj. Sprej-
me jih varuška, tudi sama še malce
dremava, a prijazna, nasmejana.
Starši še enkrat pomahajo in z naro-
čilom, naj bodo pridni, odhitijo na
delo.

Do osmih se zbirajo cicibani. Va-
ruška jim prebira pravljice, pesmice,
pojejo, se igrajo. Nihče več ni za-
span. Malica in umivanje po njej
prepodita še zadnje kopreno sna.

Potem, ob osmih, jih prevzame
vzgojiteljica. Z radostnimi vzkliki jo
pozdravijo, svojo drugo mater. V to-
rek sta Angelca Rogelj in Anka Čer-
nelč, prva ima petnajst dvehletnikov,
druga pa dvajset triletnikov, združili
skupini. Starši imajo še nekaj dopu-
sta pred novim letom, nekaj otrok je
bolnih, saj je v zraku že nekaj časa
čuti napad klic, ki ne prizanesajo
niti vzgojiteljicam.

V terek je v spojeni skupini samo
štirinajst cicibanov, štirinajst mra-
vljic, pikapolonic, medvedkov, me-
tuljkov, potližkov — kdo bi naštel vse
živali, katerih znake nobi sijo njihovih
obešalniki za brisačke — drobčenih
fantkov in punčk, ki so komaj zlezli
iz plenice, a že živahno žvrgolijo in
zahtevajo: »Tovarišica, mene lulat!«
Ali: »Tovarišica, smrkav sem!« In to-
varišica odpenja in zapenja hlačke,
brise noske.

Med igrami, v katerih se nevidno
prepletata vzgojni in izobraževalni
element, se pogosto oglasi pesem. Te
dni je najbolj aktualen dedek Mraz,
posebno radi pa zapojejo tudi tole:
»Didl didl dajčka, mi imamo zajčka,
noge ima štiri, niso nič pri miri. Ena,
dva, tri, zajček zdaj si ti!« Venček
otrok glasno prepeva, »zajček« sredi
njih pa veselo skače.

Pesem prekine povabilo iz zgor-
njega nadstropja. Otroci iz starejše
skupine pripravljajo igrice o osam-
ljenem ogledalu sredi gozda, okrog
katerega se pripravljajo živali. Tovari-
šici Angelca in Anka razdelita cic-
ibanom denar (gumbe) za vstopnice,
brez katerih nihče ne more v gleda-
lišče. Vse oči so vprte v dogajanje
sredi »odra«, pričakuje zrejo v
igralce, dokler ogledalo, pokrito s
snegom, spet ne ostane samo v goz-
du in je igrice konec. Ploskanje.

Ob devetih je že čas za sprehod. K
sreči je torkovo dopoldne, čeprav
zimsko mrzlo, sončno. Otroci se opr-
mejo sprehajalne vrvice, jo »nesejo-
po ulicah okrog Kekca, mimo blok-
ov, hiš in šole in oprezajo, na kate-
rem vrtu ali balkonu bodo zagledali
ptičjo krmilnico. Veliko jih je, in v
njih lačni ptički iščejo zrnja in zave-
tja.

Po sprehodu se mali korenjaki
ustavijo na dvorišče vrtca. Tam je
vse polno zabavnih igral: leseni avto,
tunel iz gum, peskovnik pa skiroji,
ki jih živahno poganjajo starejši
vrstniki. Triletna Ana v peskovniku
»kuha«, ponuja tovarišici ribe, poti-
co, čaj. Prav prisrčna je njena do-
mišljija. Potem pristopi Jelena, naj-
bolj korajžna v skupini, ki bi tudi ra-
da kuhala.

Vzgojiteljici Angelca in Anka vse
otroške spore hitro in mirno rešuje-

ta. Brez jeze, povišanega glasu. Ka-
ko moreta, dopoldne za dopoldne-
vom, prenašati vik in krik, prošnje
in pritožbe? Nič posebnega, odgovor-
jata. Delo z otroki imata radi. Ta te-
den, ko jih je tako malo, so prave po-
čitnice. Huje je, kadar sta tudi sami
kaj bolni — prehlad mimogrede na-

leta od otrok — ali slabo razpolože-
ni. Takrat včasih res »nastradajo-
njuni otroci doma.

Nekaj pred enajsto uro je na vrsti
kosilo: okusna krompirjeva juha, na-
rastek in sladek napitek. Otroci, tudi
najmlajši, junaško vihtijo žlice in le
malo kapljic zgreši njihova usta. Ne-
kateri hočejo še. Končno so siti in na
vrsti je počitek. Ko zaspijo, si vzgoji-
teljici oddahneta. Pospravita igralni-
co, pripravita delo za prihodnji dan.

Ob štirih zapusti vrtec z varuški-
nim »Na svidenje!« še zadnji otrok.
Večina jih odide okrog pol treh, na-
spanih in pripravljenih za igro s
starši. Žal imajo ti zanje med ted-
nom največkrat premalo časa. Ma-
mice hitijo kuhati kosilo, očki se
utrjeni zatopijo v časopis. Ob še-
stih, sedmih zvečer malčki spet pole-
žejo. V sanjah se veselijo naslednje-
ga srečanja s prijatelji in vzgojiteljci
v vrtcu, žalostni zaradi ranega
vstajanja v mrzlem jutru in zato hre-
penijo, da bi vendarle že prišla sobo-
ta, ko bodo starši spet imeli zanje
več časa.

H. Jelovčan

Markacist in velik ljubitelj gorskega sveta

Karel Bajd

Bil je še kratkosrajnik, ko je od
blizu zrl v gorske vršace. S starejši-
mi brati je iz rodnih Letenc pri Gol-
niku gnal živino na pašo v planino
Dolgo njivo ali Brsnino. Tod je obu-
čevalo stene Košute in Stegovnika.
In ko so ga potlej 1928. leta poslali
služit vojsko v črnogorsko mesto
Plevlja in so mu domači fantje s po-
nosom kazali na mogočni Durmitor,
je v njem zrasla želja po hoji v gore.
Po vrnitvi domov so ga vrhovi Kara-
vank, Kamniških in Julijskih Alp še
bolj privlačili. Pridružil se je tistim,
ki so se vzpenjali na takrat množič-
no obiskane Kofce, Krvavec in Gol-
ico.

»S planinstvom sem se začel
ukvarjati 1930. leta,« se spominja dan-
es 75-letni Karel Bajd iz Kranja, »v
planinsko organizacijo — v kranj-
sko podružnico Slovenskega planin-
skega društva — pa sem se včlanil
dve leti pozneje. Po ustanovitvi
kranjske podružnice turističnega
društva Prijatelji prirode sem vstopil
tudi v njegove vrste, vendar so
društvo že na začetku 1937. leta pre-
povedali.

Tedaj so bile možnosti za planin-
stvo za delavca povsem drugačne od

današnjih. Člani planinskih in njim
sorodnih organizacij smo imeli do-
ločene ugodnosti v kočah, predvsem
popust pri prenočitvi. Bolj kot to —
saj smo v gore hodili povečini le za
en dan — je bila za nas vredna pred-
nost izkaznice, s katero smo smeli
stopiti z vrhov prek meje do 10 kilo-
metrov na ozemlje Avstrije,« doda
Karel radoživo.

Po osvoboditvi domovine ni imel
zaradi zaposlitve v finančno-knjigo-
vodski dejavnosti in družinskih ob-
veznosti kaj prida časa za planinsko
dejavnost. Šele po upokojitvi
1963. leta se je lahko ves predal delo-
vanju v planinski organizaciji. Od
1966. do 1970. leta je vodil finančno-
računovodske posle v Planinskem
društvu Kranj, kot član gospodarske
komisije pri Planinski zvezi Sloveni-
je, zadolžen za finančno-knjigovod-
ska vprašanja, je v letih 1968—1973
pregledal okrog 45 planinskih postoj-
ank, pri vodenju finančno-knjigo-
vodskih poslov pa je pomagal tudi
nekaterim drugim društvom.

Tako vestno, kot je nadzoroval evi-
denco poslovanja planinskih organi-
zacij, se je pozneje posvetil drugim
dejavnostim. Ob ustanovitvi odseka
za planinsko vodništvo pri PD Kranj
je med prvimi popeljal planince na
organizirane izlete. Ko je društvo
pripravljalo planinsko pot Kranjski
vrhovi in je občutno primanjkovalo
markacistov, se je z dušo in srcem —
kot trdijo njegovi kolegi — zapisal
težji pomembni planinski aktivnosti.

»Markacijska dejavnost« zlasti
njuje sogovornik, »je primerna zlasti
za upokojenca, ki ima še dovolj moči
na pojo navkreber. Odpravi se lahko
na pot ob lepih dnevih med tednom,
ko v gorah ni veliko planincev. Žal
pa vabilo odseka že dalj časa ne pri-
vabi nikogar od upokojencev.

Zadnja tri leta sem bil na delovnih
akcijah največkrat sam; tega si celo
želim, saj tako lahko dobro opravi
vsa potrebna dela. Za pregled poti in
manjša opravila niti ni potrebnih
več ljudi. Se manj so zaželeni opazo-
valci, ki motijo delo z neduhovitimi
pripombami in vsiljivimi vprašanji,
češ, koliko plačajo za to.«

Za delo na planinskih poteh sta
poleg veselja potrebna praksa in te-
lesna vzdržljivost. Samo markiranje
sicer ni fizično naporno, toda potreb-
na je roka za pravilno oblikovanje
markacij in lepo pisavo smernih na-
pisov na drevesih in skalah. Marka-
cijska dejavnost pa je mnogo več kot
označevanje poti; znatno več dela
imajo markacisti z rednim vzdrževan-
jem poti in zavarovanjem nevarnih
odsekov na poteh, za kar morajo pri-
jeti v roke tudi kramp, žago, škarje
in drugo orodje, prehoditi pa morajo
velike razdalje.

Med devetletnim Karlovim sodelo-
vanjem v markacijskem odseku so
njegovi člani na novo uredili in ozna-
čili kar polovico od približno 180 ki-
lometrov planinskih poti v oskrbi
PD Kranj. Prestavili so tudi okrog 10
kilometrov krajših in daljših odse-
kov poti. Morda njegovo markacijsko
dejavnost najbolj govorno opiše
podatek, da je v osmih letih — za
1974. leto namreč nima evidence —
opravil na planinskih poteh v 301
dnevu skoraj dva tisoč delovnih ur.

Še veliko Karlovih zaslug za mar-
kacijsko dejavnost bi morali omeni-
ti. Zapišemo naj le, da je za prizade-
vanja na tem področju prejel diplo-
mo Alojza Knafeljca, za celotno delo
v planinski organizaciji pa so ga do-
slej nagradili z bronastim in srebr-
nim častnim znakom ter ga predla-
gali za dobitnika zlatega častnega
znaka Planijske zveze Slovenije.

V markacijskem odseku namera-
va delovati še prihodnje leto, ko bo
zaokrožil deset let te svoje aktivno-
sti. Toda, kakor je že doslej prenašal
bogate planinske izkušnje na mlajše
in si vedno ter povsod prizadeva za
ohranjanje prvobitnosti gorskega
sveta pa varovanje tamkajšnje narave,
se bo tudi v bodoče po vseh mo-
žeh — čeprav je to ostro zašiljenim
peresom — postavil po robu neodgo-
vornemu početju posameznikov.
Karlov tenkočuten odnos do prirode,
kritičnost do nelepega v gorah naj-
bolj pojasnjujejo eno njegovih rima-
nih opozoril »nepravilno« planincev,
ki se glasi:

»Kdor brez vsake discipline
na planinski gre izlet,
gor in dol vse križem rine
in s tem kvart gorski svet
v serpentinah pot prezira,
s prečkanjem celo razdira,
po strminah kamnje proži,
da divjad pred njim beži,
v zraku le še mrhar kroži
in na mrhež dol preži;
on pa kar tjavdan hiti,
le za mizo rad sedi...«

Besedilo: S. Saje
Foto: F. Perdan

Delež lovcev pri steklini

Lovska družina Poljane je ena redkih pri nas, ki ima sodobno
opremljene prostore za uplenjeno divjad — Zato so lahko ob raz-
širjenju stekline na Gorenjskem ustrezno organizirali tudi odda-
jo sumljivih živali — Z dobro organizacijo in skupinskim delom
so od leta 1980 uplenili okoli 360 zveri in ostalih živali, za katere
velja kontumac.

Poljane — Ko se je Lovska družina
Poljane pred nekaj leti odločila,
da bodo v lovski dom preuredili stavbo
sredi Poljane, se je marsikateremu
zdelo, da je to proti vsem lovskim
navadam in ustaljeni tradiciji, saj so
lovške kočice in domovi navadno sredi
lovišč, v gozdovih, odmaknjenih od
naselij in ljudi. Se zdaj se kdo, ki ga
pot zanese skozi Poljane, z začuden-
jem ozira v veliko, lepo urejeno
stavbo, v kateri je več prostorov za
lovške posvete in prenočišča. Dom
kot vsak drug, bi morda rekel nepo-
znavalec. Vendar pa se dom poljan-
skih lovcev razlikuje od podobnih
pri nas: med prvimi v Sloveniji so se
namreč odločili urediti v spodnjih
prostorih klavnico po vseh predpisih
za odpremo divjačine in prostor za
izkoženje s hladilnimi skrinjami. Če
je morda ob gradnji kdo še imel po-
misleke, zakaj neki bo v lovskem do-
mu takšen prostor z belimi, bleščeči-
mi ploščicami, pa se je kmalu izka-

zalo, kako potrebna je bila takšna
oprema.

»Pravzaprav smo le poslušali na-
svet inž. Rodeta, veterinarskega in-
špektorja iz Škofje Loke,« pravi La-
do Dolenc, gospodar Lovske družine
Škofja Loka. »Da smo se odločili
prav, pove že to, da nas bodo posne-
male tudi druge lovške družine in
uredile podobne prostore za odvzem
in začasno hrambo uplenjene divja-
di. Takšen prostor pa se je še pose-
bej izkazal kot koristen zaradi poja-
va stekline na Gorenjskem in v Slo-
veniji. Čeprav imamo že sedaj pose-
ben prostor za uplenjeno sumljivo
divjad, pa nameravamo v kratkem
še posebej preurediti tudi vhod, tako
da bosta prostora za zdravo uplenje-
no divjad in sumljivo popolnoma lo-
čena.«

Seveda takšna oprema lovškega
doma ne bi pomenila mnogo, če ne
bi bili lovci tudi sami pripravljeni in
dobro oranzirani za preprečevanje
stekline, ki je sicer poljansko po-
dročje zajela nekaj kasneje kot osta-
le kraje na Gorenjskem. O tem meni
gospodar družine takole: »Okuženost
divjadi s steklino smo lovci v Polja-
nah vzeli nadvse resno. Ker to bole-
nje širi predvsem lisica, po odstreli
iz prejšnjih let pa smo vedeli, da je
na našem področju stalež lisic velik,
smo se dogovorili za način, kako bi
jih uplenili kar največ. To nam je po-
vsem uspelo, saj smo od leta 1980 do
letos uplenili kar 117 lisic; 37 je bilo
jazbecev. Toliko lisic je padlo pred-
vsem zato, ker so bili lovci motivira-
ni za odstrel za nagrado, če kožuh ni
bil uporaben. Mislim pa, da se lovci
niso potrudili toliko zaradi nagrade
v višini 500 din, ampak predvsem za-
to, da bi zajezili širjenje stekline.«

Največ lisic so lovci odstrelili sa-
mostojno, nekaj na skupnih lovih,
pa tudi na pasti so lovili. Nekaj akcij
za preverjanje kontumaca, to je ob-
vezne zapore mačk in psov, so opravi-
li tudi skupaj z veterinarsko in-
špekcijo, tako da je padlo tudi precej
neprivezanih psov in mačk. Ob tem
je bilo seveda nekaj hude krvi, ven-

Lovski dom v Poljanah ima eno naj-
sodobnejše opremljenih prostorov za
sprejem in hrambo uplenjene divja-
čine. — Foto: F. Perdan

Lado Dolenc, LD Poljane: »Uspešno
zatiranje stekline je lahko le kole-
ktivno delo.«

dar pa so ob tem ugotavljali, da so
nekateri lastniki psov pozabili na ob-
vezno cepljenje.

V zadnjih treh letih, odkar je ste-
klina v gozdovih, med lovskimi psi
ni bilo nobenega obolenja za stekli-
no. Psi so seveda cepljeni, dvakrat
dobe cepivo še posebej psi, ki se upo-
rabljajo za lov na lisico. »Od 30 psov,
ki jih imamo v lovski družini, to pa
pomeni, da ima psa vsak drugi lovec,
je pet jamarjev. Za te je lovška dru-
žina še posebej zainteresirana, zato
smo z nekaterimi gojitelji psov skle-
nili tudi pogodbe, po katerih prispe-
vamo k hranjenju psa. Tudi to je še
dokaj neobičajno pri lovskih družin-
ah, toda pri nas menimo, da bomo
le z dobrimi psi lahko redčili še ved-
no prevelik stalež lisic. To je tudi za
prihodnje zelo pomembno, saj Go-
renjska pričakuje drugi val stekline
v gozdovih. Lisice so se letos spet
namnožile, tako da za lovce ne bo
počitka.« Vendar lovške družine Pol-
jane nimajo skrbi zaradi novih te-
žav, ki jih prinaša napovedano pono-
vno širjenje stekline. Že doslej so z
disciplino in kolektivnim delom po-
kazali, kako se je treba lotiti zatira-
nja in tako svojo nalogo dobro opravi-
li. Ob tem pa ne pozabljajo tudi na
druge službe in posebej omenjajo so-
delovanje z veterinarsko inšpekcijo
ter odvoz kadavrov v preiskavo.

L. M.

»Hudo dobri so z mano, ti Vrhničani«

Jakob Gantar se je sam odločil za življenje v domu starostnikov — Vsak dan na sprehod v naravo — Življenje je lepo in dragoceeno in tudi starost ni nadležna, če si zdrav

Dom starostnikov. »Z Jakobom Gantarjem se bosta lahko dobro pogovorila,« pravi sekretar, v redu človek je, odlični spomin ima. Jakob Gantar, dvainosemdeset let star mož, droban, a izredno krepak, v pogovoru odkriva najpomembnejše niti svojega življenja in usode — odkritosrčno, nevsiljivo obrača liste svoje knjige, ki mu jo je spisalo življenje. Tako, da se na koncu spr-

šuješ: le kdo ti daje pravico, da tipaš in zvedavo sprašuješ o usodi človeka, o njegovih najbolj osebnih dilemah in od kod ti pravica, da jo razkrivaš tisočim bralcem? Vsaj neke vrste opravičilo mora biti pri roki: naj življenjska modrost, ki jo izpoveduje Jakob Gantar, bogati. Bogati mene, tebe in vse nas.

V Logatcu je preživljal svoja mlada leta, v družini osmih otrok, kot najmanjši, najbolj droban med njimi. Presneto svoje glav otrok je bil in že tedaj je slutil, da mora biti za rovtarskim obzorjem drug svet, zanimiv, privlačen. Svet, v katerem je odrasčal in kjer naj bi po rovtarski pameti ostal vse življenje, je Jakoba odklanjal. Ničkolikokrat je moral slišati, da je »grinta«, za nobeno rabo in sploh odveč, kajti še krave ni znal pasti: vedno znova so mu uhajale na njivo, kajti Jakob je na pašni najraje bral. Kaj prida se v enorazrednici niso nikoli naučili in še tisto, kar naj bi ti mali rovtarčki odnesli iz šole, so jim doma zbili z glave: kaj spet zijaš v tiste bukve!

Jakob Gantar je tako ostal izven sveta, v katerem je odrasčal, kot kmečki sin zaničevan, zato se je za vse življenje zaprl sam vase. Vedno je najraje živel sam, sam hodil po planinah in s trebuhom za kruhom, za vse življenje je nosil pečat starega kmečkega pregovora: prvo je bog, potem kmet, poj kup gnoja, poj encajt nič, poj pa revež. Iskal je svoj svet, ki so mu ga odpirale knjige — Tavčar in Jurčič so bile njegove šole, v tistih mrzlih zimah nekje na podstrešju, kjer je tudi do treh zjutraj bral in bral. Knjige je imela rada njegova mama, skrbno jih je shranila in skrbno varovala in svojo ljubezen nevsiljivo prenesla na Jakoba.

Ta jim je ostal zvest vse življenje. Tako zelo so mu slovenski pisatelji oživili svet za rovtarskim obzorjem, da je obiskal kraje, o katerih je bral in jih z velikim zanimanjem občudoval.

Ko je iz majhnega pastirčka presel v mladega fanta, se je z vlakom odpeljal v Radeče in dobil priložnostno delo, dokler ga ni zaneslo v Žiri, kjer se je v tamkajšnji obrtni šoli učil za krojača. Tu mu je prvič v življenju preprosti učitelj dal kot kmečkemu sinu nekaj veljave, ko je tudi za rovtarske sinove našel prijazno besedo in spodbudo. Jakobu se je neznansko dobro zdelo, kadar jih je pohvalil in tako dosegel, da vsaj v Žireh niso kazali s prstom za njimi, češ, lej jih reveže.

V svojem osemindvajsetem letu, v nenehnem pehanju za zaslužkom, se je pri razkladanju premoga na ljubljanski železniški postaji ponesrečil — roka je postala v kolenču iznakažena za vse življenje. Jakob se je še bolj zgrbil vase in postal nedosten za svet, ki mu je bil tuj, ki ga ni maral. Nič ni pomagalo, da je bil priden, da so ga povsod hvalili zaradi vestnega in dobrega dela, Jakob je bil, kot sam pravi, vse življenje živel z manjvrednostnim občutkom.

Bil je pomočnik pri neki firmi na Dolenjskem, od tam so ga poslali za trgovskega potnika v Srbijo, bil je tudi dve leti avtobusni sprevodnik. Poročil se je in z ženo sta deset let imela trgovino v Logatcu, pozneje pa na Vrhnikih kupila hišico. Zelo dobro sta se razumela, oba sta bila sorodne narave, prav nič nista marala za hrupno družbo, oba sta bila najraje doma in delala. Jakob se je kot knjigovodja zaposlil v tovarni usnja na Vrhnikih in tam se ga še zelo radi spominjajo: pošiljajo mu časopis, pa koledar, za novo leto denarno darilo in ga vabijo na vsakoletna srečanja upokojujencev na Vrhniko. A ne more iti, pravi, saj ne more čez noč tam

ostati... »Hudo dobri so z mano, ti Vrhničani,« de Jakob Gantar, »pred leti je bilo, ko sem bil že upokojen. Pa me je povabil direktor, naj se oglasim. Presneto me je skrbelo vso noč: le kaj, če so odkrili kakšno staro knjigovodsko napako, sem se spraševal. Pa je rekel direktor: Gantar, vi ste stari pa bolehn, mi smo sklenili, da boste za deset dni šli brezplačno v tovarniški dom na morju. In res sem šel za deset dni. Vrhničani so res na mestu ljudje.«

Ko je Jakobu umrla žena, je bil sam, sam si je kuhal pa pospravljaj in si nekega dne rekel: takole gibčen ne bom vedno, moč bo pošla pa se je odločil, da gre v dom starostnikov. Jakob je samoplačnik in še privarčevanega ima toliko, da je dovolj za mesečno žepnino. Njegova življenjska miselnost je široka, povsem realna, daleč za rovtarsko obzorje seže: starost je takšna, kakršno si sam ustvariš, kakor boš postal, tako boš spal. Starost ni nadležna, če si zdrav. Sam Jakob za nič ne prosi, srečen je, da je zdrav, da toliko časa živi, saj je življenje vendar lepo. Ne more in ne more poslušati tistih, ki neprestano stokajo — kaj zato, če te boli roka ali noga, saj so to vendarle nujne starostne težave in ni, da bi se zaradi tega neprestano pritoževal.

Vsak dan, že veliko veliko let hodi Jakob na sprehode, brez njih ne bi

bilo nič. Zakrnel bi, obhajale bi ga slabe in najslabše misli in tuhtanja, tako pa se sprosti, razvedri v naravi, ki jo je vse življenje imel tako zelo rad. Za radovljiški dom hodi vsako jutro po pošto, za morebitne prazne marnje v domu se ne zmeni. Če na njegov račun prileti opazka, ne ostane dolžan in že je slišal, kako je nekdo dejal: aha, tisti ta suh, ki ima špičast jezik. Jakob Gantar ostaja zvest svoji življenjski miselnosti, navadam in spoznanjem.

In ker ni nikdar v družbo tiščal, ker je bil vedno bolj sam zase, je morda tudi njegova sreča. S starostjo, četudi osamel, se je lažje sprizajzil, čeprav sta zanj starost in smrt nekaj naravnega, nekaj kar pač mora priti.

Jakobu Gantarju je vseč samozavest mladih, ki so veliko bolj samostojni kot so bili včasih. Tedaj so se mladi silno ločili med seboj, zato pravi, da je največja pridobitev prav obvezna osemletka. In po izobrazbi je Jakob Gantar hrepenel vse življenje, čeprav mu je največje modrosti skozi tegobe naučilo življenje samo.

In ko Gantar odhaja skozi vrata, ostaja za njim pomembno sporočilo njegovih osemdesetih let: nikdar v življenju kloniti, nikoli obupati, kajti življenje je nekaj lepega in dragoce-nega...

D. Sedej

O sreči so rekli

Sreča je kot krava, ki nekakim obrača glavo, drugim pa hrbet

Italijanski pregovor

Sreče ne spoznaš z glavo, temveč s srcem

Norveški pregovor

Več ko znaš, več sreče boš imel

Burmanski pregovor

Vseč ni partnerstva

Francoski pregovor

Preveč sreče je nevarno

Ruski pregovor

Sreča in steklo, kako naglo se drobita

Nemški pregovor

Vsak srečen človek je lep

Irski pregovor

Sreča je kakor sonce. Kadar je najlepša, zatone

Ivan Cankar

Nevoščjini so mi, ker si upam živeti tako, kakor mi je všeč. Nardjenost, uspeh, bogastvo ti odpastijo, samo sreče ne odpuščajo

Hans Habe

Edinstvene zlate plastike

Zlatar Viki Mohorič iz Kranja predstavlja v prodajalni blejskega hotela Golf svoje edinstvene izdelke iz zlata. Male zlate plastike burijo predvsem zanimanje tujih gostov, ki pravijo, da kaj takega še niso videli. Pet Vikijevih plastik je našlo prostor v nemškem katalogu, ki predstavlja najboljše rešitve art designa

Nekako pred štirimi leti je začel Viki Mohorič risati, skicirati. Ideje se porajale kar druga za drugo. Delal je z lahkoto, brez zastojev, s čimprej oblikovanje v zlatu ga je docela prevzelo in do danes je ustvaril niz tridesetih zlatih plastik.

Nekaj si jih lahko ogledate v prodajalni blejskega hotela Golf. Lčna trgovinica, ki jo vodi Leo Lofol je polna najrazličnejšega blaga, od vžigalic in drugih drobnic, ki jih iščejo hotelski gostje, do spominkov in ročno poslikanih ust ter ročnih pletenin, ki jih izdeluje izredno nizka cena. Med predajalne pa vitrina varuje dragocene zlate izdelke zlatarja Vikija Mohoriča iz Kranja. Ze prvi pogled pove, da izdelava raznovrstnega nakita vsebuje njegovo ustvarjalnost. Njegovi prstani, ovratnice, broške so v znatni meri vendarle drugačni od običajnih zlatarskih izdelkov. Posebej niz nežnih prstanov iz belega zlata, ki je vsak zase enkratni, nekaj posebnega.

Prav na vrhu pa na rdečem kametu sijajo male, zlate plastike. Prepleteni prameni plemenite kovine, ki zaokrožajo obliko. Parizan, petelin, mehikanec, preizkus... Dal jim je imena. Posebej tuje goste mami pogled na zlate plastike, pravi prodajalec Leo. Kaj takega še nismo videli, privedite se in sprašujte po pripovedujejo in naredil. Nekateri gostje, ki jih je naredil. Nekateri celo sprašujejo po ceni, vendar niso zaprodaj, saj jih Viki izdeluje za svoje veselje, zaradi svoje razgibanosti k ustvarjanju. Ze od začetka, ko se je izučil zlatarske obrti, je imel Viki v sebi sklanje nenehno novih oblik. Veliko se je naučil na tečajih v tujini, posebej tistih, ki so zbrali mlade zlatarje z vsega sveta. Tudi nastave sodobnega nakita po Ev-

ropi je obiskoval. Prav nenavadno pa je, da so njegovo ustvarjalnost spodbudila Bolkovna dela. Njegove razstave si je vedno ogledal, pogled se mu je ustavljal na »grobno skovanem« Cankarju. V oblikovanju težke in trde kovine je uzrl možnosti oblikovanja v zlatu. Prefinjene Bolkove oblike so bile Vikiju blizu.

Viki Mohorič je svoje male zlate plastike predstavil na celjskem zlatarskem sejmu. Vendar je z njimi prireditelje sejma spravil v zadrego, saj preprosto niso vedeli, kako naj jim rečejo, v kateri »zlatarski predalček« naj jih uvrstijo. Naša zlatarska obrt art designa ne pozna.

Zato pa je priznanje dobil v tujini. Pet njegovih izdelkov, ki jim lahko reče mo kar edinstveni, je našlo prostor v katalogu, ki ga vsakih deset let izda nemška revija

Gold Schmit Zeitung in predstavi najboljše oblikovne rešitve. Plastike, ki jih je poimenoval partizan, mehikanec, petelin, preizkus in Kranj, so videli na razstavi v Münchnu. Z uvrstitvijo v katalog se mu je seveda odprla večja možnost razstavljanja v tujini in njegovi izdelki so potovali celo na Japonsko.

Viki Mohorič je Kranjčan in domačini ga dobro poznajo tudi kot športnika, saj se je pred leti kot prvi Kranjčan uvrstil v državno vaterpolo reprezentanco. Vendar pa v kranjskem mestu prostora za delavnico ne more dobiti, zato jo ima zdaj na Jesenicah. Še vedno pa jo želi odpreti v Kranju.

Kranjsko mesto ima veliko galerij. Vikiju se je že nabralo toliko zlatih plastik, da bi jih lahko predstavil na samostojni razstavi. Brez dvoma bi pritegnila veliko pozornosti, saj je zlato že samo po sebi deležno velike človeške pozornosti.

M. Volčjak

Delavski svet TOZD GRADBENA OPERATIVA JESENICE
razpisuje na podlagi določil 64. čl. Statuta TOZD delovne naloge in opravila

VODJE TOZD

Poleg splošnih zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo gradbene, ekonomske, upravne, pravne, organizacijske ali kadrovske smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih nalogah v gospodarstvu,
- da ima moralno politične in etične kvalitete ter aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov SGP Gradbinec Kranj, TOZD Gradbena operativa Jesenice, razpisna komisija, Jesenice, Titova 16.

na podlagi določil 221. čl. Statuta TOZD delovne naloge in opravila

TEHNIČNEGA VODJA TOZD

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima najmanj visoko ali višjo strokovno izobrazbo gradbene smeri, strokovni izpit,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj pri odgovornih delih v gradbeništvu,
- da ima pozitiven odnos do samoupravljanja.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov SGP Gradbinec Kranj, TOZD Gradbena operativa Jesenice, razpisna komisija za imenovanje tehničnega vodja Jesenice, Titova 16.

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST JESENICE

Razpisna komisija objavlja po sklepu skupščine izobraževalne skupnosti Jesenice prosta dela in naloge

STROKOVNEGA DELAVCA IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI JESENICE

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih z zakonom določenih in v družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike občine Jesenice, sprejetih pogojih izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali višja izobrazba pedagoške, ekonomske ali organizacijske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- družbeno politične in moralne lastnosti ter organizacijske sposobnosti

Kandidati naj svoje vloge, opremljene z dokazili o izpolnjevanju pogojev, pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Razpisna komisija pri izobraževalni skupnosti Jesenice, Jesenice, Titova 65.

Kandidate homo o izbiri obvestili pismeno v 30 dneh po končanem roku za sprejem prijav.

sladice za »tik pred zdajci«

Morda nismo niti pomislile, da bi domačim pripravile poleg pitice še kakšno mehko sladico. Če bomo imele še čas, se jih lahko lotimo. Hitro so pripravljene. Sicer se pa lahko z njimi poigramo med prazniki, da bomo naredile veselje domačim, posebno najmlajšim.

KREMA V KOZARCIH

Potrebujemo 4 rumenjake, 21 dkg sladkorja, pol litra močne črne kave, 10 žlic viskija ali druge žgane pijače, 12 listov bele želatine, 4 beljake, pol litra sladke smetane, 3 dkg naribane čokolade.

Rumenjake s sladkorjem penasto umešamo. Ohlajeno kavo (pazimo, da je brez usedlin), viski in v mrzli vodi nabrekli in nato ožeto želatino dobro zmešamo, dodamo rumenjaki in večkrat premešamo. Ko je krema na pol trda, ji rahlo primešamo stepene beljake in stepeno smetano. Razdelimo v kozarce in pustimo, da se popolnoma stadi. Pred serviranjem potresemo z naribano čokolado.

LEŠNIKOVA KREMA

Potrebujemo 3 dl mleka, 5 rumenjakov, 1 jajce, 3 dkg moke, 5 dkg

Miza naj v praznikih ne ostane brez novelebnega šopka. Ni treba veliko. Lani so člani Hortikulturnega društva Kranj pokazali ta preprosti a lepi šopek; peharček ali košarica spodaj, varjo pa naložimo malo borovca, precej božkovine, v srednji pa usadimo storž, ki smo mu dodali koruznih listov, pa imamo rožico v zelenju.

lešnikov, 20 dkg sladkorja, 2 do 3 dl sladke smetane.

Mleko, rumenjake, jajce, sladkor, moko in zmele lešnike stepamo nad paro tako dolgo, da se vse skupaj zgosti. Ohlajeni kremi primešamo še stepeno sladko smetano.

PUDINGOVA VANILJINA KREMA

Potrebujemo 1 liter mleka, 2 zavitka vanilijevega pudinga, 2 rumenjaka, 10 dkg sladkorja, 5 dkg surovega masla, 2 žlici ruma. Za špansko maso pa: sneg iz beljakov, 5 dkg sladkorja.

V lončku žvrkljamo mleko, puding, rumenjaka in sladkor, nato postavimo lonček v vročo vodo in žvrkljamo še dalje, da se zmes zgosti. Med hlajenjem kremi večkrat premešamo in v še mlačno vmešamo surovo maslo. V ohlajeno kremi vmešamo najprej rum in nato špansko maso. Kremi nalijemo v steklene skodelice ali čaše in jo okrasimo z delom španske mase in z jagodami in podobnim.

Španska masa: Beljake stepemo v sneg, jim pridenemo presejan sladkor in stepamo še tako dolgo, da se zmes zgosti in se da oblikovati.

VANILJINA KREMA V KOZARCIH

Potrebujemo 1 liter mleka, 15 dkg pudinga vanilijevega okusa, 3 jajca, 15 dkg sladkorja, 1 žlica ruma.

Rumenjake in eno tretjino sladkorja penasto umešamo, dodamo puding (v prahu!) in malo mrzlega mleka in gladko razmešamo. Prilijemo ostalo vrelo mleko, v katero smo stresli drugo tretjino sladkorja. Na kuhalnikovi plošči kremi stepemo, da zavre in se zgosti. Še vroči dodamo sneg, v katerega smo vtepli ostanek sladkorja. Kremi primešamo še rum in jo razdelimo v kelihaste kozarce.

JABOLČNA PENA

Potrebujemo 2 do 3 jabolka, malo masla, 4 beljake, 16 do 20 dkg sladkorne moke, rum, marelično marmelado.

Jabolka spečemo na maslu, nato jih pretlačimo in ohladimo. V trd

sneg iz beljakov vtepemo žlico sladkorja. Ostali sladkor in pretlačena jabolka primešamo snegu polagoma in ga stepamo s šibico še pol ure, da lepo naraste. Jabolčno peno izboljšamo, če ji primešamo žlico ruma in po okusu marelične marmelade.

MALINOVA PENA

Potrebujemo 4 beljake, 16 dkg sladkorja, 1 dl malinova.

Beljake stepemo v trd sneg in vtepemo vanj žlico sladkorja, ostala sladkorja pa mu narahlo primešamo ter vse skupaj stepamo nad paro; polagoma prilijemo še malinovec (sirup) in ko se s stepanjem vse skupaj dovolj zgosti, odstavimo in serviramo v stekleni posodi. Namesto malinovca lahko vzamemo tudi borovničev ali kak drug sirup ali pa malo ruma.

To, kakor tudi vsako drugo peno, smemo postaviti za nekaj minut v pečico, da se po vrhu zapeče.

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata od 60 do 70 din, špinaca 60 din, cvetača 80 din, korenček od 40 do 45 din, česen 180 din, čebula 45 din, fižol od 120 do 130 din, pesa od 30 do 35 din, slive od 70 do 80 din, jabolka od 18 do 20 din, hruške 40 din, grozdje 60 din, radič od 80 do 100 din, pomaranče od 100 do 110 din, limone od 90 do 100 din, ajdova moka 80 din, koruzna moka 35 din, kaša 85 din, surovo maslo 320 din, smetana 140 din, skuta 110 din, sladko zelje od 30 do 35 din, kislo zelje od 40 do 50 din, kisljaka 40 din, orehi 460 din, jajčka od 10 do 11 din, krompir 15 din, med od 180 do 200 din.

JESENICE

Solata 50 din, špinaca 50 din, cvetača 60 din, korenček 40 din, česen 180 din, čebula 60 din, fižol od 100 do 120 din, pesa 20 din, koleraba 19,80 din, slive 89 din, jabolka 20,40 din, hruške 45 din, grozdje 45 din, pomaranče 46 din, limone 111 din, ajdova moka 75 din, koruzna moka 35 din, kaša 78 din, surovo maslo 270 din, smetana 110 din, skuta 85 din, sladko zelje 20 din, kislo zelje 30 din, kisljaka 24 din, orehi 573 din, jajčka od 6,20 do 8,60 din, krompir 14,50 din.

Za lepo polt

Za mastno polt je učinkovita sledeča mešanica:

Jogurt mešamo z enako količino paradižnikovega ali kumarinega soka, dodamo nekaj kapljic glicerina, pomešanega z boraksom. Maso pustimo nekaj časa na obrazu, nakar jo izmijemo s toplo vodo ter obraz opljuskamo še z mrzlo vodo.

MASKA IZ MEDU

Izredno hranljiva je tudi maska iz medu, ki je lahko vso noč na obrazu. Pol žlice medu zmešamo z mlačnim mlekom in s tem namažemo obraz in vrat. Zjutraj se umijemo s toplo vodo in se nato opljuskamo še z mrzlo.

MASKA ZA NEČISTO POLT

Za nečisto polt je dobra maska iz beljaka in limoninega soka. Beljak rahlo stepemo, mu dodamo soka ter si s tem namažemo obraz. Ko se maska posuši, jo s čistimi prsti rahlo zdrgnemo v polkrogih z obraza, preostanek pa si izmijemo s toplo vodo. Za zelo občutljivo nečisto kožo ta maska ni priporočljiva.

MASKA IZ SKUTE

Zelo dobro in učinkovito masko pripravimo iz skute. Zmešamo tri jedilne žlice skute z malo toplo vode in še toplo nanesemo na očiščeni obraz in vrat. Zmes naj učinkuje 20 minut, nato umijemo obraz in vrat s toplo vodo in ga opljuskamo še z mrzlo. Koža postane lepa, napeta in prožna.

MASKA IZ JOGURTA IN SADJA

Obraz in vrat si temeljito očistimo. Zmešamo jogurt s kakršnimkoli sadjem, katerega poprej dobro stlačimo. Za mastno kožo dodamo še nekoliko limoninega soka. To mešanico nanesemo z leseno žlico na obraz, ter pustimo, da se posuši. Nato si obraz izmijemo s toplim mlekom. Za to masko uporabljamo različne vrste sadja, n.p. rišče, gozdne jagode, bruske, marelice, banane. Priporočljivi so prav tako paradižniki in kumare.

miza za silvestrov večer

Večerja za zadnji večer v letu je že od nekdaj obdana s posebnim sijem. Ne glede na to, ali sedimo pri njej v intimnem pogovoru z enim samim bližnjim človekom ali v družinskem krogu ali pa tudi v večji družbi, vedno je potrebno, da poteka v nekakšnem slovesnem ozračju. Mizo zanjo okrasimo po stari navadi s smrekovimi vejami, lahko pa tudi še z raznimi drugimi okraski. Predusem je važna intimitna razsvetljava. Za to so najbolj primerne sveče, katerih diskretna svetloba tako lepo preseva skozi zelenilo smrekovih vej, ki so z njimi okrašeni svečniki. Drugače pa je dekoracija mize vedno vedno stvar osebnega okusa. Na ta večer damo na mizo najlepši porcelan, najdragocenejši kristali in najplemenitejšo srebro. Lahko pa je pogrnjena miza tudi pisana in žvahnja, prilagojena veselosti in razposajenosti - mladi si bodo zagotovo izbrali to - ki navadno prevladuje ta večer. Seveda pa moramo tudi tu vedeti do kod smemo, da naši domisleki ne bodo videti banalni.

Voščilo

Vsem otrokom po svetu, ki živijo v vojni, lakoti, bedi, pomanjkanju osnovnih življenjskih potreb ob novem letu želimo:

- da bi imeli dosti hrane, oblek, igrač;
- da bi lahko živeli svobodno;
- da bi živeli v zdravi dobi in miru v svoji domovini;
- da bi bili veseli in srečni;
- da bi se jim ne zgodilo nič hudega in bi se lahko v miru učili.

Najmlajši člani kluba OZN osn. šole prof. dr. J. Plemlja, Bled

Oh, ti odrasli

Otrokom včasih zagrenijo življenje odrasli. Največkrat so to starši in učitelji. Zgodi pa se tudi, da nam težave povzročijo kakšen stric ali teta. Ze nekaj časa je ob sobotah na Visokem ples. »Vsaj enkrat se ga moram udeležiti,« sem razmišljal sam pri sebi. »A kaj bodo rekli starši? Mi bodo dovolili?«

Pa sem se odločil, da bom poskusil srečo.

Ves teden sem se učil kot »zmešan«. Bratu sem vsako popoldne pomagal pri domačih nalogah. Po pouku sem prihajal naravnost domov, kar sicer ni moja navada. »Kaj pa se je zgodilo s tabo, da si tako priden?« me je vsa začudena vpriševala mami.

»Nič, nič, samo poboljšati se hočem in ti malo pomagati.« sem ji odgovorjal na takšna in podobna vprašanja.

Prišla je sobota. Dopoldne sem pospravil na vse pretege. Potem sem se do štirih učil. Ko sem napisal tudi vso nalogo, sem previkno stopil v kuhinjo in

srečno 83

Križem svet grede poti

Moje poti so usmerjene drugam kot galebove. Galeb leta nad morjem, vtakne kljun vanj, da si poišče hrano in poteši lakoto. Križ za ladjami, ki plujejo v dalj. Tudi one imajo svojo pot. Ko se ptič utruji, sede na pečino in si odpočije. Nato zopet vzletijo in se vzpne pod nebo. Srečen je, da so njegove poti svobodne.

Toda poti mojega življenja so postavljene na trdna tla in po njih moram stopati naprej. Nimam kril, da bi preletela težave in probleme. Vse moram prebroditi. Med njimi je najpomembnejša odločitev za poklic.

Premišljevala sem dolgo in se odločila za študij glasbe. Ne bo pečine, na kateri bi si odpočila in morala bom naprej. Ne bom našla poti nazaj. In je tudi ne bi želela. Glavno je, da vidim tisto pred seboj. Po njej bova stopali skupaj z glasbo. Sla bom s svojo flavto, ki me bo spremljala in mi vtilala moči.

Najprej bom delala sprejemne izpite. Kaj, če jih ne bom uspešno opravila? Želela bi, da postanem galeb. Razprostrla bi svoja krila in splavala pod nebo. Kričala bi za ladjami in jih spremljala, mdovedna, kje se končajo njihove poti.

Sandi Röhberger, 8. b. r. osn. šole Matija Valjavec Preddvor

Potovanje na Mars

Teta, ki je čarovnica, mi je podarila letočo preprogo. Rekla mi je: »Kadar boš želela leteti, sedi na preprogo, reci čira čira, hokus pokus in preproga bo letela, kamor boš hotela.« Preprogo sem takoj želela preizkusiti. Sedla sem nanjo, rekla čira čira, hokus pokus in preproga je letela. Ker sem hotela potovati na Mars, se je preproga začela dvigati proč nebu. Naše stolpnice so postale čisto majhne, luna in zvezde pa vedno večje. Ze sem zagledala Mars. Takrat pa je nastal strašen vihar. Močno sem se oprijela preproge. Vedno hitreje me je vihar nesel proti Marsu. Z vso močjo sem priletela na tla. Odprla sem oči in videla, da sem padla s postelje in drmal blazino. To so bile moje sanje.

Katarina Sever, 3. b. r. osn. šole Peter Kavčič Škofja Loka

Pogovor med mestnim in vaškim psom

Mestni in vaški pes se srečata na razpotju.

Mestni pes vaškega pogleda in ga vpraša: »Kje si se pa valjal, da si tako umazan?«

»Res sem umazan, sem pa tudi rejen. Pogled se, kako si suh, same kosti so te. Nimaš ničesar za pod zob?«

»Imam!« odgovori mestni pes, »pa tudi vsak dan se skopam!«

»Jaz se skopam v sosedovi luži,« odgovori vaški pes.

»Veš kaj?« reče mestni pes, »nikar se ne kregajva, pojdiva rajši malo na potep!«

»Pravi« odgovori vaški pes. Prideta do vaške mesnice.

»Poglej, kakšne kosti!«

»Saj so surove,« mu odvme mestni pes.

»Da, te so najboljše,« reče vaški pes.

Mestna pes skloni glavo kot da ga je sram in reče: »Jaz imam raje meso, pa kuhano.«

»Potem pa pojdi nazaj v mesto, sicer boš tu še poginil. Mesa še ljudem primanjkuje.«

Tako sta se razšla. Oba sta premišljevala, kako sta si različna.

Peter Krže, 8. b. r. osn. šole France Prešeren Kranj

Zakaj ni?

Vem, da se vprašate, zakaj ni.

No, pa vam bom povedal, zakaj.

Kave ni zato, ker popili smo iso,

a bencina primanjkuje,

ker kovač avtomobilov več ne kuje.

Kaj pa prašč? Praška ni nič več,

ker preveč vrgli smo ga proč.

Mesa ni zato, ker živali poginjo,

a čokolade ne dobiš,

ker se spremenila je v drobiž.

Riž uvažamo še vedno,

ker Makedonci vsega pojedjo.

Olje redko kdaj dobiš,

le tedaj, ko si ga v vrsti priboriš.

Boštjan Potočnik, 5. a. r. osn. šole bratov Žvan Gorje

Snežinke

Vrtijo se, smejiyo, po zraku zdaj letijo, na roki se stopijo, v lužo spremenijo.

Tibor Grizček, 3. c. r. osn. šole Peter Kavčič Škofja Loka

Poslušal sem oktet Vigred

V soboto, 18. decembra, je bil v Predsohljeh že drugi koncert okteta Vigred. Oktet deluje od leta 1979 in je dobrodošel na vseh proslavah.

Dvorana je bila polna do zadnjega sedeža, tako da so morali nekateri stati.

Program je bil razdeljen v dva dela. V prvem je oktet prepeval o domovini, obenem pa se je z dvema pesmima spomnil na tovarišici Danico Franceelj in Valentino Plešec, ki sta sodelovali pri našem kulturnometniškem društvu, vendar se s poleta na Korziko nista več vrnila.

Poslušalci smo po vsaki pesmi navdušeno ploskali in vtilivali pevcem pogum. Pevci so bili veseli ob pogledu na množico ljudi, ki je zavzeto poslušala njihovo petje.

Med odmorom je pianistka Nada Selan igrala skladbe na klavirju. Tudi ona je zaslužila aplavz, saj so njeni hitri prati izvaljali prijetne melodije. Najbolj všeč nam je bila, meni pa še posebno, skladba Balada za Adelino. Pianistka se je po igranju zadovoljna obrnila h gledalcem, ki so ji ploskali, saj je vedela, da jim je ustregla. Prejela je tudi šopek rož.

Po njenem nastopu je zopet prepeval oktet svoje vesele pesmi. V sklopu teh je bil tudi venček gorenskih in koroških pesmi. Posamezne točke je prijetno povezovala Sonja Zupančič.

Koncert je pevcem več kot uspel in spoznali so, da nam kulturni večeri pomenijo zelo veliko.

Jože Likozar, 8. b. r. osn. šole Josip Broz-Tito Predsohlje

Barbara Sirc, 8. r. osn. šole Josip Broz-Tito Predsohlje

DEDEK MRAZ PRIHAJA MED NAS - Vita Melinc, 2. b. r. osn. šole Simon Jenko, Kranj

Iz šolskih klopi

Doslej 65 tisoč drsalcev na kranjski ledeni ploskvi

Dršališče privablja občane

Kranj — 34 delovnih organizacij ali 90 odstotkov vseh zaposlenih v kranjski občini je združevalo denar, da bi ob stoletnici prvega umetnega dršališča v Evropi tudi porenjsko središče dobilo lani ob prazniku republike ledeno ploskev. V prvi sezoni je po njej drsalo 50 tisoč občanov, v dveh mesecih letošnje zime 15 tisoč. Delovna organizacija Gorenjski sejem, ki je iz prihodka izločila tri milijone za rekreacijo (z vstopnino ne krijejo stroškov dršališča), je s tem omogočila svoj namen: vsak dan privablja v Savsko loko številne občane, med katerimi prevladujejo mladi. Sejmu tega denarja ni žal, saj z nizko vstopnino omogočajo vsem koristno izrabo prostega časa.

skem Tivoliju. Tudi glasba je po mojem okusu, kar vsekakor prispeva k razpoloženju. Edino garderobe bi veljalo bolje zavarovati. Prve drsalne korake na ledu sem napravila na domači mlaki. Dokler ta ne bo zamrznila, bom primorana hoditi na drsanje v Kranj. Za mlade je to najprimernejši zimski sport. Pocenji je in še od vremena nisi odvisen.»

V Radikovičevi delavnici se je med stroji in drsalkami sukal **Franci Delavec** — brusilec drsalk.

»Če drsalec pri vijuganju ali pri zaviranju ugotovi, da mu rezilo ne prijema najbolje, se lahko oglasi v naši delavnici. V nekaj minutah mu za 60 dinarjev nastrojimo rezilo. Za brušenje se pogosteje odločajo boljši drsalci, saj jih topa drsalka ovira pri zavijanju, zaustavljanju, pri raznih obratih... Moti me, ker ljudje tako slabo skrbijo za opremo. Ko sem ter tja stopim iz delavnice, vidim, kako se z drsalkami na nogah sprehajajo po betonskih tleh. Nekateri med njimi pa so malce prej iskali pomoč v brusilnici.»

Mladi so resda minuli petek prevladovali na dršališču, toda med njimi se je spretno sukal tudi 54-letni **Jože Skubic**, upokojenec iz Kranja.

»Ko sem še delal v Ljubljani, so mi prijatelji zavidali, da sem iz Kranja, kjer imamo po njihovih besedah izjemno urejeno dršališče, dober led in in prav nobenih nevarnosti pri drsanju. V Savski loki sem stalen gost, tudi po štirikrat tedensko me zanese semkaj. Le-to ne razumem, zakaj ni več starih, ko pa je drsanje zanje ravno pravi sport. Opozoril bi tudi na pomankljivo opremo drsalcev, ki vijugajo po ledu brez rokavic. S tem bi preprečili prenekatero poškodbo rok in predvsem prstov.»

Med številnimi mladimi je prijatelj večerni urici preživljala tudi **Stanka Šunko**, ki je skupaj s prijatelji prišla v Kranj iz Hraš pri Smedniku.

»40 dinarjev za dve uri drsanja. Ne, to ni predrago. Na kranjskem dršališču mi je všeč, ker ni takšne gneče, kot je, denimo, v ljubljanskih dršališčih.»

Za novo leto bo kranjsko dršališče odprto tako kot v nedeljah ali praznikih. Med zimskimi počitnicami bo drsanje trikrat na dan, če pa bo potrebno, pravijo v upravi Gorenjskega sejma, bodo uvedli še četrti dnevni termin.

C. Zaplotnik
Foto: F. Perdan

Kaj bo s slovitim lomskim apnom...

Včasih je bilo od Slapa do Zgornjega Loma pet apnenic, zdaj jo imajo samo še pri Hlačmanu, pa še ta se bo najbrž kmalu sesula — Sto ton apnenca dá trideset ton apna, neprekinjeno kurjenje, ki traja šest do sedem dni, pa požre za približno sto navadnih kmečkih voz drv — Zlaganje velba je posebna umetnost, ki ji je kos samo še kmet »Čenča« iz Čadovelj — Slabo poplačan trud

Tržič — »Kdo je v Lom zanesel misel o gradnji apnenic, ne vemo,« začena svojo pripoved **Jože Meglič**, Hlačmanov iz Grahovš. »Včasih je bilo v našem koncu, od Slapa do Zgornjega Loma, pet peči za žganje apna, ki so kasneje, v glavnem po drugi svetovni vojni, propadale druga za druga.»

Gradnja apnenic je narekovala nujna. Slabi pogoji za pridelovanje na skopi hribovski zemlji, na drugi strani pa prilžnost, da se izkoristi les slabše kakovosti, predvsem leščevje in hrast, so od domačinov terjali iskanje zasluzka drugod. Razen furanja, zimskega spravila lesa, pri baronu Bornu v zdajšnjem Jelendolu so se ljudje tako ukvarjali tudi z žganjem apna, ki jim je ob kmetovanju pomenil dodaten vir zasluzka.

»Edina danes še obstoječa Hlačmanova apnenca je bila obnovljena in povečana okrog leta 1930,« pove **Jože Meglič**. »Prvotna je dala ob enkratnem kurjenju okrog dvajset ton apna, sedanja pa od trideset do petintrideset ton. Za to količino apna je potrebno v peč naložiti približno sto ton apnenca, ki ga je dovolj v ledeniški moreni ob cesti tik za apnenico.»

»Pri zlaganju kamenja je najbolj pomembnejši velb, obok, ki je tudi zložen iz kamenja. Zlaganje velba zmore samo pravi mojster. Edini še živeči, ki je temu kos, je kmet iz Čadovelj pri Tržiču. Pravijo mu Čenča. Velb se namreč prav tako skuha in postane apno. Če bi se med kurjenjem zrušil, bi bilo vse delo zaman. Večkrat se je sicer zgodilo, da so manjši kosi velba odpadli zaradi od-

miniranja razpokanega kamenja, cel pa se Lomljanom še nikoli ni porušil.»

In kakšen je postopek kuhanja apna? Zakuri se pod velbom. Skozi odprtino na prednji strani se vlagajo drva. »Za enkratno žganje je potrebno približno sto navadnih kmečkih voz drv, odvisno seveda od njihove kvalitete,« razlaga **Jože Meglič**. »Kuri se neprenehoma šest do sedem dni. Kdaj je apnenec kuhan, vedo »stari mački«. S kurjenjem namreč v peč nastajajo kemični procesi. Izhaja ogljikov dioksid v obliki črnega dima, kar povzroči sesedanje vložene kamenja. Zamislite si, koliko ogljikovega dioksida se razvije, če vložimo sto ton kamenja, pridobimo pa trideset ton apna. Ko živo apno kasneje gasimo, vpije toliko vode, da dobi prvotno težo kamenja.»

Po vojni se je zanimanje Lomljanov za žganje apna zelo zmanjšalo. Ljudje so poiskali druge zaposlitve, predvsem v tržičkih tovarnah, saj je delo pri apnenici zelo naporno in slabo plačano. Tuintam se skupina vaščanov še dogovori, da skupaj »skuhajo« apnenico. Običajno so pogoj za to drva. Ko kdo poruši star skedenj ali »grušta«, ga največkrat skurijo v apnenici.

Tudi zadnja, Hlačmanova apnenica v Lomu, ne bo več dolgo kljubovala času. Sesula se bo, saj se popravilo ekonomsko ne splača. Škoda, saj lomsko apno slovi daleč naokoli po svoji kvaliteti, ki mu jo dajeta predvsem kamenje in »kuharska znanost«.

H. Jelovčan

Taborništvu je dobra šola za kolektivno delo

Tri desetletja taborništvu v Kranju

Ponosni na prehojeno pot

Leto dni po ustanovitvi Združenja tabornikov Slovenije je nastala prva taborniška enota v Kranju — vzponi in padci v delovanju — Danes močna organizacija, v kateri blizu šeststo mladih uresničuje mnoge naloge

KRANJ — Zveza tabornikov Slovenije je prostovoljna vzgojna organizacija otrok in mladostnikov, ki jih ob pomoči odraslih vzgajajo v duhovnih taborniških skupinah v dobre, koledarje in napredne članke naše socialistične demokracije. V njih namreč pripravljajo poleg taborniškega znanja in veščin do narave tudi občutke pripadnosti kolektivu, odgovoren odnos do življenja in do ter mnogih drugih stvari, značilne za ljudi z zdravim duhom v našem telesu. Taborniško organizacijo, ki ima svoje izvirne v predvojnem taborniško-skavtskem gibanju in je narodno osvobodilno gibanje ter socialistično gibanje, dobila novo obliko pa oblike in metode dela, so na področju nekdanjega članstva in centralnega odbora Slovenije 22. aprila 1951. leta zasnovali Zdrženje tabornikov Slovenije. Še ne leto dni pozneje, 6. oktobra 1952, so ustanovili tudi v Kranju novo

taborniško enoto — rod Stražnih ognjev, iz katerega so se pozneje razvile v tem kraju druge taborniške enote. Kokrški odred, ki je zrasel iz družine in pozneje čete Zlato klasje v odredu Stražnih ognjev, so osnovali junija 1966. leta, začetki odreda Albina Drolca, ki so ga organizirali 1961. leta pa segajo v jesen 1955. leta, ko so v gumarski šoli tovarne Sava ustanovili družino Sivi jastrebi.

»Za tridesetletni razvoj taborniške organizacije v Kranju,« pripoveduje **Tone Bajuk**, ki se je 1960. leta vključil v taborniško organizacijo na gumarski šoli in je doslej opravljal več dolžnosti v Zvezi tabornikov kranjske občine, »so značilni menjajoči se vzponi in padci aktivnosti. Prvo desetletje delovanja označujeta skrb za opremljanje enot in usmerjenost v taborniško delo. V drugem desetletju zaživi usposabljanje tabornikov za življenje v naravi, vendar dejavnost omejujejo kadrovske in fi-

nančne težave, organiziranost pa 1962. leta prizadane razformiranje okrajne taborniške zveze. Po uveljavitvi občinske taborniške zveze se v tretjem desetletju ponovno začne sistematično delo pri uresničevanju osnovnega taborniškega programa.»

Nove taborniške enote

Danes združuje Zveza tabornikov kranjske občine že štiri odrede. Odred Stražnih ognjev povezuje tabornike v krajevnih skupnostih Planina, Center, Orehek, Predoslje in Predvor. Kokrški odred deluje na Zlatem polju in delno tudi na Kokrici. V odredu Albina Drolca so organizirani taborniki iz kranjske Save in krajevne skupnosti Stražiče. Najmlajši je odred Staneta Žagarja, ki so ga pred kratkim ustanovili taborniki iz krajevnih skupnosti Vodovodni stolp in Primskovo. Na ustanovitev taborniških enot se

pripravljajo tudi v krajevnih skupnostih Golnik in Cerklje.

Zveza ima prek 550 članov, od tega okrog 30 murnov, 200 medvedkov in čebelic, prav toliko tabornikov in tabornic, drugi pa so člani. Njihova prva naloga je uresničevanje osnovnega taborniškega programa, s katerim želijo doseči več ciljev; z raznovrstno dejavnostjo razvijajo sposobnosti za življenje v naravi, predvsem iznajdljivosti za premagovanje nevsakdanjih razmer, skrbijo za varstvo narave, ohranjajo revolucionarne tradicije in ob utrjevanju domovinske zavesti navažajo mlade na kolektivno življenje.

»Posebnost v našem delovanju,« ocenjuje član izvršnega odbora Zveze tabornikov občine Kranj **Aljoša Drobnič**, »so tekmovanja, mnogoboji, s katerimi od odredov do republiške ravni preverjamo znanja tabornikov. Med najzahtevnejšimi tekmovanji je slovenski taborniški partizanski mnogoboj, na katerem vsako leto sodelujemo tudi kranjski taborniki in dosega kar dobre uvrstitve. Če primerjamo znanje naših in drugih slovenskih tabornikov, lahko ugotovimo, da je odred Stražnih ognjev bli-

zu slovenskega vrha, druge enote pa so v prvi polovici med vsemi udeleženci.»

Dejavni tudi izven organizacije

Ob izobraževanju in tekmovalni dejavnosti taborniki uresničujejo svoje delovne načrte s pohodi enot v naravo, organizacijo rednih in propagandnih taborov, vsako leto pa se z eno od aktivnosti vključijo v zvezno akcijo »Taborniki zbor, naš pozdrav Titu.« Lani so organizirali tudi posebno akcijo, med katero se je devet tabornikov preživljalo v naravi samo s tam dobljeno hrano. Razen tega z različnimi delovnimi akcijami zbirajo potreben denar za opremo, zadnjih pet let pa so s prostovoljnimi delom urejali taborniško kočjo na Joštu.

Seveda, aktivni so tudi izven taborniške organizacije. Sodelujejo na številnih prireditvah širšega družbenega pomena, s člani planinske in jarmarske organizacije si občasno izmenjujejo zanimiva predavanja, predvsem pa so dejavni na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, kjer se udeležujejo akcij NNNP po krajevnih skupnostih, z enotami teritorialne obrambe sodelujejo pri postavljanju taborov in izposojil opreme, z občinskimi štabom civilne zaščite pa se povezujejo v pripravah za morebitne elementarne nesreče.

»Z odprtostjo naše organizacije,« naglašuje **Tone Bajuk**, »je postopoma raslo tudi razumevanje okolja za potrebe taborništvu. S financiranjem prek telesnokulturne in izobraževalne skupnosti resda zagotavljamo zgolj izpolnitev osnovnega programa, manj-

ka pa nam sredstev za nakup taborniške opreme, zlasti večjih šotorov in sodobnejših kuhinjskih naprav; vse enote tudi nimajo svojega prostora za delovanje in stalnega tabornega mesta. Zavedamo pa se, da v sedanjih gospodarskih razmerah ne moremo pričakovati od družbe več pomoči. Zato si bomo še naprej prizadevali z gospodarno uporabo opreme in objektov ter prostovoljno aktivnostjo članstva premostiti vse ovire v delovanju.»

Kranjski taborniki so na doslej prehojeno pot upravičeno ponosni. Nadaljnje premike v razvoju organizacije, predvsem širjenju enot in utrjevanju njihove aktivnosti, pričakujejo od novega vodstva, ki so ga izvolili na nedavnih letni konferenci Zveze tabornikov občine Kranj. Želijo pa si tudi boljšega sodelovanja v področni taborniški zvezi.

S. Saje

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE

Kranj, Koroška c. 53

35 LET

Projektira in instalira vsa elektromontažna dela jakega in šibkega toka

Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremlja obdelovalne in druge naprave

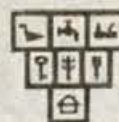
Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno

Servisira izdelke priznanih firm: ISKRA, Ei, Riz, Elind, Čajevec, Grundig in Sever

PROJEKTIRA • PROIZVAJA • INSTALIRA • PRODAJA • SERVISIRA

*želi vsem poslovnim
prijateljem
in občanom
srečno
in uspeha polno
novo leto 1983*

Servisno podjetje Kranj

Tavčarjeva 45, telefon 21-282

*želi vsem občanom in
poslovnim prijateljem
srečno novo leto 1983*

Še naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodna-inštalaterska, kleparska, krovna, ključavničarska, plesarska in električarska.

VSEH VRST USLUG, POPRAVIL, ADAPTACIJ IN STORITEV TER POLAGANJE PARKETA IN TAPISOMA

SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

Vsem delovnim ljudem,
poslovnim prijateljem
in odjemalcem
želimo srečno
in uspešno NOVO LETO 1983

GRADITELJI

Ljubljanske opekarne vam nudijo vse za vašo hišo. Informacije vam daje Andrej Smolej, Kranj, Oprešnikova 15, tel. 25-579 in avtoprevoznika Kondić Radovan, Kranj, Britof 20 in Slavko Čebulj, Vopovlje 16, Cerklje na Gorenjskem.

*Vsem delovnim ljudem želimo srečno
in uspešno novo leto 1983
in se priporočamo*

metalka

vam nudi:

kompletni instalacijski material, gradbeni material, orodje in stroje, gospodinske stroje in potrebščine, talne obloge, vse vrste keramike, kopalniško opremo, stavbno pohištvo, vse vrste profilnega železa.

*Delovnim ljudem
in cenjenim potrošnikom
želimo srečno novo leto 1983*

Prodajalna je odprta vsak dan od 7. do 19. ure,
ob sobotah od 7. do 13. ure.

prodajalna kamnik

KOMUNALNO PODJETJE TRŽIČ, p. o. PRISTAVA 80

*želi vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
srečno in uspešno novo leto 1983*

Očesna optika MARIBOR

Optični servis
KRAJN — JLA 18
(nasproti porodnišnice)

IZDELAVA VSEH VRST OČAL

OČESNA
OPTIKA
MARIBOR

na recept ali brez
Bogata izbira okvirjev in sončnih očal

PREGLED VIDA
v ponedeljek, torek, sredo, petek od 13. do 15. ure,
v četrtek od 8. do 10. ure
v ordinaciji v servisu

OPTIČNI SERVIS - KRAJN, Cesta JLA 18
(nasproti porodnišnice)

Delovni čas: od 7.30 do 19. ure, ob sobotah od 7.30 do 12. ure.

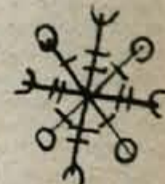
Telefon: 22-196

Priporoča se OČESNA OPTIKA MARIBOR

*Želimo vam
zdravo, srečno
in uspešno
novo leto 1983
in se
priporočamo!*

Triglav konfekcija Kranj

*Vsem poslovnim prijateljem
in delovnim
ljudem želimo srečno in uspešno novo
leto 1983*

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA TOZD LEPENKA TRŽIČ

*Želi vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
srečno in uspešno novo leto 1983*

Krajevna skupnost
Tenetiše

Edini cilj je dom

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Leon Štrukelj: »Če bi bila celotna ali sploh razmere, ki bi narekivale izredno stanje, bi rade odstopil celo hišo. Mislim, da pa zaenkrat ni potrebno, da imamo sestanke krajevnih skupnosti in organizacij po zasebnih hišah.

Tenetiše — Poltretja mandatna doba bo kmalu minila, ko je bila ustanovljena krajevna skupnost Tenetiše. Do ustanovitve je bila sestavni del krajevnih skupnosti Goriče. Člani pa so menili, da bi v svoji krajevni skupnosti lahko bolje zaživeli. In tudi so. V zadnjih desetih letih se je naselje hitro širilo. Pred desetimi leti je bilo v vasi okrog 20 hiš. Po deset letih pa so začele rasti nove v zgornjem in srednjem delu Tenetiše. Danes jih je že okrog 70 in krajevna skupnost šteje že okrog 300 prebivalcev.

Večina jih je zaposlenih v kranjskih delovnih organizacijah. Poltretina ni veliko, pravih kmetov pa okrog deset. Vsi krajani so v tem času marsikaj naredili. Imajo asfaltirane ceste, razširjali so javno razsvetlovanje, poskrbeli, da imajo danes celo telefonsko govorilnico. Največja želja in cilj pa sta jim bila, da bi zgradili dom, v katerem bi imeli prostor za sestanke, prireditve in še kaj. Zato so se na referendumu tudi odločili za samoprispevek za gradnjo doma. Plačujejo ga že od aprila in v petih letih nameravajo imeti potreben denar.

»Kako pa se nameravate lotiti gradnje doma, saj vemo, da sedanji čas tovrstnim gradnjam ni ravno najbolj naklonjen« pravi predsednik sveta krajevnih skupnosti Leon Štrukelj. »Denar zbiramo po 90 milijonov starih dinarjev. Svoje smo na proslavi krajevnega spomenika položili temeljni kamen. Sedaj smo urejali zemljiške zadeve, saj že imamo idejni načrt. V teh dneh pa pričakujemo, da bomo dobili lokacijsko dovoljenje.

Kaj bomo naredili tudi pred gradnjo in vložili prošnjo za gradbeno dovoljenje. Predvidevamo, da bo dom veljal okrog 3 milijona starih dinarjev. V njem naj bi imeli dvo-

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Tenetiše Leon Štrukelj

rano, samopotrežno trgovino, pisarno krajevnih skupnosti in organizacij in manjši lokal. Vse to že nekaj časa nujno potrebujemo. Okolico doma bi preuredili v park, zasadili 88 dreves in prestavili vanj sedanji spomenik na križišču. Razen tega bi v domu uredili tudi zbiralnice mleka.

Kako pa se nameravate lotiti gradnje doma, saj vemo, da sedanji čas tovrstnim gradnjam ni ravno najbolj naklonjen

»Ta hip sicer še ne vemo, vendar upamo, da nam bo z družbeno pomočjo in z lastnim prispevkom to uspelo. V krajevni skupnosti imamo prizadevno pionirsko in mladinsko organizacijo. Aktivno delujeta socialistična zveza, zveza borcev. Uspešno deluje tudi odbor za SLO. V zadnjem času se je še posebej izkazal in uveljavil tudi potrošniški svet. Ob vsej tej zadovoljivi aktivnosti pa se

srečujemo s težavo, ker nimamo skupnih prostorov. Zato imamo sestanke zdaj po hišah. Krajevna skupnost ima blagajno v eni hiši, arhiv v drugi, sestanki so pri meni v kuhinji. Če bi bila vojna ali sploh razmere, ki bi narekivale izredno stanje, bi za to delo rade volje odstopil celo hišo. Tako pa mislim, da to ni potrebno. In ker že zbiramo denar s samoprispevkom, razen tega pa so prebivalci pripravljeni pomagati z materialom in delom, nekako ne moremo razumeti, da bi nam zgolj prepisi onemogočili gradnjo.

Prav zaradi prostorov, ki jih nimamo, delegatski sistem v naši krajevni skupnosti ne more prav zaživeti. Prostore za trgovino prav tako potrebujemo, saj je sedanja trgovina v zasebni stavbi. Število najmlajših prebivalcev se veča in prav je, da tudi njim omogočimo različne prireditve v domači krajevni skupnosti. Da ne govorim o zbiralnici mleka. Prepričani smo, da bo gotova še melioracija doline Parovnice (načrtovana je za prihodnje leto), se bo tudi pridelava mleka še bolj povečala. Res je, da bi v krajevni skupnosti morali razširiti javno razsvetlavo, urediti nekatere poti, razširiti telefonsko omrežje in še kaj. Vendar smo se vsemu temu zavestno odpovedali, dokler ne zgradimo doma.

Krajevna skupnost Tenetiše vse bolj postaja bližnje predmestje Kranja. Dobro sodelujejo s Komunalnim obrtnim gradbenim podjetjem Kranj, ki ima na njihovem območju odlagališče smeti. Pripravljeni so se vključiti v uresničitev programa za ureditev rekreacijskega središča Udin boršt. Že danes ima krajevna skupnost na robu gozda večji prostor za rekreacijo, ki ga nameravajo v prihodnje urediti tako, da bi se na njem lahko razvedrili delovni ljudje kranjskih delovnih organizacij. Seveda pa so za zdaj to bolj odmaknjeni načrti; glavni cilj, ki ga želijo uresničiti, je izgradnja prostorov za normalno delo v krajevni skupnosti.

A. Žalar

Koče iz slame in storžev

Tržič — Dvanajst let je tega, kar je Franc Močnik, čevljar v Peku, zamenjal tovarniško delo z radostmi, ki jih ponuja upokojensko življenje. Hitro je našel sebe v konjičku, ki ga je sicer vseskozi mamil, a se ga zaradi malo prostega časa pa tudi zaradi premajhnega stanovanja ni mogel in upal resno lotiti.

»Vedno sem rad risal,« pripoveduje živahni mož, na katerega čilem, nasmejanem obrazu se prav nič ne poznajo posledice prestatih operacij. »In hodil po hribih,« brž pristavi. »Z lepilom sem znal ravnati, potrpežljiv sem tudi...«

Njegova vnaema je začela rojevati zanimive podobe planin in zavetišč: Kočevje, Dobro, Ratitovec, Tamar, Tičarjev dom, Kamniško Bistrico, dom pod Storžičem. Kdo bi naštel vse, ki jih je obiskal, posnel s fotografskim aparatom in nato prenesel na lesenitne plošče? Nekaj jih še hrani doma, največ pa jih je odšlo z ljudmi, ki jim je bilo njegovo delo všeč. Celó v Nemčijo in Avstrijo.

»Na lesenit najprej nanesem oljne barve hribovskih pobočij in neba. Mednje nato vsadim kočo ali dom. Stvar ni tako preprosta. Zahteva veliko natančnosti in potrpežljivosti, nenazadnje pa tudi poslušaj.«

Med jesenskimi sprehodi po travnikih in gozdovih si nabere zalogo praproti, trav, smrekovih storžev. Posuši jih, potem pa naredi iz njih ravne ploške, s katerimi oblikuje stene planinskih koč, okna, vrata, strehe, ograje. Tudi posnetka Tržiča z osrednjega trga, ki visi na zidu v dnevni sobi, se je nekoč lotil. Cele tri mesece ga je snoval, popravljaj, dokler ni bil zadovoljen. Večkrat je vse skupaj popustil, pa spet začel, ko se je vrnila dobra volja.

Njegova posebnost so tudi stenske ure. Kakšnih petdeset jih je že izdelal v splošne makete planinskih koč, oblepljene s slamo iz praproti in trav, s streho iz smrekovih storžev. Zdaj, ko ni več uvo in pravnih ur, s poslom bolj slabo kaže.

V bogati zbirki del Franca Močnika so še kozolci toplarji z vpreženimi kmečkimi volzovi, debeluški lovci iz storžev, bolj podobni Bedancu, in še kakšno domišlico bi se dalo najti.

»Ne vem, koliko bom še lahko delal,« pravi. »Če bo kdo želel, ne rečem, kar tako pa gotovo ne več. Na otroke je treba popaziti, zdravje mi nagaja, sploh imam kot upokojenec premalo časa za vse.«

Kljub temu najbrž ne bo vrgel puške v koruzo. Naše planine premorejo neizmerno bogastvo lepih motivov, ki jih kaže prenesti na lesenitne plošče ali uporabiti za ohišja stenskih ur. H. Jelovčan

»Zeleni plan« in izjalovljeni načrti ovčarja Postraka

Ko bi blejanje slišali v pisarne...

»Morda sem bil prevelik idealist, ko sem razmišljal: če je v tem srednjoročnem obdobju »zeleni plan« v prvem gospodarskem planu in so se tudi v občini odločili za pospeševanje ovčereje v hribovskem in višinskem svetu, potem bo tudi pot do soglasij za gradnjo ovčarnika ob Planšarskem jezeru na Jezerškem krajsu in razumevanje družbe večje. Tudi spodružnih besed in obljub na pričetku moje ovčarske poti ni manjkalo,« se zdaj spominja Janez Postrak iz Kranja, ki je pred dobrim letom »poslal k vragu svoj trapasti kšeft, svojega šefa, svoj stolček« in se odločil, da postane ovčar. V tržičkem koncu je za družinsko gotovino (ne za posojilo, ki naj bi ga dobil po zvezah) kupil 49 ovac. Obrnil se je na Gorenjsko kmetijsko zadrugo; dobrodošel je bil, saj so takrat v občini pričeli resneje pospeševati ovčerejo. Postal je kooperant Sloge. Na Jezerškem mu je kmetijska zemljiška skupnost dala v desetletni zakup sedem hektarjev travnikov v Ravnem ob Planšarskem jezeru. Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske pa pomožne prostore, v katerih so ovce prebile minulo zimo. Za zakupljeno zemljišče se je pozneje izkazalo, da je njihov pravi lastnik KŽK. Z njim je podpisal pogodbo v juliju, vse dotlej pa ni vedel, kje naj bi sploh kosil in spravljaj seno. Medtem mu je pretekla tudi pogodba za ovčarnik, zato je maja vzel v zakup Murnovo kmetijo z desetimi hektarji zemljišča. V opuščnem hlevu je nameraval zadržati ovce le v času jaginjitve in intenzivne reje. Načrti so se mu medtem izjalovili, Murnova kmetija na višini 1100 metrov je 15. novembra postala stalno zavetišče njegovih ovac. Zakaj?

»Ob Planšarskem jezeru sem nameraval še letos postaviti ovčarnik za 200 ovac. Dobil sem soglasje krajevnih skupnosti Jezerško in kranjske kmetijske skupnosti za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča. Desetega marca sem vložil zahtevo tudi za lokacijsko dovoljenje, toda od Domplana do danes nisem dobil odgovora. Zataknilo se je tudi na zavodu za spomeniško varstvo. Zadruga mi je za gradnjo ovčarnika

odobrila posojilo v višini 99 starih milijonov s 40-odstotno lastno udeležbo, ki pa ga zaradi neurejene dokumentacije nisem mogel koristiti. Vseskozi sem upal, da bodo že zavoljo živali hitreje ukrepali in da bodo Gradbinčevi delavci še letos postavili ovčarnik ob jezeru. Ko sem uvidel, da so postala administracije prezaletena, sem zaprosil Gradbinca, da mi postavi zaslonno barako. Tudi tokrat je bil moj predlog v nasprotju s predpisi, ki dovoljujejo le gradnjo v izmeri 3x3 metre,« pravi ovčar Postrak, ki se že drugo leto udinja z ovčerejo, a še vedno nima statusa kmetia niti urejenega zdravstvenega zavarovanja. Po čigavi krivdi, se sprašujemo?

»Začetki iz nič je mnogo težje, kot nadaljevati z delom na že usmerjeni kmetiji. Če se za tak korak odločim v tujem kraju, kjer te vseskozi spremlja senca nezaupanja, je to dodatna obremenitev. Sicer ne bi videli samo mojega tropa »zapuščeni ovac,« ki se je ob prvem snegu stiskal na travniku ob Kazini. »Zapuščene ovce« so bile vse od Čemšenika, Korit, Robcev in Gradišča do Jezerškega vrha in nekatere od teh so preživele že tudi tretji sneg,« pravi Postrak.

»Takoile sem načrtoval: najprej ovce, potem lastna »štalca«, skedenj in silos, kmetijska mehanizacija ter nazadnje stanovanjska hiša, v katero bi se lahko tudi vselil. Prvič sem klecnil že na drugi stopnički; z grenkimi izkušnjami, da besede in obljube (tudi tiste o ograditvi Murnove kmetije) še niso dejanje, se bom zagnal naprej. Zaradi prostorov bom primoran prek zime nekaj ovac prodati, krme pa bo dovolj. Spomladi bo treba najti odgovor na vprašanje: ali obnoviti Murnovo kmetijo ali graditi ob jezeru.«

Naj bo »zadeva Postrak« mejnik, ob katerem razmislimo: smo res prihrano organizirani, da bomo dosegli rejske cilje za leto 1985 — Postrak 200 plemenskih ovac in vsi rejci v kranjski občini 2400. Smo naloge in odgovornost za doseg te cilje dovolj natančno razmislili? C. Zaplotnik

Ohranajevanje podobe življenja starega mesta

Spomeniško zaščiteno mestno jedro in zazidalni načrt revitalizacije starega mesta Kranja bosta omogočila ne le zaščito spomeniške arhitekturne dediščine, pač pa tudi posodabljanje prostorov in s tem zagotavljal življenjski prostor višje vrednosti.

Kranj — V začetku prihodnjega leta bo skupščina občine sprejemala odločbo o razglasitvi starega mestnega jedra Kranja za kulturni in zgodovinski spomenik. V odloku bosta to pomembno prometno križišče se je kasneje razvilo v naselbino, ki jo viri okoli leta 1060 omenjajo kot Chreino, mestne pravice in mestni grb pa je prineslo 13. stoletje, ki je z gospodarskim razvojem pospešilo pozidavo mestnega prostora.

pa do kanjona Kokre. Tako bo zavarovana podoba enega najsklajevitejših mest pri nas, tako po zunanji podobi kot tudi po notranjem mestnem prostoru. Že v zgodovinski spomenik predložen v sprejem skupščine občine v začetku leta 1983. Priprave na sprejem tega dokumenta segajo že precej daleč nazaj, saj je bilo poprej treba raziskati starost stavb, ugotoviti spomeniško vrednost, ovrednotiti prostor, posebej so bili obdelani vsi pomembnejši sestavni deli mestne arhitekture. Z vsoto dokumentacije so bili občani seznanjeni z razstavami o revitalizaciji starega mestnega jedra, izhodišča zanjo pa so bila dopolnjena v najširšem krogu, predvsem s prebivalci starega mestnega jedra. Osnutek zazidalnega načrta, nosilec naloge je Domplan Kranj, je bil letos dvakrat javno razgrnjen v Mestni hiši in v avli skupščine občine, pripombe iz javne razprave in javne razgrnitve pa deloma upošteva sedaj pripravljene predlog zazidalnega načrta.

Revitalizacijski načrt starega mestnega jedra ne pomeni le načrt, pač pa je neke vrste družbeni dogovor, ki podaja vse možnosti stalnega posodabljanja in hkratnega ohranjanja mestnega jedra. Naloge pri izvajanju tega procesa seveda časovno niso omejene, za obveznosti ob prenovi pa bo sklenjen tudi samoupravni sporazum.

Končni cilj revitalizacije starega mestnega jedra Kranja je ustvarjanje novega življenjskega prostora višje vrednosti, prostora za kulturno in družbeno življenje skupnosti, povečanje možnosti medčloveških stikov, možnosti za dostojno življenje človeka danes in v prihodnje ter ohranjanje vseh tistih vrednot, ki so nastajale v stoletjih ter se oblikovale v enkratno celoto. Spomeniško zaščitena arhitekturna dediščina mora postati temelj za ustvarjanje novih vrednosti mestnega jedra. Seveda bo mestno jedro tudi v bodoče uveljavljalo že doslej razvite možnosti trgovskega središča, prav tako pa bo treba z rekonstrukcijami ohraniti in izboljšati stanovanja. Tudi zaradi tega je bodoča izločitev tranzitnega prometa skozi mesto eden od osnovnih pogojev prenove.

ko se je doslej zaradi skromnih sredstev za obnavljanje mestnega jedra lahko opravilo le nekaj manjših vzdrževalnih del, pa bo obnova stavb v obdobju na Maistrovem trgu 12 prva obnova, ki se po načrtu za revitalizacijo objektov v tem delu mesta. Stavba, ki bo imela posebno izjemno kvaliteto v arhitekturi, bo po obnovi povsem nova, saj bo imela sedanji videz fasade s klasicističnim portalom, notranjost pa bo ustrezala v večje število stanovanj. Denar za prenovo se zbira pri samoupravni skupnosti Kranj.

ko se je doslej zaradi skromnih sredstev za obnavljanje mestnega jedra lahko opravilo le nekaj manjših vzdrževalnih del, pa bo obnova stavb v obdobju na Maistrovem trgu 12 prva obnova, ki se po načrtu za revitalizacijo objektov v tem delu mesta. Stavba, ki bo imela posebno izjemno kvaliteto v arhitekturi, bo po obnovi povsem nova, saj bo imela sedanji videz fasade s klasicističnim portalom, notranjost pa bo ustrezala v večje število stanovanj. Denar za prenovo se zbira pri samoupravni skupnosti Kranj.

So trgovci krivi za potrošniške mrzlice

O tem smo se pred nekaj dnevi pogovarjali v našem uredništvu. Vabilu so se odzvali direktorji Živil - Central iz Kranja Lojze Urbanec, Loka iz Skofje Loka Ludvik Leben, Mercatorja iz Tržiča Marjan Gradišar, poslovodkinja samopostrežne trgovine Živil v

Jožica Jenko

Lojze Kopač

Ludvik Leben

Marjan Gradišar

kranjskem Globusu Jožica Jenko, v.d. vodja Maloprodaje iz Murke Tone Markovič in predsednik potrošniškega sveta iz Žirov Lojze Kopač.

Ludvik Leben: »Osnovni vzrok vsem omenjenim pojavom je neskladje med blagovnimi in denarnimi fondy. Naša industrija, kmetijstvo, skratka proizvodnja ne more narediti toliko, da bi izpolnili izvozne plane in zadostili potrebe domačega trga. Vse nepravilnosti ekonomije pa se vedno odražajo na trgu. In v razmerah, ko primanjkuje blaga, ko je povpraševanje večje od ponudbe sta možna le dva izhoda; prvi so višje cene, ki zmanjšajo povpraševanje in drugi, da zmanjka blaga. S tem ne mislim trditi, da so osebni dohodki pri nas previsoki. V celoti gledano pa je to problem, ki ga trgovci sami ne moremo reševati. Vsemu temu se je pridružila še zapora meje, ki je zaradi manjšega pritoka blaga iz tujine, še povečala razlike med ponudbo in povpraševanjem. V takšnih razmerah trgovci lahko le z omejeno porabo vplivamo, da se artikel, ki ga je premalo, kolikor toliko pravično razdeli.

Jožica Jenko: »Ne strinjam se s trditvijo, da bi bili delavci v trgovini krivi za nastanek potrošniških mrzlic, čeprav smo pogosto tarče nezadovoljnih ljudi in tudi v javnih obdobjih o nas pogosto slabo govorijo in pišejo. Naša dolžnost je, da prodajamo in od tega so odvisni naši plani, naš dohodek in ne nazadnje tudi osebni dohodek. Vendar pa zaradi pomanjkanja določenega izdelka prihaja do zmešnjav. Dobimo 3 tone praška in 3 okrožnice, kako naj ga delimo. Vsak nas uči, kako naj prodajamo. Ne zadostuje več ne trgovska, ne poslovodska šola, sedaj nas poučuje izvršni svet, potrošniški sveti in krajevna skupnost. Ne vem, kako bi delal delavec v proizvodnji, če bi mu komandiralo toliko šefov in to vsak drugače, če tudi se na stroko ne razumejo.

Ob tem moram povedati tudi to, da je Gorenjč varčen človek in le malokdaj kupuje na veliko. Problem

Tone Markovič

Lojze Urbanec

V nekaterih treh letih, kar nas je prvič zgrabila panika zaradi pomanjkanja pralnih praškov, smo se na potrošniške mrzlice, na pretiran nakup pa tudi na nujne zaloge osnovnih življenjskih artiklov doma, že kar navadili. Zdaj zmanjka tega, drugič drugega. Toda, če bi natančno pregledali številke o prodanih količinah, zlasti letos, lahko za večino stvari, ki so občasno zginile s polic, ugotovimo, da so večje kot lani ali predlani ali še nekaj let nazaj, ko je bilo še vsega dovolj. Zakaj se torej pojavljajo potrošniške mrzlice? Zakaj določenih artiklov ni na policah in se pojavljajo večji nakupi? Najlaže je s prstom pokazati na trgovce, češ nerodni so, brez trgovske žilice, brez potrebnih zalog in se ob tem zanašajo na izvršne svete občinskih skupščin, da urejajo preskrbo prebivalstva. Koliko so trgovci krivi za potrošniške mrzlice oziroma za občasno pomanjkanje blaga na trgovskih policah?

pa je, da imamo v Kranju izredno veliko ljudi iz drugih republik, kjer je preskrba slabša. Razumljivo je, da kupujejo pri nas in pošiljajo domov. Če smo pred leti zagotavljali po tri kilograme praška na družno, se je poraba dvignila pred časom na 6 in sedaj kar na 9 kilogramov.

Da bi zagotovila boljše preskrbo, naj bi se trgovina bolje povezala s proizvodnjo, predvsem kmetijsko. Žal so dohodkovni odnosi še vedno v povojih.

Lojze Urbanec: »Res nam pogosto očitajo nepovezanost trgovine s proizvodnjo, in da se dohodkovni odnosi prepočasno uveljavljajo. Menim, da je zato več vzrokov. Prvi je pomanjkanje blaga. Če je proizvodnja premajhna, ne moremo ustvariti nekih povezav. Dokler se je še lahko uvažalo, se je kupilo v tujini, kar je zmanjkalo. V kmetijstvu pa se zadeve ne dajo urediti le s pomočjo trgovine in tudi ne na hitro. Drug vzrok je vsebina vseh takomenovanih dohodkovnih povezav. Vse so namreč zasnovane tako, da ima le trgovina obveznost. Tretji in glavni vzrok pa je v tem, da nam družba ne priznava stroškov prodaje. Če hočemo vzpostaviti dohodkovne odnose s proizvodnjo pa nam ti stroški morajo biti priznani, sicer nimamo kaj združevati.

V raznih poročilih o preskrbi je slišati, da trgovina nima skoraj nikakršnih komercialnih zalog. Menda udi zato ob večjem povpraševanju zmanjka določenega artikla.

Lojze Urbanec: »Vsa akumulacija, ki jo ustvarja trgovina, ne zadošča za oblikovanje komercialnih zalog.

Ludvik Leben: »Tudi trgovske organizacije so odgovorne za učinkovitost gospodarjenja. To pomeni, da moramo imeti čimmanjše zaloge, če hočemo denar hitro obračunati.

Tone Markovič: »V Murki je letos v primerjavi z lani akumulacija za 15 odstotkov manjša, zato je nemožna, da bi zaloge večali, čeprav bi morale biti zaloge osnovnih artiklov vsaj za polovico večje.

Jožica Jenko: »Menim, da smo se v zadnjih letih razvadili. Hočemo vse najboljše, po možnosti iz tujine. Tega sedaj res ni na zalogi. Tako primanjkuje uvožene otroške hrane. Vendar je naša prav tako dobra. Manjka alpskega mleka, mleko v vrečkah pa ostaja. Skratka, hrane je dovolj, le raznovrstnost je manjša.

Tone Markovič: »Določene blaga, ki so se ga ljudje navadili, ni. Pri nas imamo kamp Šobec, kjer zaradi turizma moramo zagotavljati dobro preskrbo. Tako smo v sezoni tam imeli vse, tudi kavo. Z artikli, ki jih je bilo drugod premalo, smo zato pokrivali tudi področje Lesc, Bleda in Radovljice.

Marjan Gradišar: »V Mercatorju smo oktobra prodali v primerjavi z oktobrom leta 1981 za polovico več jedilnega olja, sladkorja za 62 odstotkov več, masla za 18, kave za 35 odstotkov več in pralnega praška kar trikrat več.

Torej blaga ne manjka?

Marjan Gradišar: Če bi prodajali le za svoj okoliš, bi ga bilo še preveč. Vendar se blagovni skladi prelivajo drugam, kjer je oskrbljenost slabša.

Ludvik Leben: »Preskrba mora biti urejena v vsej Jugoslaviji. Če je na nekem območju boljši trgovec, ki zagotovi vsega dovolj, se preskrba uredi le začasno, ker se takoj pojavijo kupci, od tam, kjer blaga ni. Zato še enkrat poudarjam, preskrba ni problem določenega trgovca, poslovodje ali trgovske delovne organizacije, temveč družbeni problem.

Marjan Gradišar: »Ob vseh teh zadregah pozabljamo na trgovca, na delavca v trgovini. Na udaru je zaradi skrbi za založnost, inspektorji ga kontrolirajo in še potrošnik ima vedno prav. Razen tega imamo

že od leta 1971 na vratu vrv, ki se lahko kaj kmalu zategne. Ne ustvarjamo akumulacije, ne dohodka, ne za razširjeno reprodukcijo in ne za primerne osebne dohodke, ob tem pa moramo priznavati predplačila tovarnam, da sploh dobimo blago. Res je, da je večših kader slab, kar pa tudi ni čudno, saj so naši osebni dohodki v povprečju za 2.000 dinarjev nižji od republiškega povprečja. Ob tem pa smo trgovci še kako pripravljeni več delati in več prodajati, saj je to naš zaslužek.

Vzrok za slabšo založenost trgovin je pomanjkanje določenih artiklov, ki jih naredimo premalo za izvoz in domače tržišče ali pa jih (kava) ne uvažamo. Toda primanjkuje tudi takšnih živil, ki bi jih morali imeti dovolj.

Lojze Urbanec: »Temu so vzrok cenovna nesorazmerja. Povečala se je odkupna cena mleka, cene proizvodov so ostale enake in zato lahko pričakujemo, da jih bo manjkalo. Z notranjimi rezervami lahko mlekarna krije kvečjemu 5 odstotkov, več pa ne. Ali svinjska mast. Dokler bo cenejša kot kilogram žive teže prašča, je bodo prodajali v paštetah in salamah.

Ludvik Leben: »Če ABC Pomurka, ki združuje kmetijstvo in trgovino, bolje založi le svoje trgovine, se, kot sem že večkrat poudaril, blago takoj prelje tja, kjer ga manjka. Da pa kmetijskih pridelkov ne bo manjkalo, se morajo dogovoriti drugje, ne v trgovini.

Rekli ste, da vam niso priznani stroški prodaje?

Lojze Urbanec: »Vse izredne dobave, ki jih dobimo iz občinskih rezerv, za nas niso zastoj. Skladiščenje moramo plačati, blago je treba razvoziti, ga sortirati. To so izredni stroški. Strošek so tudi avansi oz. predplačila za blago. Proizvajalec nam prizna 3 odstotne obresti, banka, ki nam sicer gre na roko in nam odobrava kredite pa zahteva 13 in po novem celo 16 odstotne obresti. Ali še bolj enostaven primer. Pri litru mleka nam priznajo 3,5 odstotka prodajnih stroškov, nam pa le osebni dohodki poberejo 7,5 odstotka.

Ludvik Leben: »Trgovci smo tudi v dohodkovnih odnosih v neenakopravnem položaju. Ob podražitvah surovin in energije proizvajalci vse bolj siromašjo tisti del cene, ki je pokrivala stroške v trgovini. Tako naj bi trgovci delali že skoraj zastoj. Dohodek kljub več delu pada. Ker imamo urejeno nagrajevanje po delu, po prometu, smo ob koncu leta krštelji.

Lojze Urbanec: »Delitev dohodka oziroma stroškov je še najbolje rešena pri sadju in zelenjavi. Januarja lani smo bili trgovci poklicani na regijsko zbornico v Split in tam smo se dogovorili o stroških prodaje. Cena pri sadju in zelenjavi se namreč prilagaja ponudbi. Tako smo imeli letos solato cenejšo kot pred dvema letoma.

Jožica Jenko: »Vse dražja je tudi embalaža, ki jo razen tega še primanjkuje. Nič koliko nervoze je trgovini, ko primanjkuje papirja za zavijanje, folije, selotejpa. Nihče ne ve, da je sendvič manj bogat, ker se je podražila folija, v katero ga zavijamo.

Marsikaj bi lahko za boljše preskrbo naredila samoupravna interesna skupnost za preskrbo, na katero se Gorenjci že dolgo pripravljajo.

Sele, ko bo dovolj blaga za vse jugoslovansko tržišče bomo torej lahko brez skrbi, da bo vedno vsega dovolj tudi na policah naše trgovine. Če ga proizvajalci naredijo premalo, tudi trgovina ne more prodajati. To pomeni, da je treba narediti v tovarnah ali več pridelati, da bomo potem lahko v trgovini lahko kupili vse kar potrebujemo.

Marjan Gradišar: »S siš imamo precej slabe izkušnje. »Lojze Urbanec: »Denar za posebevanje kmetijstva že zbiramo pri kmetijskih skladih. Rešitev ni v novem SISU, temveč boljše poslovno sodelovanje med proizvajalci in trgovino, za kar pa so nujni nekateri pogoji.

V razpravah o preskrbi bila pogosto izrečena misel, da bi mrzlic ne bilo, če bi trgovina pravočasno napovedala, da je treba uporabo določenega artikla omejiti.

Marjan Gradišar: »Pri benzinu prav gotovo kač pred bencinskimi črpalkami ne bi bilo, če bi bili ukrepi sprejeti pravočasno. V trgovini pa je težko signalizirati. Le ena znanstvena informacija, da bo zmanjkalo napr. sladkorja ali pa knajp kave, za so police takoj prazne.

Lojze Urbanec: »Potrošniške mrzlice je težko signalizirati. Pristojne organe lahko informiramo, če le prodaja že večja od normalne.

Ludvik Leben: »Zaradi majhnih zalog nas potrošniška mrzlica lahko v enem dnevu spravi na tla.

Tone Markovič: »Za določene artikle, ki jih primanjkuje pri proizvajalcih, se da napovedati, da na trgu ne bo ali bodo v omejenih količinah. To je bela tehnika in podobno.

Kaj pa potrošniški svet? Kakšna je njihova vloga in kaj lahko v sedanjih razmerah naredijo.

Lojze Urbanec: »Menim, da so lahko veliko pomagajo. Celotna republika je bilo govora, kako naj bi pomagali pri razdeljevanju blaga. Vsi skupaj se moramo boriti za bonom, kajti če bi to uvideli, morali uvesti še obvezni zakon. Sicer pa je trgovina nekaj le doseže. Splošno združenje za trgovino bo delo in tudi republiški komitei na tržišču nam daje večji pomen. To bo izredno pomembno tudi v prihodnjem letu, ko se daje še več poudarek izvozu in bodo blagovni fondy še bolj siromašni.

Ludvik Leben: »Zaloge pri potrošnikih nam bodo pomagale pri broditvi prihodnje leto brez večjih pretresov. Vsaj start je tak, sicer nikakor ne bi smelo prihajati do kakršnih koli mrzlic.

Tone Markovič: »Letos smo v Murki uspešno založili v turistične sezone Šobec, Bled druge turistične kraje. Da preskrba tudi prihodnje leto nam bo moral pomagati občinski izvršni svet. Gre za devizni priliv, je dragocen in tu mora izvršni svet pomagati.

Lojze Kopač: »Menim, da bi potrošniški sveti, vsaj v eni obliki morali zastopati enaka stališča, zato bi bilo nujno, da bi predsedniki potrošniških svetov včasno sestali, da bi se pogovorili o programih dela. Toliko o naš svetov. Sicer pa bi opozorili, veletrovinje niso enako založene. Zireh imamo prodajalne trole, jetij. Zgodi se, da ima Mercator določene artikle, ki jih Loka in Živila nimata. Tudi pri nas opazimo velike nakupe in pošiljanje v druge kraje. Nekateri občani pa so nabrali ogromne zaloge in zgodi se, da poskušajo ponuditi v trgovino kavo. Zadnjem času pa smo se jezili na moko iz občinskih rezerv, ki je bila slaba in potrošniki niso vedeli ali lahko vrnejo ali ne. Se na nekaj opozoril. Ni prav, da se nekateri vodilni ljudje iz krajevne skupnosti vtikajo v prodajo. Oziroma, menim, da bi morali trgovcem toliko zapati, da bodo živila ali druge potreščine, ki so v omejenih količinah pravilno razdelili. Na Ziri je vezano veliko oddaljenih krajev, iz katerih kraji ne pridejo v trgovino vsi dan in zanje je prav tako treba prihraniti kavo, olje ali karke drugega. V Zireh smo tudi uredili preskrbo s pinom. Obljubljeno je bilo, da bomo do novega leta dobili 700 jeklenk in naredili smo seznam in kartice in do srede decembra smo dobili okoli 600 jeklenk. Vrsta ni bila problem pa je nastal, ko plina niso pripeljevali takrat, ko so ga obljubili.

Če bi na kratko ocenil še preskrbo z osnovnimi življenjskimi artikli, lahko rekli, da se je v zadnjem času izboljšala. Težave pa so s premoženjem. Loka ne more nič točnega povedati, kdaj ga bomo dobili.

Ludvik Leben: »Res je, da so občasno naša ponudba razlikuje od Mercatorjeve. Naša SOZD ABC Pomurka ima v svojem sklopu kmetijsko proizvodnjo in uvažuje predvsem potrebni repromaterial. Zato pri nas ni kave in raznih dišav. Dobav premoaga pa je v Zireh enaka kot drugod. Problem je v tem, da ne dobimo količin, za katere smo se dogovorili.

Da bi bilo vsaj tako kot letos!

Leto 1982 se izteka in čas je, da postavimo na tehtnico vse naše letošnje uspehe in neuspehe, ki so nas razveseljevali in grenili v delovnem in življenjskem okolju, v zasebnem in družbenem življenju. Kam se bo prevesil jeziček — na uspešno ali neuspešno stran? O tem smo s svojim delom in nedelom, prizadevanji in brezvoljnostjo odločali prek celega leta. Pred nami je novo leto, novi načrti in želje ...

nekakšen manjvreden odnos do potnikov z mesečnimi vozovnicami. Novo leto pa nam bo dalo le toliko, kolikor bomo ustvarili. Toliko besedičenja o stabilizaciji, čeprav vsi vemo, za rešitev — delo!»

SLAVI FAJDIGA, prodajalka v Mercatorjevi blagovnici v Trzinu, doma iz Dupelje: »Če bomo drugo leto v trgovinah res prešli na deljen delavni čas, kot se govori, se bomo še bolj odtujili od otrok. Ob dvakrat dnevni vožnji v Trzinu bi mi ostalo malo časa za gospodinjstvo opravila, ki jih v družini s tremi otroki ni malo. V načrtu imamo gradnjo prizidka k hiši, ki pa se lahko hitro izjalovi, ker je težko dobiti ves potreben gradbeni material. Leto, ki se izteka, smo preživeli mirno. Občasno so nas ujezili bencinski boni, zaradi katerih smo bili več doma, pa prašek, kava, premog, »zamrznjeni« osebni dohodki ...»

ZVONIMIR LANGO, strugar s Koroške Bele, zaposlen v Splošni plovbi Piran: »Leto je minilo v znamenju privajanja na novo delovno okolje. Januarja sem zamrl želje, da bi videl tuj svet in pri tem tudi dobro zaslužil, prešel k »pomorcema«. S Krpanom smo letos pluli po vodah Sredozemlja do Jordanije, Turčije, Alžirije, Maroka, Italije. Uspešno sem prestopil krst in prebolel morskbo bolezen. Skupaj z deviznim dodatkom sem mesečno zaslužil prek dveh starih milijonov. V letu 1983 si želim mimo morje in srečno plovbo, podjetju pa »skok« na zeleno vejo. Vse gospodarstvo bo svobodnejše zadihalo, če ga bomo razbremenili odvečne administracije.»

FLORJAN MLAKAR z Jesenic, zaposlen v železarni: »Delovne razmere v stari hladni valjarni so slabe, delo vzdrževalca delavnih naprav pa vedno zahtevnejše. Toži se mi po starih časih, ki jih tudi novo leto verjetno ne bo prineslo, ko smo ljudje delali drug z drugim. Od takrat so se odnosi spremenili. Vesel bi bil delovnega mesta, kjer bi bil manj v stiku z ljudmi. Če bi vsi živeli tako skromno, kot to znamo stari jeseniški železarji, nam ne bi bilo treba sprejemati nikakršnih varovalnih ukrepov. S plačo moram preživeti pet članov družine, zato bi želel, da bi otroci čimprej prišli h kruhu.»
C. Zaplotnik
Foto: F. Perdan

ŠTEFAN HIRCI, vodja strežbe v hotelu Grad Podvin, doma iz Gorice pri Radovljici: »Letos se je vse vrtele okrog naših gospodarskih težav. Menim, da nam ne bi bilo treba varčevati, če bi več in bolje delali. Tako bi ustvarili dovolj tudi za goriva, kurjavo, hrano in še ostalo bi nam za vračanje dolgov. Podjetje je kljub »krizi turizma« zaradi boljše ponudbe ugodno poslovalo. Doma smo napravili načrtovano izolacijo prostorov, otroka sta se pridno učila. Želim, da bi bilo novo leto vsaj takšno kot letošnje.»

bi bile ceste prek zime dobro splužene in da bi v vasi končno uredili hudournike, ker bodo sicer odnesli cesto in vodovod.»

LEOPOLD BOŽOVIČAR, upokojenec iz Gorič: »Slabo leto se izteka. Pred kratkim se sem vrnil iz bolnice, kjer sem se pet tednov zdravil za hujšo boleznijo. Nič drugega si ne želim v novem letu kot zdravja. Če bo to, se bom tudi sicer skromno pokojnino prebil skozi mesec. Ne kadim in ne pijem, kavo pa so mi zdravniki celo priporočili, vendar je ni nikjer dobiti. Pa da bi bil mir v svetu in bi se čimveč držav zgedovalo po naši politiki miro-ljubnega sožitja.»

JANA NUČIČ, študentka tekstilne tehnologije iz Britofa: »Letos sem naredila še zadnje izpite in spomladi me čaka diplomsko delo. Ob sedanjem omejenem zaposlovanju je moja največja želja, da bi me štipenditor, kranjski Tekstilindus, po uspešnem zagovoru diplomske naloge vzel v službo. Kot študentka redno občutim gnečo na avtobusih, ki postaja že nezno, in

bom do poletja popravila uspeh. Bolj pridna bom morala biti, predvsem pa več presedeti pri knjigah, če bom hotela uspešno končati drugi letnik. Ždi pa se mi, da so letos v šoli mnogo bolj strogi kot lani in da je učna snov bolj obsežna in zapletena. Da bi bilo drugo leto boljše. To je moja želja.»

JURIJ KRIZNAR, kmet iz Delnic v Poljanski dolini: »Čeprav je bila letina dokaj obilna, pa leto, ki se izteka, kmetijstvu ni prizanašalo. Podražila so se gnojila in krmila in že tako velika cenovna nesorazmerja med kmetijskimi pridelki in vsem, kar je potrebno za pridelovanje in prirejo, so postala letos še bolj očitna. Zapletlo se je z rezervnimi deli in nabavo tujih kmetijskih strojev. Domači pa so, povedano po resnici, slabo narejeni. Zaradi mapake na traktorju je prišlo do samovžiga in skoraj bi mi pogorel hlev, če ne bi imel pri roki gasilnega aparata. Na črpalki v Gorenji vasi nimajo vedno na zalogi nafte, takrat moramo ponjo v oddaljeno Skofjo Loko. Kmečko delo bi morali bolj vrednotiti in več vlagati v hribovsko kmetijstvo, kjer so stroški pridelovanja znatno večji. Brez lesa bi že veliko gorskih kmetij skrahinalo!«

ANTON MEŠLIČ, sofer pri Gozdnem gospodarstvu Kranj, doma iz Doline pri Trzinu: »Za soferja je najbolj pomembno, da je na cesti minilo brez nezgode. Podobno je bilo tudi v hlevu, kjer imam osem goved in 25 ovac. Moti me, ker letos pri razdeljevanju goriva za kmetijske stroje niso upoštevali oddaljenosti kmetije in težavnost terena za obdelovanje. Šepala je preskrba. Precej smo oddaljeni od trgovine in predno smo zvedeli, devimo, za prašek, ga je že zmanjkalo. Letina je bila letos obilna in ne bi se pritožil, če bi se ponovila tudi drugo leto. Želim, da

MIRAN POHAR, arhivar kranjske občinske skupščine, doma iz Selca: Leto 1982 nas je zasulo s stabilizacijskimi paketi, s številnimi podražitvami ter pomanjkanjem prehranskih izdelkov in kurjave. Varčevali smo kot drugi in vsak dinar iz družinskega proračuna pametno obrnili. Pred podražitvijo bencina in uvedbo bonov sem se na delovno mesto vozil z avtomobilom, kasneje sem prešel na avtobus, na katerem pa dnevno prebijem domala dve uri. Želje in načrti za novo leto? Da bi bil v dužbi uspešen in zdravje v družini. Pa da bi ljudje delali tako, kot smo se dogovorili. To je tudi pot, da se izkopljemo iz sedanjih gospodarskih težav.»

PAVEL PERKO, upokojenec iz Podlube: Leto je bilo uspešno kljub težavam, ki so pestile dopolnilno dejavnost naše družine — oddajanje turističnih sob. Hrana se je podražila in kurjave ni bilo moč dobiti. Turistična propaganda, uperjena proti Jugoslaviji, le ni bila tako močna, da bi pregnala goste. Pri nas jih je bilo približno enako kot prej. Vse kaže, da je prejšnja leta. Vse kaže, da je devalvacija dinarja ugodno vplivala na povečano zanimanje tujcev za našo deželo. Želje bi, da bi se sin drugo leto za stalno vrnil iz Svice, kjer dela že deseto leto. Bo prišel ali ne, je odvisno od tega, če bodo pri nas ugodne možnosti za turistično dejavnost. Veliko govorimo o težavah našega gospodarstva. Menim, da bi mu že s tem veliko pomagali, če bi stopili na prste vsem, ki si bohotno prisvajajo družbeno premoženje.»

Nastja Čizmič, dijakinja tekstilne šole v Kranju, doma iz Radovljice: »Letos mi v šoli ni šlo po načrtih: že sem obupavala in se nameravala izpisati. Upam, da

Pred zimskimi olimpijskimi igrami v Sarajevu Mesto s 1650 olimpijskimi zastavami

LJUBLJANA — »Olimpijske igre so se za nas že začele« je dejal na tiskovni konferenci v Ljubljani predsednik izvršnega komiteja Ante Sušič. Predsednik olimpijskega komiteja Antonio Samarancha je namreč 14. decembra odprl osrednji olimpijski kompleks Zetra. Tu je bilo letošnje svetovno mladinsko prvenstvo v umetniškem drsanju.

VEČINA OBJEKTOV ZGRAJENIH
Te dni je večina objektov za štirinajste zimske igre, ki bodo februarja 1984 v Sarajevu, že dobila pravo obliko. Prav odprtje Zetre je dalo organizatorjem povod, da so štartale praktično vse službe organizacijskega komiteja. Te naj bi nato v trimesečnem obdobju, ko bo na vseh prizoriščih predolimpijsko leto, dokazale, da so sposobne izvršiti organizirati igre in da bodo brezhibno pripravljene.

Prihodnje leto čaka Sarajevčane le še urejanje okolja vseh najpomembnejših objektov. Že pred otvoritvijo Zetre so zamrznili stezo za bob in sankanje, oval za hitrostno drsanje, malo dvorano Skenderijo in še mnogo drugih objektov. Tako ali tako so Sarajevčani načrtovali, da bodo vgradili vso potrebno opremo in zahtevne instalacije v letu 1983. To pa ne pomeni, da posamezni centri ob letošnjih predolimpijskih preizkušnjah ne bi delovali.

DOMENA BOGATIH
V zgodovini olimpijskih iger je nevrščena in samoupravna socialistična Jugoslavija prva država v razvoju, ki je prevzela organizacijo iger, kar je bila doslej domena le bogatih in razvitih držav. Naša država je s tem dobila tudi priložnost ne le za športno sporočilo svetu, temveč tudi za potrditev osnovnih načel olimpijske misli.
To je hkrati tudi priložnost za nadaljnji razvoj BIH, Sarajeva in Jugoslavije. Tu se morajo predvsem izkazati Sarajevčani, saj monajo dokazati, da so dobri gostitelji v vseh pogledih. Gostitelji zimskih iger so se že predstavili v večjih krajih Jugoslavije in tudi svetu.
Pomemben in slovesen bo trenutek slovesne otvoritve in zaključek iger. Biti mora skrbno pripravljen in domač, saj si ga bo posredno ali neposredno ogledalo nad dve milijardi ljudi. Hkrati s tem v Sarajevu v teh petnajstih olimpijskih dneh pripravljajo niz kulturnih prireditev. To je tudi prav, saj pri vsem tem ne smemo zanemariti svoje kulturne dediščine.
Naj na koncu zapišemo, da so pri izgradnji objektov ogromno prispevali tudi gradbinci iz Slovenije. Te olimpijske igre imajo tudi velik pomen za slovensko industrijo. Begunjski Elan in žirovska Alpina sta namreč prevzela pokroviteljstvo iger, ki bodo stale okrog 750 milijonov dinarjev.
D. Humar

Naši športni delavci

Ciril Globočnik: Slabi pogoji za delo

RADOVLJICA — Plavanje ima v Radovljici bogato tradicijo, saj bo ta plavalni kolektiv, ki ima nad osemdeset aktivnih tekmovalcev, prihodnje leto slavil petdesetletnico delovanja. To je hkrati tudi drugi najstarejši plavalni klub pri nas. Le ljubljanska Ilirija ima že šestdeset let dela. Predlani je svojo plavalno kariero pri kranjskem Triglavu kot pršač prenehal plavec tega sloga Ciril Globočnik. V Radovljici se je posvetil trenerskemu delu in sedaj je že eno leto poklicni trener radovljskih tekmovalk in tekmovalcev, ki vse bolj in bolj s svojimi rezultati prehaja v slovenski plavalni vrh.

»Toda v Radovljici ni vse tako rožnato kot kažejo rezultati. Res je sicer, da imamo v poletnih mesecih odlične pogoje za vadbo v letnem bazenu. V zimskem delu priprav pa slabe. Prva skupina, v kateri je petnajst plavalcev in plavalk v vseh kategorijah, trenira vsak dan v bazenu hotela Park na Bledu. Druga skupina ima dvanajst tekmovalk in tekmovalcev, pa petkrat tedensko v zimskem bazenu hotela Golf na Bledu. Prva skupina gre na trening vsako soboto tudi v Železnike.»

Kljub temu, da imate dober plavalni kader, vas tarejo težave pri zimskem treningu. Vemo, da ima hotel Grajski dvor v Radovljici bazen. Zakaj ne trenirate vi v njem?

»Težave so z bazeni. Vso podporo in razumevanje dobimo le v hotelu Park. Tu ni nobenih problemov. Problem je bazen hotela Golf, ki le prevečkrat izpade. Se huji problem je pri domačem bazenu hotel Grajski dvor. Tu bi imeli skoraj idealne pogoje za naše delo, lahko bi trenirali dvakrat dnevno, a bazen v domačem kraju je zaprt. Ne najdemo besed, čeprav je naš klub za ta bazen preskrbel vse, kar je potrebno za dober trening. Klub je poskrbel za zadostno količino kurilnega olja. Res ne vemo, zakaj tak odnos. V tem bazenu smo predvidevali tudi vse tečaje za prvi in drugi razred osnovnih šol. Naše delo ni samo pri vzgoji tekmovalcev in tekmovalk, temveč imamo moto, da naučimo plavati vsakega našega mladega občana.»

V klubu imate nekaj dobrih plavalk in plavalcev. Kakšni so rezultati?

»Imamo res izredno vodstvo kluba in to se pozna po treh letih dela. Naša Zdenka Maček, ki plava 100 m hrbtno in 100 ter 200 m kralj, je mladinska državna reprezentantka. Obetajo tudi ostali. To so Polona Rob, Nuška Praprotnik in Staša Meling. V klubu razen mene honorarno delajo še trenerji Igor Podobnik, Andrej Artiček in Janez Sekovanič.»

D. Humer

ALPINIZEM

POROČILO ALPINISTIČNEGA ODSEKA KRANJ

AO Kranj je v letu 1982 združeval 32 aktivnih (tisti, ki so opravili vsaj 5 tur) in 13 neaktivnih članov (tečajniki alpinistične šole). Izmed aktivnih članov je 24 alpinistov, 1 alpinistka in 7 pripravnikov. V svojih vrstah imajo 15 članov GRS in 4 gorske vodnike. Organizirali so redno alpinistično šolo, ki je trajala od 1. 12. 1981 do 30. 11. 1982. Šola je obsegala 16 teoretičnih predavanj in 10 vaj v plezalnem vrstcu. Od 8 tečajnikov so šolo končali 4. V času trajanja šole je odsek organiziral tudi 4 skupne ture. Njihova članica se je udeležila prve jugoslovanske ženske odprave v Pamir na najvišji vrh Sovjetske zveze Pik Komunizen.

Med letom so na svojih vsakotrednih sestankih pripravili tudi 20 izobraževalnih predavanj o prvi pomoči in fotografiji, prevzeli so pokroviteljstvo nad alpinistično sekcijo Železniki, imeli pa so tudi informativno propagandno razstavo na smučarskem sejmu v Kranju. Skupno število tur, ki so jih člani letos opravili je 653, od tega je 41 zimskih pristopov na vrhove nad 2000 m, 8 pristopov na

vrhove nad 3500 m, 103 turni smuki in 483 plezalnih vzponov. Od teh 483 plezalnih vzponov jih je 11 prve, 37 druge, 139 tretje, 96 pete in 77 šeste težavnostne stopnje. Povprečno število tur na aktivnega člana je 20.

VZPONI PRED ZIMO

Začenja se zimska alpinistična sezona. Pred njenim pričetkom se alpinisti večkrat preselijo v nižje ležeče stene, ki jim pomenijo še zadnji trening pred zahtevnim zimskim plezanjem. 4. decembra so trije člani AO Kranj plezali v južni steni Novega vrha, ki leži nad Baško grapo v verigi Spodnjih Bohinjskih gora med Raskovcem in Rodico. Tomo Česen in Marija Stremfelj sta preplezala Melitino smer (IV+), ki jo je v solo vzponu preplezal tudi Nejc Zaplotnik. Stremfeljnova in Zaplotnik sta vsak za sebo preplezala še Vzhodni raz, Česen pa je soliral Galoško (V-, IV+), vsi pa so sestopili po Vzhodni grapi.

8. decembra pa sta navezi Tomo Česen-Andrej Stremfelj in Srečo Rehberger-Nejc Zaplotnik plezali v steni nad Ošpom pri Črnem kalu. Stena je sicer visoka le okoli 200 m vendar slovi po izredni previsnosti in težkem tehničnem plezanju. Obe navezi sta preplezali Magično gobo.

Tomo Česen

Sporočili ste nam

Novoletni turnir Jokoviču — Prvega noveletnega šahovskega turnirja »Draga 82«, ki ga je pripravila šahovska sekcija tovarne Elan, se je udeležilo 29 igralcev z vse Gorenjske. Zmagal je Dušan Jokovič z devetimi točkami pred Deželakom in Vojčičem. Jokovič je prejel prehodni pokal in tekaške smuči. V tolažilni skupini je prvo mesto pripadlo Zorku z Visokega pri Kranju.

— T. Benedičič

Košarkarji Elana najboljši — Na finalnem turnirju rekreacijskih ekip Gorenjske v košarki, ki ga je pripravila medobčinska košarkarska zveza, je slavila ekipa Elana, ki je gladko premagala oba tekmeča, košarkarje Šenčurja in Kokrice. Rezultati: Elan : Kokrica 93:71, Šenčur : Kokrica 68:44 in Elan : Šenčur 68:56. Finalni turnir in predhodna tekmovalja so znova pokazala, da je na Gorenjskem veliko privrženecv košarke.

— J. Urbanc

Tečaja za padalce in letalce

Lesce — Alpski letalski center Lesce, dobitnik letošnje Bloudkove nagrade za prizadevno vzgojo padalcev in jadralcev, razpisuje nova tečaja za mlade, ki se ne bojijo višine in hitrosti pri prostem padanju. Prednost pri vpisu imajo mladinke in mladinci, stari od 16 do 20 let, ki so doma z Gorenjske. Prijave sprejemajo v upravi ALC Lesce vsak delavnik med 10. in 16. uro; za padalski tečaj do 15. januarja in za jadralne letalce do 30. decembra. Padalci bodo s tečajem pričeli ob koncu januarja in ga sklenili ob koncu aprila, jadralci pa v sredini prihodnjega meseca in končali do konca maja. Tečajniki bodo v tem času opravili teoretične izpite iz več predmetov, zdravniške preglede in preverili psihofizično pripravljenost. Vse to je potrebno za pričetek praktičnega dela tečaja.

V Lescah pričakujejo velik odziv mladih, saj sta padalstvo in jadralno letenje zanimiva in atraktivna športa. Začetniška tečaja sta prvi del letalske šole, ki je obenem odskočna deska za napredovanje tudi do poklicnega pilota.

Tekmovalci Alpskega letalskega centra Lesce so v novembru opravili še zadnje skoke in prenehali s tekmovalji. Letošnja sezona je bila nadvse uspešna. Na vseh jugoslovanskih tekmovaljih so osvajali odličja, na državnem prvenstvu so zasedli prvih pet mest, tako da je bila po tem letška ekipa tudi državna reprezentanca. Za prihodnost letalskega padalstva se ni bati, saj so v ekipi mladi tekmovalci, ki še niso rekli zadnje besede. Decembra so padalci sedli za knjige in opravljali izpite, ki so potrebni za pridobitev mednarodnih športnih licenc in naziva — učitelj padalstva. V januarju se bodo pričele priprave za novo sezono, v februarju pa bodo že prva tekmovalja na para-skiju.

L. Mesarič

PRIZNANJE ELANA JANEZU PAVČIČU — Prijeto je bilo pone-deljkovo srečanje v gostilni Kunstelj v Radovljici. Begunjska tovarna Elan je namreč na to srečanje povabila alpske reprezentante in reprezentantke in se jim je na ta način oddolžila za vse uspehe in ves trud v lanski smučarski sezoni. V noveletni čestitki jim je generalni direktor Elana Dolfe Vojsk zaželel še veliko takih in podobnih uspehov. Posebno priznanje od Elana je dobil tudi tekaški smučarski strokovnjak, bitiši olimpijec in državni reprezentant v smučarskih tehnik, Janez Pavčič. Janez Pavčič, ki odhaja v zaslužni pokoj, je ogromno prispeval, da so tekaške smuči Elana med najboljšimi na svetu. (-dh) — Foto: F. Perdan

SEJEM RABLJENE SMUČARSKO OPREME — V okviru letošnjega zimskega sejma v Savskem logu so svoj paviljon imeli tudi učitelji, vaditelji in trenerji smučanja iz Kranja, ki so ponovno prodajali staro smučarsko opremo. Poudarba je bila izredno dobra, saj so sprejeli 946 kosov razne smučarske opreme, ostalo pa jo je le 60. Vsi tisti, ki niste prodali opreme in vsi, ki se niste dvignili denarja, to lahko storite 5. januarja v Savskem logu od 15. do 16. ure. (-dh) — Foto: I. Kokalj

Centralna v krušni peči

Natančno leto dni je minilo, odkar smo pisali o Strojovem sončnem kolektorju, ki se obrača za soncem. Odtlej jih je mladi Franc Stroj iz Dvorske vasi pri Begunjah montiral že na veliko gorenjskih hiš. Vse bolj pa ga ljudje iščejo, ker zna montirati centralno kurjavo v krušno peč, pri čemer peči ni treba prezidavati, kruh pa se v njem še vedno lahko peče. Podobno lahko celo hišo ogreva tu zaprti kamin.

Vse leto so imeli toplo vodo

Po letu dni lahko z gotovostjo rečemo, da se Strojov sončni kolektor, ki se obrača za soncem, dobro obnese. Vse leto so imeli v hiši toplo vodo, ki je takorekoč zastoj tekla z njega. Poleti so napeljali še cev in s toplo vodo je bila oskrbljena tudi sosednja bratova hiša. Kolektor je namreč vodo segrel tudi do 80 stopinj Celzija, za sanitarno vodo pa zadošča že 40 ali 50 stopinj.

Posebnost sončnega kolektorja, ki ga je mladi Franc Stroj izdelal sam, je odprti sistem, saj se po kolektorju pretaka voda. Edinstven pri nas je, saj imajo drugi kolektorji posebno tekočino, ki prenaša toploto. Franc Stroj je svojega predstavil na celjskem in kranjskem obrtniškem sejmu. Pravi, da ljudje še vedno z nezaupanjem gledajo sončne kolektorje, tudi zato, ker poslušajo ljudi, ki izkušeni z njimi nimajo, kljub temu pa o njih govorijo kot pravi strokovnjaki za son-

čno energijo. Ljudje so tudi v zmoti, ker mislijo, da kolektor pozimi vode ne segreje. Če je dan sončen, prav tako kot poleti, le cevi in boiler ter seveda kolektor morajo biti zaradi mraza dobro izolirani.

Vendar pa je Franc Stroj v letu dni sončne kolektorje montiral na štiri gorenjske hiše. Najbolj preudarni ljudje se vendarle odločajo zanje, saj znajo izračunati koristi. Tako je skladatelju Urošu Kreku na njegovo hišo v Lescah montiral tri kolektorje, Uroš Krek pa vsak dan sproti odčitava temperaturo vode in beleži podatke. Da bodo ljudje verjeli, da se voda res segreje, pravi.

Sončni kolektor za počitniško hišico

Franc Stroj nenehno snuje kaj novega. Tako smo na dvorišču videli sončni kolektor z manjšim boilerjem, ki dela brez priključka na elektriko. Primeren je zavoľo tega posebej za počitniške hišice, ki nimajo napeljavne elektrike. Prvi preizkus je pokazal, da se voda segreje v sedmih urah od 10 na 70 stopinj Celzija. Kolektor torej dela brez črpalke. Namestiti ga je seveda moč tudi tako, da je boiler v kopalnici, če na podstrešju ni prostora.

Celoten sistem ogrevanja

Varčevanje z energijo vse bolj postaja zahteva današnjega časa in sončni kolektor je pri tem odličen pripomoček. V hiši je seveda moč montirati celoten sistem ogrevanja. Franc Stroj izdeluje takšne sisteme. Tudi boilerje, ki jih je moč priključiti na sončni kolektor, toplotno črpalke, centralno kurjavo, elektriko. Vsi izmenjevalci toplote so seveda montirani tako, da so najbolj smotrno izkoriščeni. Najprej se vključi, avtomatično seveda, sončni kolektor, nato toplotna

črpalke, nato centrala kurjava in nazadnje, če je potrebno, električni grelec.

Krušna peč ogreva vso hišo

Vse gorenjske kmečke hiše imajo krušne peči, če jih le niso v zadnjih letih vrgli ven. Krušne peči in kamini pa spet postajajo moderni, malce tudi zaradi zadrege s kurilnim oljem in premogom. Marsikateri nova hiša ima kamin, tudi krušno peč.

Krušna peč ali zaprti kamin lahko ogrevata vso hišo, ne le prostor, v katerem stojita. Odprti kamini pri tem seveda ne pride toliko v poštev, saj pride do težav pri kurjenju. Lepo gorijo le brezova drva, ostala pokajo in žerjavica leti po sobi. Zato je odprti kamin bolj prijeten okras kot koristen vir toplote.

Franc Stroj v krušno peč ali zaprti kamin montira centralno kurjavo in toplja je vsa hiša. Prav za njegovo centralno v krušni peči, ki je seveda povsem njegova zamisel, je med ljudmi veliko zanimanja.

Nekaterim je celo odklopil centralno kurjavo na kurilno olje in montiral centralno ogrevanje v krušno peč.

V krušno peč Franc montira poseben cevni vložek, nekakšen splet cevi, po katerih se pretaka in seveda greje voda. Pri tem peči ni treba popravljati ali prezidavati. Moč cevi je seveda preračunana na velikost peči in porabo toplote. V zaprti kamin pa montira posebno ploščo, po kateri se pretaka voda.

Če centralno lahko montira v že postavljen krušno peč, pa je v zaprti kamin ploščo moč montirati pri postavljanju kamina.

Centralna v krušni peči se odlično obnese

»Nikoli nisem mislila, da bomo kdaj imeli toplo vso hišo,« nam je dejala Francova mati, saj je centralno montiral tudi v domačo krušno peč. Ne more prehaliti, kako je zdaj prijetno, toplo vodo pa so napeljali tudi v kuhinjo. Kruh se v peči prav tako speče kot poprej, prav nič se ne pozna, da so v njej cevi.

Velika prednost Strojove centralne v krušni peči je namreč prav ta, da peči ni treba prezidavati in da se kruh v njej prav tako speče kot poprej, tudi prostornina peči se ne zmanjša.

Veliki izkoristki

V krušni peči gori prav tako kot poprej, pokuriti je moč tudi razne lesne odpadke, butare, žaganje, velika polena, ki v druge peči ne gre do. Kurjava torej ni draga. Grelec v peči pobere 60 odstotkov toplote, 20 do 30 odstotkov peč, ostalo gre v dimnik. Poprej je polovico toplote ušlo v dimnik.

Pri zaprtih kaminih je izkoristek večji, saj ploščo pobere največ toplote in v dimnik gre skorajde povsem ohlajen dim.

M. Volkjak

RADIJSKI SPORED

PETEK, 31. 12.
 4.30 Jutranji program - glasba - vmes Minute za EP - 7.30 Z mediom na poti - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Pesem mladim na festivalu RIG (1): MPZ Glasbene matice - Trst - 9.05 Glasbena maticeja - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? ... - 11.35 Naše pesmi in pesli - 12.10 Znanje melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Napotki za turiste - 13.50 Obvestila in zabavna glasba - 14.05 Iz čeških logov in gajev - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtiljak - 17.05 Silvestrsko popoldne za najmlajše in mlade - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Silvestrski večer - 00.00 Glasbo v Novoletu

Drugi program
 7.30 Petek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Ob koncu tedna, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Silvestrski Disco klub - 23.55 Srečno 1983 - 24.00 Prenos I. programa

NOBOTA, 1. januarja
 4.00 Novoletni jutranji program - glasba - 8.07 Praznična oddaja - 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 10.00 Glasba - mladost mladim - 11.05 Praznična oddaja - 11.30 Peli so nam ti - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.05 Mojstri solistne pianistike - Marta Angerich, Ivo Pogorelec, Maurizio Pollini, (Chopin, Liszt, Debussy) - 14.35 Zborovskih pesmi - 15.00 Informativna oddaja - 15.05 Prensata tudi II. program - 15.10 Sport - 15.45 Slovenska popularna scena za novo leto - 17.05 Romain Roland: Miklavž Breogon - 17.45 Z velikim revijskim orkestrom RTV Ljubljana - 18.35 Partizanska in revolucionarna pesem - 19.20 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi glasbeniki - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Oddaja za Slovence

Drugi program
 7.15 Sreda na valu 202 - 13.00 Informativna oddaja - 13.10 Ponovite v silvestrskega večera I. programa - 19.00 Radijski dnevnik - 19.20 Novoletni stop pops 20 - 21.18 Prostor za Sanson - 23.45 SOS - Sobotno obujanje spominov - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 2. januarja
 5.00 Jutranji program - glasba - 7.30 Zdravo, tovariši vojaki - 8.07 Radijska igra za otroke M. Nastasijević-Marin: Smešni princ - 8.49 Skladbe za mladino - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska opera matineja - 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Zabavna glasba - 13.20 Za naše kmetovalce - 14.05 Razigrana mladost - 14.35 Zabavna glasba - 15.10 Srečno novo leto 16.00 Popoldanski simfonični koncert - 17.05 Pred mikrofoni in občinstvom - 17.50 Zabavna radijska igra Wolfgang Ecker: Dan s črnim jažbecarjem, I. epizoda - Kdo je videl Jockya? - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Glasbena tribuna mladih JRT Studio Ljubljana Slavnostni koncert ob jubilejih glasbenega solstva na Slovenskem - 23.05 Literarni nokturno »In me močno glavca boli« - 23.15 Disco, disco - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
 7.15 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, sport, Zimzelene melodije in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.30 Evropa čestita s popevkami leta - 22.30 Lahke note - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 3. 1.
 5.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Otroški program - 8.30 Mladinska glasba - 9.05 »Moto perpetuo« v romantičnem jutru - 10.05 Praznična oddaja - 11.05 Ali poznate? György Cziffra igra lastne transkripcije - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Zabavna glasba - Posebna obvestila - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.00 Informativna oddaja - Prometne informacije - 15.15 Zabavna glasba iz naših studiev - 16.00 Vrtiljak - 17.05 Nasmejte se, prosim! - 18.00 Na ljudsko temo - ZDA skozi ljudsko pesem - Britanska zapuščina - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambлом Vita Muženiča pojeta Rozika Bova in Dušan Kopal - 20.00 Uspešnice iz preteklega leta - 21.05 Glasba velikani - D. Šostakovič: Simfonija št. 10 v e-molu, op. 88 - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Novosti iz našega arhiva - 23.05 Literarni nokturno - 23.15 Ob domačem

GASILSKO DRUŠTVO ŠENČUR
 razpisuje prosto mesto
HIŠNIKA
 (z enosobnim stanovanjem)
Pogoji:
 - voznik B kategorije
 - po možnosti gasilec
 Prošnje pošljite na naslov:
 DG Šenčur, 64208 Šenčur,
 Gasilska 4 najkasneje v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni pismeno.

ZAHVALA
 Ob nepričakovani in boleči izgubi naše drage hčerke, sestre in tete
MILENE IVANETIČ
 se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znanecem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se Mariji Cej in Petru Šifrerju za poslovilna govora ob grobu. Hvala tudi sodelavcem Iskre Telematike in Iskre Kibernetike. Iskrena hvala tudi gospodu župniku za pogrebni obred, njeni sosedji Fojkar ter družinam Borišek, Pikec in Kalčič.
 VSEM SKUPAJ IN VSAKEMU POSEBEJ ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!
 ŽALUJOČI: mama Angela, sestri Majda in Francka z družino ter brat Jože z družino

ognjišču - 00.05 Nočni program - glasba
Drugi program
 7.15 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Znanost in tehnika«, koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj - 19.25 Popolninski dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 4. 1.
 4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Ne maram svojih staršev - 8.35 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Moste Polje Ljubljana - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? ... - 11.35 Naše pesmi in pesli - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Odrasli tako, kako pa mi? - 14.25 Čez tri gore, čez tri dole - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.45 Glasbena medigra - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambлом Slavka Žnidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi »Vsaki dan čujemo novega kaja (II) - 20.35 Odskočena deska - 21.05 Radijska igra Kwesi Kay: Maama - 21.42 Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Mikrofoni za slovenske pevce zabavne glasbe - 23.05 Literarni nokturno Ruth Pitter: Žaba v vodnjaku - 23.15 Operetna glasba - 00.05 Nočni program - glasba (samo na SV oddajniku I. programa)

Drugi program
 7.15 Torek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - glasba, tema dneva »Na obisk« v ... », koledar večernih prireditev, druge servisne informacije, Minute za EP in še kaj, Omejevitve hitrosti - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.33 Jazz na II. programu All Star Big-Band - Albert King - Supersax in The World Saxophone Quartet - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Sreda, 5. januarja
 4.30 Jutranji program - glasba vmes Minute za EP - 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.30 Govorimo makedonsko, in govorimo srbohrvaško - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za ... - 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.05 Ali poznate? - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo
Drugi program
 7.15 Sreda na valu 202 - 13.00 od enih do sedmih - Kultura, glasba, Odrpta vrata, Minute za EP in še kaj - 19.25 Novi val - 20.20 Iz naših galerij - 20.35 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa
ČETRTEK, 6. 1.
 4.30 Jutranji program - glasba - 7.45 Iz naših spore-

dov - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Načrtovanje družine - 8.35 Mladina poje - Pesem mladim na festivalu RIG (1): MPZ Glasbene matice - Trst - 9.05 Glasbena maticeja - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? ... - 11.35 Naše pesmi in pesli - 12.10 Znanje melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Enajsta šola - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - Mozart: Mala nočna glasba - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Petnajst minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Minute s pianistko Zorano Cotič - E. Adamič, S. Premrl - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute s kitaristom Bojanom Drobežem - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Bašo: Ozka pot na sever - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Večerna podoknica - 23.05 Literarni nokturno - Kamil Peteraj: Faust in marjetica - 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
 7.15 Četrtek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - »Vroč hladno«, Za mlade radovedneže, Mehurčki, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Misel in pesem - 20.45 Moderni zvoki - 21.03 Zavrtite, uganite... - 22.00 S festivalov jazz - Ebu Jazz-koncert v Londonu (I. del) - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Petek, 7. januarja
 4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - France Bevk »Tatiče« - 8.35 Glasbena pravljica - Brata Grimma - Karol Pahor: Bremenski mestni godci - 8.48 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? ... - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domače pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 Mihevil Logar: Zlata ribica - suita iz baleta št. 4 - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - Obvestila in zabavna glasba - 15.40 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pojemo in godemo - 18.15 Gremo v kino - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo ... - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Iz glasbene skrinje - 00.05 Nočni program - Glasba

Drugi program
 7.15 Petek na valu 202 - 13.00 od enih do sedmih - Popolninski malha, glasba »Ob koncu tedna«, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stop pops 20 in novosti - 21.35 Petkov disko klub - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

MERKUR KRANJ OBVESTILO

Cenjene kupce obveščamo, da bodo naše prodajalne na območju Gorenjske odprte:

GLOBUS - Kranj	od 8.-19. ure
MERKUR - Kranj	8.-18. "
GRABINKA - Kranj	8.-18. "
BLAGOVNICA - Škofja loka	8.-12. "
	in od 15.-18. "
KAŠMAN - Škofja Loka	8.-18. "
BARVE-LAKI - Škofja Loka	8.-18. "
PLEVNA - Škofja Loka	8.-18. "
ŽELEZNINA - Gorenja vas	8.-18. "
DOM - Naklo	8.-18. "
KURIVO - Naklo	7.-14.30
ŽELEZNINA - Radovljica	8.-18. "
ELEKTRO-MOTO Radovljica	8.-18. "
BARVE-LAKI - Radovljica	8.-18. "
AKUSTIKA - Radovljica	12.-19. "
KOVINA - Lesce	8.-18. "
KOVINA-VERIGA - Lesce	7.-15. "
ŽELEZNINA - Bled	8.-18. "
UNION - Jesenice	8.-12. "
	in od 15.-18. "
UNIVERZAL - Jesenice	8.-16. "

Ob sobotah bodo vse prodajalne odprte od 8.-12. ure, razen Globusa, ki bo odprt do 13. ure in Kovina - Verige, ki bo ob sobotah zaprta.

Obiščite prodajalne Merkur, kjer vas bodo prodajalci vedno radi postregli!

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj n. sub. o.

Želimo vam zdravo, srečno in uspešno novo leto!

Varčevalce obveščamo, da jim ni potrebno samo zaradi pripisa obresti na hranilnih knjižicah hoditi v banko. Pripis obresti bo banka izvršila ob prvem dvigu ali pologu na hranilno knjižico.

ljubljanska banka
 Temeljna banka Gorenjske, Kranj

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 31. 12.

10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Samoupravljanje, Ko dežuje... Risanka, Zemlja, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute - 14.00 Suncokrili, otroška oddaja - 14.15 Zbis, Škatlica z godbo - 14.30 Zvezde cirkusa, otroška oddaja - 15.30 Pesmi za Novo leto - 15.45 Kako naj vem, da to niso sanje, otroška oddaja - 16.15 Otroška oddaja - 16.30 Otroška oddaja - 17.00 Poročila - 17.05 Glasba za cici-bane, naše igračice - 17.25 Snežaki, oddaja češkoslovaške TV - 17.50 Domači ansambli: Ansambel Lojzeta Slaka - 18.25 Obzornik - 18.40 Dedek Mrz, izpolni nam željo - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 B. Jurc: Jutri je Novo leto, risanka - 20.10 Dober večer, odlomki iz operet in musicalov - 21.25 Smeh in ples, silvestrovska oddaja - 00.30 Od Triglava do Geveglje, oddaja narodne glasbe - 01.25 Škorpiljon ubija, ameriški film

Oddajniki II. TV mreže: 16.45 Test - 17.00 Coppelia, balet - 18.00 Dot in kenguru, avstralski otroški film - 19.15 Program Lj 1 - 19.30 TV dnevnik - 20.00 F. Milčinski - V. Arhar: Butalci, TV priredba predstave Vence Maribor - 21.05 Vince rumeno - pesmi o vnu - 21.30 Zaljubljeni blume, ameriški film - 23.20 Novoletni disco, zabavno glasbena oddaja - 00.40 Glasba, glasba - vključitev - 01.25 Se enkrat, zabavno glasbena oddaja - 01.55 Sodnik za obešanje, ameriški film

TV Zagreb I program: 9.00 Za otroke zdomcev: TV koledar, B. Čopić: Ježeva hišica, Zima gre, I. Ihotka-Kalinski: Vrag na vasi, balet - 13.35 Videostrani - 13.45 Poročila - 13.50 TV koledar - 14.00 Suncokrili - 14.15 Zbis: Škatlica z godbo - 14.30 Zvezde cirkusa - 15.30 Pesmi za Novo leto - 15.45 Kako naj vem, da to niso sanje - 16.15 Otroška oddaja - 16.30 Otroška oddaja - 17.00 Coppelia, balet - 18.00 Dot in kenguru, avstralski otroški film - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Od Triglava do Geveglje, glasbena oddaja TV

Ljubljana - 20.55 Novi fosili - 21.05 Pesmi stare - leta nova... - 21.25 Srebrna krila - 21.35 Prišli smo vam zapet... - starogradske pesmi - 22.25 Dober večer, Novo leto... - 24.00 Čestitka - 00.01 - Pri Kumečevoj kletki, glasbena oddaja - 00.35 Glasba, glasba - 01.25 Se enkrat, zabavno glasbena oddaja - 01.55 Sodnik za obešanje, ameriški film

SOBOTA, 1. 1. 1983 8.25 Poročila - 8.30 Risanke za novoletno dobro jutro - 8.40 Jan in Amanda, švedski otroški film - 9.55 J. Jurčič - S. Makarovič: Kozlovska sodba v Vrhji gori, predstava Lutkovnega gledališča Ljubljana - 10.45 Nenavadni pes čujav, ameriški film - 12.10 Propagandna oddaja - 12.15 Dunaj: Novoletni koncert, prenos - 13.30/35 Garmisch-Partenkirchen: Smučarski skoki, prenos EVR - 15.40 Poročila - 15.45 Mednarodno srečanje »čarovnikova« v Lipici - 16.30 G. Verdi: Traviata, angleški film - 18.20 I. Tavčar-M. Klopčič: Cvetje v jeseni - 1. del: Obisk, TV nadaljevanka - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Gvi, ameriški film - 21.55 Yves Montand v Olimpiji - 23.25 Poročila

NEDELJA, 2. 1. 8.25 Poročila - 8.30 Živ žav, otroška matineja - 9.20 F. Levstik: Martin Krpan, predstava Mladinskega gledališča v Ljubljani - 10.35 Vince rumeno, ponovitev silvestrovske oddaje - 11.00 Smeh in ples, ponovitev silvestrovske oddaje - 14.10 Poročila - 14.15 Križ divjine, kanadski poljudnoznanstveni film - 15.40 Gostje iz galaksije, jugoslovanski film - 17.05 Sport v letu 1982 - 18.05 I. Tavčar-M. Klopčič: Cvetje v jeseni - 2. del: Slovo - TV nadaljevanka - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.23 TV in radio nocoj - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00

Strel v temo, ameriški film - 21.40 Novoletni disco, ponovitev silvestrovske oddaje - 23.00 Poročila

TV Zagreb I program: 9.30 Poročila - 9.40 Otroška matineja - 11.10 Vesela ulica, risanka - 12.30 Novoletni koncert iz skupščine mesta Beograda - 13.30 Mali slager

14.30 Z balonom nad Nilom, dokumentarni film - 15.30 TV dnevnik - 15.45 Kung fu, ameriški film - 17.00 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Naj se reši, kdor se more, francoski film - 21.35 Sremski veseli večer, zabavna oddaja - 22.50 Komedija - 23.20 Poročila

PONEDELJEK, 3. 1. 8.00 Poročila - 8.05 Loskitik in oblak, sovjetska risana serija - 8.20 Ambela, češkoslovaška otroška nadaljevanka - 8.50 Povezave, poljudnoznanstvena serija - 9.40 Nered v nebeski palači, kitajski risani film - 11.25 K. Cipc: Pika nogavička, balet - 12.10 Poročila - 12.15 Od Triglava do Geveglje, ponovitev silvestrovske oddaje Lj - 13.10 Dober večer, ponovitev silvestrovske oddaje - 14.25 Zvezde sovjetskega cirkusa - 15.30 Jezdecji z zahoda, ameriški film - 16.50 Mojstri moči - 17.20 Stiri milijarde v vesolju (Svet v letu 1982) - 18.20 I. Tavčar-M. Klopčič: Cvetje v jeseni - 3. del: Cvetje, nadaljevanje in konec - 19.10 Rasanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 S. Makarovič-D. Rocco: Smrad opera, predstava Mladinskega gledališča v Ljubljani - 21.25 Kulturne diagonale: Inventurni '82 - 22.25 Poročila

Oddajniki II. TV mreže: 14.45 Test - 15.00 Iz novoletnega sporeda - 17.00 Zivljenje v višavah, poljudnoznanstvena oddaja - 17.45 Iz novoletnega sporeda - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 D. H. Lawrence: Sinovi in ljubimci, angleška nadaljevanka - 20.55 Aktualno: Vrnitev - 21.45 V znamenju

TV Zagreb I program: 10.10 Poročila - 10.15 Torta, otroška oddaja - 10.45 Kocka, kockica - 11.30 Polarna lisica, japonski poljudnoznanstveni film - 13.00 Koncert kitarista Paca de Lucie - 14.00 »Čarovniki« iz Lipice, zabavna oddaja - 14.45 Rdeče, rumeno, zeleno, otroška oddaja - 15.00 »Igrarije«, lutkovna otroška serija - 15.15 Prodajalna resne glasbe - 16.45 TV dnevnik - 17.00 Posadka, sovjetski film - 19.30 TV dnevnik - 20.00 K. Klarič: Razvrščanje, TV drama - 21.20 Zbogom, gospod Čipča, ameriški film - 23.15 Poročila

TOREK, 4. 1. 9.50 Propagandna oddaja - 9.55 Parpan: slalom za moške, prenos 1. teka - 12.50 Propagandna oddaja - 12.55 Parpan: slalom za moške, prenos 2. teka - 16.35 Poročila - 16.40 Loskitik in oblak, sovjetska risana serija - 17.00 Propagandna oddaja - 17.05 Slalom za moške, posnetek iz Parpana - 18.05 Praznični dnevi slovenske folklore: Večer ljudskih plesov, 2. oddaja

- 18.25 Severnoprimorski obzornik - 18.40 Pisarni svet: Črni mrav - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 D. H. Lawrence: Sinovi in ljubimci, angleška nadaljevanka - 20.55 Aktualno: Vrnitev - 21.45 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže: 15.35 Test - 15.50 TV dnevnik - 16.10 Suncokrili, otroška oddaja - 16.40 Split: PJ v košarki Jugoplastika - Cibona, prenos - 18.15 Branje - 18.45 Teletart '81, zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Narodna glasba - 20.35 Dvojce neustrašnih, dokumentarna oddaja TV Skopje - 21.20 Zagrebka, en film

TV Zagreb I program: 9.00 Za otroke zdomcev: TV koledar, Planine Jugoslavije, Risanka, Kronika v kamnu, Poročila - 10.05 TV v šoli - 15.20 Poročila - 15.25 Slalom za moške, posnetek iz Parpana - 16.10 Suncokrili - 16.40 Košarka Jugoplastika - Cibona - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Sisak - 18.45 Praznični dnevi slovenske folklore: Pesem današnjega dne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Lov za zakladom: Dubrovnik, kviz francoske televizije - 21.05 Glasbena dogajanja - 21.50 TV dnevnik

ČETRTEK, 6. 1. 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli (do 12.05) - 16.05 Poročila - 16.10 Vesolje: Obale vesoljskega morja, angleška polju-

17.40 Ciciban, dober dan: Zima pleše - 17.55 Niške zbornice slovesnosti, 2. oddaja - 18.25 Celjski obzornik - 18.40 Mostovi, oddaja za italijansko in madžarsko narodnostno skupnost - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Nedelje in Sibila, francoski film - 21.45 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Gusarji kapitana Kuka, otroška serija - 18.15 Tam daleč, izobraževalna oddaja - 18.45 Praznični dnevi slovenske folklore: Pesem današnjega dne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zivljenje je množični pojav

TV Zagreb I program: 9.00 Za otroke zdomcev: TV koledar, Zgodba, Reka Krka, Poročila - 17.30 Videostrani - 17.40 Poročila - 17.45 Gusarji kapitana Kuka - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Sisak - 18.45 Praznični dnevi slovenske folklore: Pesem današnjega dne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Lov za zakladom: Dubrovnik, kviz francoske televizije - 21.05 Glasbena dogajanja - 21.50 TV dnevnik

10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli (do 12.05) - 16.05 Poročila - 16.10 Vesolje: Obale vesoljskega morja, angleška polju-

dnoznanstvena serija - 17.10 Propagandna oddaja - 17.15 Smučarski skoki, posnetek iz Bischofshofna - 18.25 Podravski obzornik - 18.40 Čas, ki živi: Most človečnosti, oddaja TV Samjevo - 19.00 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Tednik - 21.00 Zvoki godal: Uvod - 21.00 instrumenti: glasbena serija - 21.20 Miniature: Mimi ob Krki - 21.35 V znamenju - Nepretrgane vezi

Oddajniki II. TV mreže: 17.30 Test - 17.45 Učitelj, otroška serija - 18.15 Prehrana v naravi, dokumentarna serija - 18.45 Veliki-mali svet, zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Sofokles: Filoklet, predstava HNK Split - 21.15 Ali se med seboj dovolj poznamo, oddaja TV Skopje o kulturi - 22.00 Zagrebka panorama

TV Zagreb I program: 9.00 Za otroke zdomcev: TV koledar, Tudi jaz pomagaj doma, P. Hektorović: Ribanje I - Ribarsko prigrivanje - 16.30 Videostrani - 16.40 Poročila - 16.45 Smučarski skoki, posnetek iz Bischofshofna - 17.45 Učitelj - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Veliki-mali svet - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Politični magazin - 21.05 Nasmehnite se, prosim - kviz - 22.05 TV dnevnik

DRUŠTVO OBRTRNIKOVA OBČINE KRANJ Kranj, Likožarjeva 1 OBRTNO ZDRUŽENJE OBČINE KRANJ Kranj, Likožarjeva 1 zeli svojim članom in občanom občine Kranj srečno in uspešno polno novo leto 1983

NOVO V KINU

Glavni junak francoske krimi trilje Tri je človek - igra ga Alain Delon - ki misli, da pelje v bolnišnico ranjenca iz prometne nesreče. Če bi vedel, da ima njegov potnik v sebi tudi dva metla, bi se gotovo raje izognil zasledovalcem, ki ga skušajo ubiti. V začetku je zgolj žrtve, kmalu pa krede v protinapad.

Nemški vojni film Podmornica je splet resničnih dogodkov, kot jih je doživel avtor knjige, naukar Luthar Guenther Buchein. Leta 1941 se je ikreal na eno izmed številnih atomskih podmornic in opisal dogodke na njej. V nekaj mesecih je dobodobra spoznal mlade kadre in mojarje, njihovo vedenje in odnos do vojne, kar vse je režiser strnil v filmski pripovedi. Film je ena najpomembnejših protivojnih del, pa čeprav gre za nemško podmornico.

KINO

KRANJ CENTER 1. januarja amer. barv. erot. film SVET SEKSA ob 15. 17. in 19. uri, premiera franc. krimi. filma TRI JE TREBA UBITI ob 21. uri 2. januarja slov. barv. mlad. film SREČNO KEKČ ob 10. uri, amer. barv. erot. film SVET SEKSA ob 15. 17. in 19. uri, premiera nem. barv. vojn. filma PODMORNICA ob 21. uri 3. januarja amer. barv. vojni film JAMY V SKOK - JERRY V JOK ob 10. uri, hong. barv. karate film SEDEM VELIKASTNIH BORB ob 15. uri, amer. barv. erot. film SVET SEKSA ob 17. in 19. uri, premiera amer. krimi. filma PODGANE Z ASFALTA ob 21. uri 4. in 5. januarja franc. barv. film TRI JE TREBA UBITI ob 15. 17. in 19. uri 6. januarja nem. barv. vojni film PODMORNICA ob 15. 17. in 19. uri 7. januarja amer. barv. film PEKEL V VESOLJU ob 15. in 18. uri, nem. barv. krimi. film BELI STRUP ZA HONG KONG ob 16. uri, hong. barv. film TIGROV BES ob 20. uri 8. januarja hong. barv. film TIGROV BES ob 14. in 18. uri, angl. barv. film PRIGON STEGNERJA ob 16. in 20. uri 9. januarja hong. barv. film TIGROV BES ob 16. 18. in 21. uri 10. januarja hong. barv. film SEKS V 100 LEKCIJAH ob 16. 18. in 20. uri 11. januarja hong. barv. film SEDEM VELIKASTNIH BORB ob 16. 18. in 20. uri 12. januarja slov. barv. mlad. film SREČNO KEKČ ob 15. uri, amer. barv. film VENERIN VRT ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma PODGANE Z ASFALTA ob 21. uri 13. januarja hong. barv. film SRDITA PEST ob 15. uri, nem. barv. film BELI STRUP ZA HONG KONG ob 17. in 19. uri, premiera nem. barv. filma PODMORNICA ob 21. uri 14. januarja jugos. barv. komedija IOV KALNEM ob 17. in 19. uri 15. januarja amer. barv. erot. film SVET SEKSA ob 17. in 19. uri 16. januarja amer. barv. film PEKEL V VESOLJU ob 17. uri, amer. barv. erot. film SVET SEKSA ob 19. uri 17. januarja amer. barv. film KJE STA TOM IN JERRY ob 15. uri, amer. barv. drama NESKONČNA LJUBEZEN ob 17. in

19. uri, premiera nem. barv. vojn. filma PODMORNICA ob 21. uri 2. januarja amer. barv. akcijski film SICKER SE BOVA RAZJEZILA ob 15. uri, premiera amer. barv. ljub. drama NESKONČNA LJUBEZEN ob 17. uri, premiera franc. barv. filma TRI JE TREBA UBITI ob 21. uri 3. januarja danski barv. film SEKS V 100 LEKCIJAH ob 16. in 20. uri 4. januarja nem. barv. vojni drama LILI MARLEN ob 16. in 20. uri 5. januarja nem. barv. vojni drama LILI MARLEN ob 16. in 20. uri 6. januarja nem. barv. krimi. film BELI STRUP ZA HONG KONG ob 16. in 20. uri 7. januarja hong. barv. film TIGROV BES ob 20. uri 8. januarja amer. barv. film KJE STA TOM IN JERRY ob 15. uri, angl. barv. krimi. film PRIGON STEGNERJA ob 17. in 19. uri 9. januarja nem. barv. vojni film PODMORNICA ob 20. uri 10. januarja franc. barv. film TRI JE TREBA UBITI ob 20. uri 11. januarja hong. barv. film TIGROV BES ob 20. uri 12. januarja amer. barv. film KJE STA TOM IN JERRY ob 15. uri, angl. barv. krimi. film PRIGON STEGNERJA ob 17. in 19. uri 13. januarja amer. barv. film VELIKA KRAJJA AVTOMOBILOV ob 18. uri, franc. barv. film ZADNJI MOHIKANEC ob 21. uri 14. in 16. januarja franc. barv. film LAURA - SENCE NEGA LETA ob 20. uri 15. januarja franc. barv. film ZADNJI MOHIKANEC ob 20. uri 16. januarja franc. barv. film LAURA - SENCE NEGA LETA ob 18. uri, amer. barv. film VELIKA IGRA ob 20. uri 17. januarja amer. barv. film TA AMERIKA II. del ob 18. uri, amer. barv. film KRVAVA PLAŽA ob 20. uri 18. januarja amer. barv. film VELIKA IGRA ob 18. uri, franc. barv. film LAURA - SENCE NEGA LETA ob 20. uri 19. januarja amer. barv. film BEG S PADALOM ob 20. uri 20. januarja amer. barv. film VELIKA KRAJJA AVTOMOBILOV ob 20. uri 21. januarja franc. barv. film ZADNJI MOHIKANEC ob 20. uri 22. januarja franc. barv. film LAURA - SENCE NEGA LETA ob 18. uri, amer. barv. film VELIKA IGRA ob 20. uri 23. januarja amer. barv. film TA AMERIKA II. del ob 18. in 20. uri

2. januarja amer. barv. film SAMO DVA KRAT ŽIVIS - JAMES BOND ob 18. uri, amer. barv. film VELIKA IGRA ob 20. uri 3. januarja jugos. barv. film LEV V SRCU ob 20. uri 4. januarja amer. barv. film BEG S PADALOM ob 20. uri 5. decembra franc. barv. film NISEM JAZ, ON JE ob 18. in 20. uri 6. in 7. januarja amer. akcijski film SUPER VOHJAC ob 18. in 20. uri 8. in 9. januarja amer. komedija VROČI ZVEČILNI ob 18. in 20. uri 10. januarja sup. drama KATAKLIZMA ob 18. in 20. uri 11. decembra angl. glasb. film RAZBITO STEKLO ob 17. in 19. uri 12. in 13. januarja franc. barv. film IN SLEDNJI MOHIKANEC ob 17. in 19. uri 14. in 15. januarja amer. barv. film BALTIMORSKINA BOJ ob 17. in 19. uri 16. januarja amer. barv. film VESOLJSKA POSTAJA ŠT. 1 ob 17. in 19. uri 17. decembra amer. barv. film ZLATI SALAMANDER ob 18. in 20. uri 18. in 19. januarja amer. barv. film BALTIMORSKI NABOJ ob 18. in 20. uri 20. in 21. januarja franc. barv. film PO SLEDNJI MOHIKANEC ob 18. in 20. uri 22. januarja amer. barv. film VESOLJSKE POSTAJE ob 18. in 20. uri 23. januarja amer. barv. film KALIGULA ob 19.30 uri 24. januarja ital. barv. film KRVAVI AVTOSTOP ob 19.30 uri 25. januarja amer. barv. film BALTIMORSKI NABOJ ob 20. uri 26. januarja amer. barv. film KALIGULA ob 19.30 uri 27. januarja ital. barv. film KRVAVI AVTOSTOP ob 19.30 uri

KAM?

GOSTILNA »PRI JERNEJU«

KOKRICA
Pokopališka 17
tel. 24-134

želi bralcem Glasa in
cenjenim gostom
srečno novo leto

GOSTILNA »LOVEC«

GORIČE
tel.: 57-033

želi srečno in uspešno
novo leto vsem bralcem
Glasa in cenjenim gostom

ZIDARSTVO VINDIŠ SILVESTER

KRANJ, Franca Rozmana-Staneta 1
tel.: 25-732

Cenjenim strankam se zahvaljujem za zaupanje. Vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem želim srečno novo leto 1983.

Veletrgovina

Ponovno odprto KEGLJIŠČE S PIVNICO

Vabimo vas na kegljanje in
obisk pivnice. V pivnici nudimo
poleg pijač tudi dnevno
sveže pečene piščance s pri-
logo po nizki ceni.
Odprto vsak dan od 15. do 22.
ure, razen nedelje in prazni-
kov.
Se priporočamo!

RESTAVRACIJA

»SEJEM«

Savski log
Kranj, tel.: 21-890

želi svojim gostom srečno
novo leto 1983

UGODNE
CENE

CENJENE KUPCE

OBVEŠČA, DA BO
PRODAJALNA ZARADI
INVENTURE ZAPRTA
4. in 5. 1. 1983

KOMPAS

Poslovalnica KRANJ
Telefon: 28-472, 28-473

VAŠ TURISTIČNI SERVIS

VAM ŽELI SREČNO NOVO LETO
1983

Osnovna šola
A. T. LINHARTA
RADOVLJICA
Komisija za delovna razmer-
ja objavlja prosta dela in
naloge
UČITELJA LIKOVNE
IN TEHNIČNE VZGOJE
za nedoločen delovni čas
od 31. 1. 1983 dalje
UČITELJA ANGLEŠČINE
— SRBOHRVAŠČINE
za določen delovni čas s
krajšim od polnega delovne-
ga časa od 31. 1. 1983 dalje
(12 PU)
Pogoj:
— PA smer likovna — teh-
nična vzgoja,
— PA smer ang. — srbh. ali
ang., ne.
Pismene prijave sprejema
komisija za delovna razmer-
ja OŠ A. T. Linhartarado-
vljica, 15 dni po objavi.

Frizerski in pedikerski salon
CILKA SATLER
in
Ekspresna kemična čistilnica in pralnica
DRAGO SATLER
Kranj, Oldhamska 14 (pri Vodovodnem stolpu)
Cenjenim strankam in občanom želimo
srečno novo leto 1983

DO ŽIVILA — CENTRAL
TOZD DELIKATESA
KRANJ

vam nudimo za praznike pestro izbiro
delikatesnih izdelkov, darilnih
zavitkov, pijač in ostalega blaga.

Hkrati obveščamo, da nudimo razne
specialitete iz naših kuhinj
v Delikatesi Kranj in Tržič:

pečene piščance, razne pečenke,
tatarski biftek, ribji file, razne solate.

Pripravljamo tudi jedi po posebnem naročilu.
Priporočamo se za nakup.

Kupcem in vsem občanom želimo

SREČNO 1983

- V prodajalnah TOZD DELIKATESA
- Delikatesa Kranj, Maistrov trg 11
 - Delikatesa Tržič, Trg svobode 20
 - Naklo v Naklem
 - Na vasi, Senčur
 - Dom, Srednja vas
 - Krvavec, Cerklje
 - Hrib Preddvor
 - Kočna Jezersko
 - Klemenček, Duplje

ZASTAVA AVTO
LJUBLJANA

V NOVO LETO Z NOVIM
avtomobilom

ZASTAVA

ZASTAVA
Z-101
GTL

NOV IZGLED
NOVA TEHNOLOGIJA

PORABA 6,6 LIT. NA 100 KM
pri 90 KM na uro

- TAKOJŠNJA DOBAVA: Z-101 GTL, LADA 1300 S, LADA NIVA, LADA FAMILIARE
- ZAMENJAMO AVTOMOBIL PO SISTEMU STARO ZA NOVO

INFORMACIJE IN NAKUP:

TOZD ZASTAVA, LJUBLJANA,
CELOVŠKA 150, tel.: (061) 555-322
Kranj, JLA 10, tel.: (064) 21-553

Frizerski salon KALAN DANICA

Titov trg 4b
Škofja Loka
tel.: 60-138
Cenjenim strankam
želimo srečno novo
leto 1983.

Se priporočamo.

KOKRA trgovska in proizvodna DO

Kranj, Poštna ulica 1

S SVOJIMI ENOTAMI:

TOZD ENGRO Kranj
TOZD GLOBUS Kranj
TOZD DETAIL Kranj
SDS Skupne službe Kranj

želi v letu 1983 vsem poslovnim partnerjem
in cenjenim strankam veliko delovnih uspehov
in se še vnaprej priporoča za obisk.

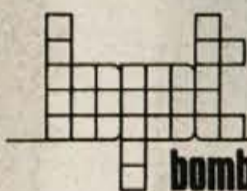
ALPETOUR DO CREINA

TOZD SERVIS OSEBNIH VOZIL IN MEHANIZACIJE
Kranj, Ljubljanska 22

NOVO NA LABORAH:

obratuje tudi linijska pralnica osebnih
avtomobilov za pranje podvozja
montaža avtogum in izpušnih loncev

Vsem koristnikom naših uslug — storitev
želimo srečno in uspeha polno novo leto
1983, ter se priporočamo!

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

SREČNO '83

64001 Kranj
kemična tovarna
Jugoslavija

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno in polno
uspehov v novem letu 1983

»PREVOZNIK GORENJSKE« p. o.

Tel.: 47-482

Obrtna zadruga za prevozne in strojnogradbene storitve
64202 NAKLO 198

Vsem članom in poslovnim partnerjem
želimo srečno in uspešno novo leto 1983

Vsem cenjenim strankam želim
SREČNO NOVO LETO
1983

ZIDARSTVO IN FASADERSTVO PLESTENJAK JAKOB

Zgornje Bitnje 177, Žabnica

Trgovska in gostinska DO
ŽIVILA-
CENTRAL KRAJ

TOZD VELEPRODAJA
TOZD VINO
TOZD MALOPRODAJA
TOZD DELIKATESA
TOZD TRGOVINA BLEJ
TOZD GOSTINSTVO-ŽIVILA
TOZD GOSTINSTVO-CENTRAL
TOZD ZELENICA TRŽIČ
TOZD PLANINKA KAMNIK
DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

- Mnogo sreče, zadovoljstva in delovnih uspehov v novem letu želimo vsem delovnim ljudem, potrošnikom, gostom in poslovnim partnerjem
- Zahvaljujemo se za sodelovanje v preteklem letu in se še naprej priporočamo.

Obrtno podjetje za popravilo in izdelavo tehtnic, popravila kavnih mlinčkov in mesoreznic

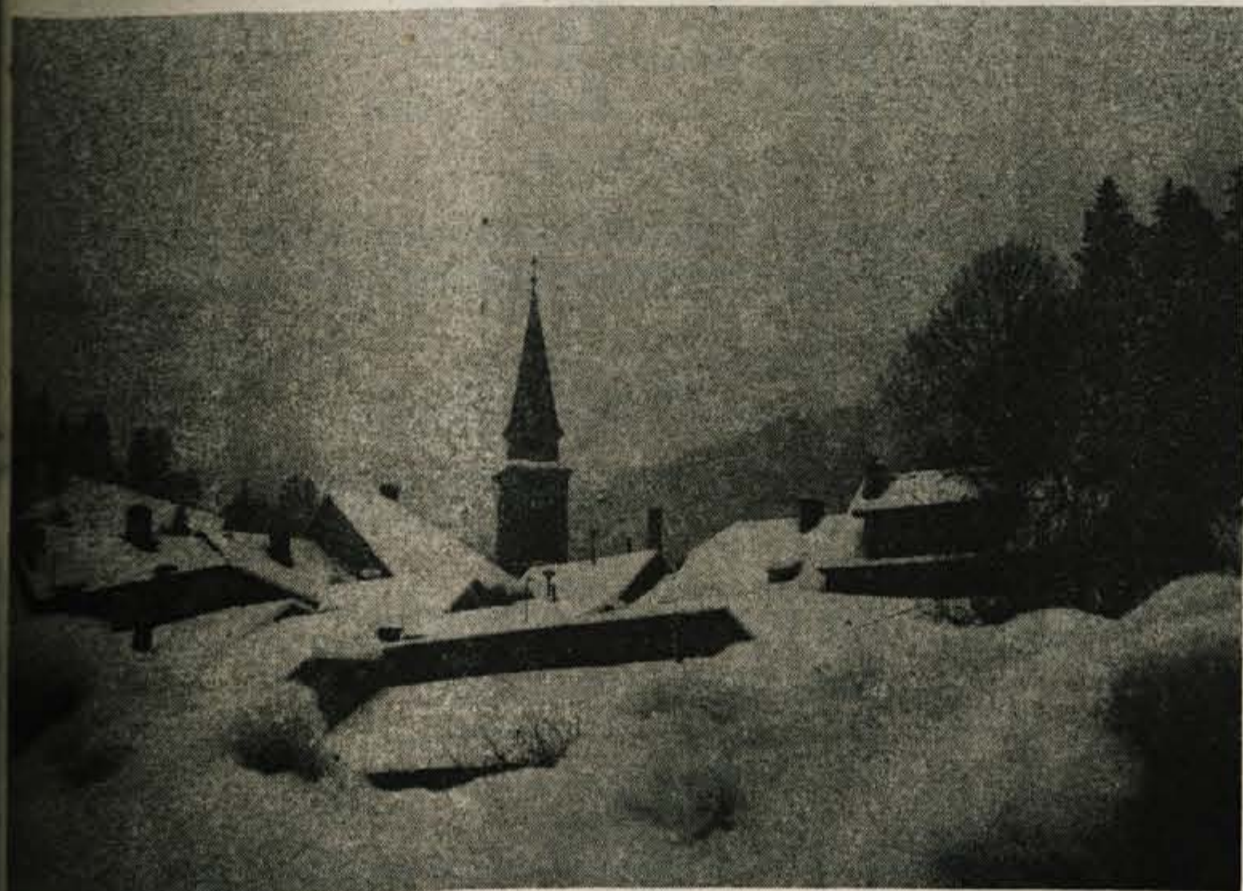
KRAJ, Benedikova 1
Tel.: 21-534

Delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno in uspešno
novo leto 1983.

1983

OBILLO SREČE V LETU
VAM ŽELI LOTERIJA SLOVENIJE

**SKUPŠČINA OBČINE TRŽIČ
in
DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE**

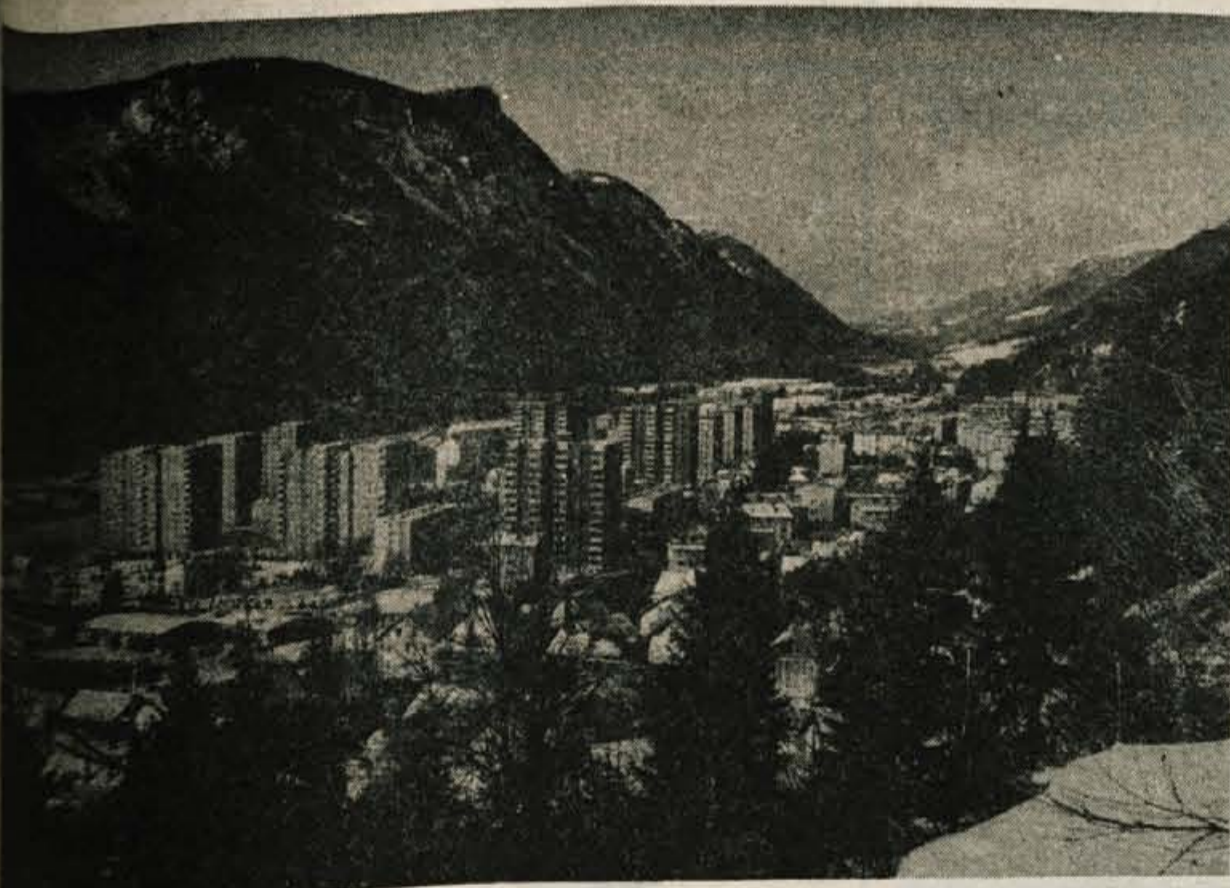
*želijo vsem delovnim ljudem in občanom
SREČNO NOVO LETO*

Skupščina občine Kranj,
Izvršni svet skupščine
in družbenopolitične organizacije
Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca SZDL
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZSMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

Mnogo delovnih uspehov, uspehov pri urejanju skupnih družbenih zadev, v razvoju in utrjevanju samoupravljanja v delovnih organizacijah in samoupravnih skupnostih pa tudi kar največ osebne sreče in zadovoljstva želijo vsem delovnim ljudem in občanom v letu 1983

SKUPŠČINA OBČINE JESENICE
IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE
IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE:
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKI ODBOR ZRVS

Vsem delovnim ljudem in občanom želimo
SREČNO NOVO LETO 1983

**Skupščina
občine Kamnik
in družbenopolitične
organizacije**

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS
ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV
ZVEZA REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN

*Želijo vsem delovnim kolektivom
in občanom srečno novo leto 1983*

NEOPLANTA

Industrija mesa, mesnih prerađevina i konzervi
Novi Sad, poslovna enota skladišče Kranj.

*Občanom Gorenjske želimo srečno
in uspehov polno 1983. leto*

v skladišču v Kranju, C. Staneta Žagarja 51,
telefon 064-25-268 in 064-25-267

Nudi: sveže meso, trajne in poltrajne klobasičarske proizvo-
de, suhomesnate proizvode in konzerve.

Posebno se priporočamo za trajne izdelke visoke kvalitete.

IMOS
SGP Tržič
p. o.

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želimo
srečno in uspešno novo leto 1983*

INDUSTRIJA
BOMBAŽNIH
IZDELKOV KRANJ

*ŽELI OBČANOM GORENJSKE
SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1983*

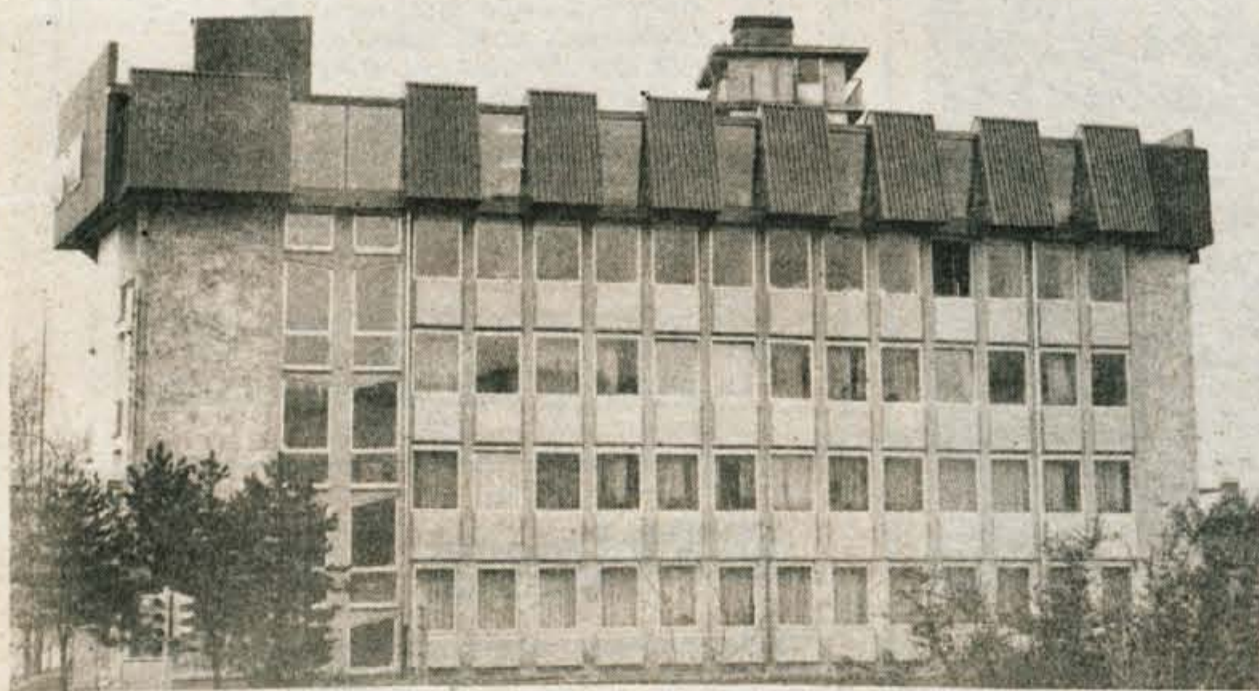

alpina
ŽIRI

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem srečno in uspešno novo leto
1983*

zavarovalna skupnost triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

*VSEM DELOVNIM LJUDEM,
ZAVAROVALCEM IN
POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1983!*

**Živilska industrija
Kamnik**

*Vsem delovnim ljudem, cenjenim
potrošnikom naših izdelkov in poslov-
nim prijateljem želimo*

**SREČNO
NOVO LETO 1983**

*Pri pripravi
silvestrskih
jedi
ne pozabite
na naše
kvalitetne
proizvode.*

**OBIŠČITE NAŠO TOVARNIŠKO PRODAJALNO V
KAMNIKU, KJER VAM NUDIMO NAŠE IZDELKE
PO UGODNIH CENAH!**

Veletrgovina

**ŠPECERIJA
BLED**

*Vsem delovnim ljudem, poslovnim
partnerjem, kupcem in obiskovalcem
srečno novo leto 1983*

Tekstilna tovarna
ZVEZDA, p. o.
Kranj, Savska cesta 46

*želi vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
srečno novo leto 1983*

